

TIETOSUOJAN KÄSITTELY SUOMALAISESSA MEDIASSA 2015-2020

Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT

Kauppätieteiden pro gradu -tutkielma

2022

Pipsa Aaltonen

Tarkastajat: Tutkijaopettaja Mika Vanhala

Professori Aino Kianto

TIIVISTELMÄ

Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT

LUT-kauppakorkeakoulu

Tietojohdaminen ja johtajuus

Pipsa Aaltonen

Tietosuojaan käsittely suomalaisessa mediassa 2015–2020

Kauppätieteiden pro gradu -tutkielma

2022

112 sivua, 12 kuvaa, 7 taulukkoa ja 1 liite

Tarkastajat: Tutkijaopettaja Mika Vanhala ja Professori Aino Kianto

Avainsanat: tietosuoja, yksityisyys, media, päiväjärjestysteoria, mediavaikutukset

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää millaisen kuvan media antaa tietosuojasta. Tätä tutkittiin selvittämällä, millaiset ominaisuudet tietosuojautisoinnissa korostuivat. Lisäksi tutkimuksessa keskityttiin tietosuojautisoinnin muuttumiseen aikavälillä 2015–2020 sekä uutisoinnin vaihteluun eri uutisalojen välillä.

Tutkimuksen aineisto koostui 62 uutisartikkelista, jotka kerättiin MTV Uutisten, Yle Uutisten sekä Helsingin Sanomien uutisarkistoista. Aineisto analysoitiin käyttäen laadullisia menetelmiä. Aluksi aineisto luokiteltiin negatiiviseen, positiiviseen ja neutraaliin ryhmään sen perusteella, millaisen kuvan ne antavat tietosuojasta. Tämän jälkeen aineisto teemoiteltiin tarkemmin artikkeleiden ominaisuuksien perusteella. Teemoja muodostui 10.

Tutkimuksen perusteella tietosuojautisointi on suurimmaksi osaksi kielteistä. Tietosuoja-uutisoinnissa korostui erityisesti tietosuojaan negatiiviset vaikutukset. Uutisointi painottui vahvasti vuoteen 2018, kun Euroopan tietosuoja-asetus astui voimaan. Kyseisenä vuonna uutisointi oli myös monimuotoisinta. Aikavälin 2015–2020 alussa ja lopussa uutisointi oli merkittävän kielteistä. Uutisalustat erottuivat tutkimuksessa myös toisistaan.

Tulosten perusteella ihmisten asenteet ja mielipiteet tietosuojasta ovat kielteisiä tai uutisoinnin ollessa vähäistä, olemattomia. Tämä voi johtaa siihen, ettei tietosuoja pidetä tärkeänä. Välinpitämättömyys johtaa heikentyneeseen tietosuojakäyttämiseen ja huolimattomuusvirheisiin. Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää yrityksissä tietosuojakäytäntöjä kehittäessä.

ABSTRACT

Lappeenranta–Lahti University of Technology LUT

School of Business and Management

Knowledge management and leadership

Pipsa Aaltonen

News coverage of information privacy in Finnish media from 2015 to 2020

Master's thesis

2022

112 pages, 12 figures, 7 tables and 1 appendix

Examiners: Associate Professor Mika Vanhala and Professor Aino Kianto

Keywords: information, data privacy, media, agenda setting theory, media effects

The aim of the research was to examine how media reports on information privacy. This was investigated by concentrating on characteristics that were emphasized in the news. In addition, the study focused on the changes in news coverage of information privacy between 2015 and 2020. The differences in the reporting between media houses were also considered.

The research data for the study consisted of 62 news articles collected from MTV, Yle, and HS. The research data was analyzed by using qualitative methods. Initially, the data was classified into negative, positive, and neutral groups. This was done based on the image of the article. In addition, the data was themed more precisely based on the characteristics of the articles. 10 themes were found in the process.

Based on the research, news coverage of information privacy is mostly negative. Especially negative effects of data privacy were highlighted in the media. News coverage was heavily emphasized in 2018, when the General Data Protection Regulation was put into operation. In the year 2018, the news coverage was also the most diverse. At the beginning and at the end of the period from 2015 to 2020, the news coverage was significantly negative. The news coverage varied also on different media platforms.

Based on the results, the attitudes, and opinions of the public about information privacy are negative, or in the years with little news coverage, non-existent. This may lead to data privacy considered unimportant. Indifference leads to weakened data protection behavior and negligence. The results of this research can be used in enterprises when developing data protection practices.

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	6
1.1	Tutkimuksen taustaa	6
1.2	Keskeiset käsitteet.....	9
1.3	Linkittyminen tietojohdantamiseen	10
1.4	Työn tavoite	11
1.5	Työn viittekehys.....	13
1.6	Työn rajaukset.....	15
2	Tietosuoja	18
2.1	Tietosuojaan liittyvät huolenaiheet	19
2.2	Tietosuoja teoreettisesta näkökulmasta.....	21
2.3	Tietosuojaa koskeva lainsäädäntö Suomessa.....	26
2.4	Tietosuojan vaikutus yrityksiin	30
2.5	Tietosuojan toteutus	32
2.6	Vastuu tietosuojasta	33
3	Media.....	35
3.1	Media vaikuttajana	36
3.2	Mediavaikutusteorioiden historia.....	37
3.3	McCombsin ja Shawin päiväjäestysteoria.....	40
3.4	Tietosuojan käsittely mediassa.....	43
3.5	Median vaikutus tietosuojaan.....	45
4	Tutkimusmenetelmät	47
4.1	Empiirisen tutkimuksen kulku	47
4.2	Aineiston kuvaus.....	53
4.3	Aineiston analysointi.....	56
4.4	Reliabiliteetti ja validiteetti	57
5	Tulokset	59
5.1	Luokittelu	59
5.2	Teemoittelu	64
5.3	Tulosten yhteenveto	72
6	Pohdinta ja johtopäätökset.....	75
6.1	Pohdinta	75

6.2	Vastaukset tutkimusongelmiin	80
6.3	Toimenpide-ehdotukset.....	84
6.4	Tulosten uskottavuus ja läpinäkyvyys	85
6.5	Rajoitteet	85
6.6	Jatkotutkimusehdotukset.....	87
	Lähteet	89
	Aineiston lähteet	104

Liitteet

Liite 1. Aineisto

1 Johdanto

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää tapa, jolla media käsittelee tietosuojaa. Media vaikuttaa merkittävästi ihmisten asenteisiin ja mielipiteisiin (Arias, 2019; Emmers-Sommer & Allen, 1999), minkä lisäksi tietosuojan toteuttamisen kannalta ihmisen toiminta on hyvin merkittävässä asemassa (Kessler, et al., 2020; Taanila & Jylhä, 2022). Näin ollen on tärkeää selvittää, miten tietosuojaa käsitellään mediassa, jotta voidaan arvioida mihin suuntaan ihmisten asenteet, mielipiteet ja jopa käytös ovat mahdollisesti matkalla. Seuraavaksi esitetään tutkimuksen taustaa sekä määritellään keskeiset käsitteet lyhyesti. Sitten käydään läpi, minkä vuoksi aihe on tärkeää erityisesti myös tietojohdantamisen kannalta. Tämän jälkeen käsitellään syvemmin työn tavoitetta, määritellään tutkimuskysymykset ja työn rajaukset.

1.1 Tutkimuksen taustaa

Henkilötietojen käsittely, sekä yksilön suojeleminen tässä yhteydessä, on ihmisen perusoikeus. Tämä on määritelty Euroopan Unionin perusoikeuskirjassa, henkilötietojen suoja koskevassa säännöksessä. Tietosuoja tarkoittaa etuoikeutta hallita omien henkilötietojensa keräämistä ja käyttöä, minkä lisäksi siihen sisältyy myös oikeus estää ihmisten tai ryhmän oikeus käyttää tietoja. (Jain, Gyanchandani, & Khare, 2016) Vuodesta 2018 lähtien kaikissa EU-maissa on sovellettu yleistä tietosuoja-asetusta, joka tunnetaan myös nimellä GDPR. GDPR tulee sanoista *General Data Protection Regulation*. (EU, 2021) Yleisen tietosuoja-asetuksen tarkoituksena on saattaa henkilötietojen suojaaminen samalle tasolle kaikissa EU-maissa, sillä tietosuojan merkitys on kasvanut merkittävästi maailman digitalisoituessa. Tietosuoja-asetuksen tarkoituksena on parantaa henkilötietojen käsittelyä sekä lisätä kuluttajien luottamusta digitaalista markkinaa kohtaan. (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018)

Euroopan yleisen tietosuoja-asetuksen astuttua voimaan, media täyttyi melulla ja meemeillä, eli erilaisilla internetilmiöillä, tietosuoja-asetuksen suurista rangaistuksista. Euroopan Unionia jopa tituleerattiin maailman tietosuojapoliisiksi, sillä tietosuoja-asetuksella on vaikutusta myös muuhun maailmaan. Euroopan Unionin ottaessa tietosuoja-asetuksen käyttöön, monet Euroopan ulkopuolisetkin maat joutuivat sovittamaan omia toimintatapojaan tietosuoja-

asetukseen nähden, jotta ne voivat jatkaa toimintaansa Euroopan Unionin alueella jatkossakin. (Schwartz, 2019) Tietosuojan tarkempi sääntely on lisännyt henkilötietojen keräämisen kustannuksia yrityksissä, mikä on voinut aiheuttaa negatiivisia tunteita tietosuojaa kohtaan (Goldberg, Johnson, & Shriver, 2019). Kuitenkin toisaalta jopa amerikkalaisten yritysten edustajat ovat julkisuudessa puhuneet henkilötietojen suojan olevan ihmisen perusoikeus. (Schwartz, 2019)

Teknologiset edistysaskeleet ovat monin tavoin muuttaneet yhteiskunnan perusrakenteita esimerkiksi tiedon keruuseen ja jakamiseen liittyen. Vielä kaksi vuosisataa sitten tieto liikkui samaa vauhtia kuin ihmisetkin, mutta lennättimen keksimisestä lähtien vuonna 1840, kommunikaatio ja tiedon siirtyminen ovat muuttuneet täysin. Lennättimellä tieto saatiin levitettyä ympäri maata sekunneissa, mikä aikanaan johti esimerkiksi radion, television ja satelliittien keksimiseen. (Dörr & Weaver, 2012) Sen sijaan viimeisimpinä vuosikymmeninä tiedon liikkuminen on kiihtynyt entisestään internetin myötä. Lisäksi esimerkiksi erilaiset valvontateknologiat ovat lisääntyneet ja muuttaneet sosiaalisen kontrollin pääosin informaatiopohjaiseksi (Melis, 2019).

Kehittyvät teknologiat ovat muuttaneet informaation liikkumista ja kommunikointia, mutta ne ovat myös kehittyessään muodostaneet valtavan tietosuojariskin. Uusien teknologioiden myötä esimerkiksi hallitusten, yritysten ja muiden yksilöiden on ollut enenevässä määrin mahdollista saada suuria määriä informaatiota toisistaan. Tämän lisäksi näissä teknologioissa, kuten internetissä, on myös mahdollista säilyttää, jakaa ja analysoida informaatiota. Näin ollen niin yksilöt kuin yrityksetkin kohtaavat nykypäivänä merkittäviä haasteita säilyttääkseen yksityisyytensä. (Dörr & Weaver, 2012) Viimeisen vuosikymmenen aikana julkisuuteen on vuotanut tietoa esimerkiksi hallitusjohtoisesta joukkovalvonnasta (EFF, 2014) merkittävistä tietovuodoista (Prudencio, 2021; BBC News, 2011) sekä huonosti häivytyistä käyttäjätiedoista, joista oikeat käyttäjät ovat paljastuneet (Hodge, 2019). Tämän kaltaiset tapahtumat ovat saaneet niin hallitukset, yksilöt kuin yrityksetkin suhtautumaan tietosuojaan vakavammin ja tietosuojaa onkin tituleerattu yhdeksi tärkeimmäksi kysymykseksi nykyisessä tietoyhteiskunnassa. (Smith, Milberg, & Burke, 1996; Navarro-Arribas & Torra, 2015)

Tänä päivänä mediassa ovat olleet vahvasti esillä suuret teknologiayritykset, kuten Facebook ja Google, sekä näihin liittyvät kohut, jotka käsittelevät ihmisten yksityisyyttä koskevia rikkeitä. Esimerkiksi Facebookiin liittyvä kohu, jossa yli 87 miljoonan käyttäjän tiedot jaettiin

kolmannelle osapuolelle, sai aikaan paljon keskustelua teknologian yhteiskunnallisesta vaikutuksesta ja riskistä ihmisten yksityisyydelle. Tämä on saanut aikaan liikehdintää jopa Yhdysvalloissa asti, kun tietosuojakohut ovat osoittaneet, että kansalaisten yksityisyydensuojaa koskevat lait ovat välttämättömiä. (Isaak & Hanna, 2018) Toisaalta kyseiset teknologiayritykset ovat olleet esillä mediassa myös nimenomaan lakeihin ja niiden noudattamiseen liittyen. Facebook, Google ja Microsoft ovat Euroopan tietosuoja-asetuksen voimaantulon jälkeen muuttaneet käytäntöjään sen mukaiseksi, mutta samalla he ovat kannustaneet käyttäjiään ahkerasti jakamaan tietojaan tietosuoja-asetuksen vastaisesti. Lisäksi tietojen jakamisen kieltämisestä on tehty haastavaa. (Halminen, 2018) Tämä alleviivaa tietosuojan arvostamisen tärkeyttä, sillä lainsäädäntö tai teknologiat eivät pysty toimimaan moraalisesti vaan vastuu siitä on ihmisellä. Osaltaan myös tämän vuoksi on tärkeää selvittää, miten tietosuojaa käsitellään mediassa.

Suomalaisessa yhteiskunnassa keskeisillä medioilla, kuten Helsingin Sanomilla, Yle Uutisilla ja MTV Uutisilla on paljon valtaa, sillä suomalaiset luottavat näihin uutismedioihin (Honkonen, 2022; Latvala, 2022). Medialla on suuri valta esimerkiksi kansan poliittisiin mielipiteisiin kuten myös poliittisiin päätöksiin. (Matikainen, Ojala, Aslama, & Jääsaari, 2020) Sen sijaan epäluottamus mediaa kohtaan on taas suoraan yhteydessä median vaikuttavuuden laskuun. (Tsfati & Cohen, 2012) 2010-luvulla mediavälitteinen vaikuttaminen on kokenut suuria muutoksia muun muassa sosiaalisen median nousun sekä digitalisaation vaikutuksista, mikä on Seurin ym. mukaan (2021) heijastunut suoraan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Mediaympäristö on muuttanut muotoaan hybridijärjestelmäksi, mikä tarkoittaa, että perinteiset mediat, kuten sanomalehdet, televisio ja radio, vaikuttavat rinnakkain verkkojulkaisujen sekä sosiaalisen median alustojen kanssa. Informaatio myös virtaa erilaisten medioiden välillä, sillä perinteisen median uutisia on usein täydennetty sosiaalisessa mediassa ja sosiaalisen median ilmiöistä taas uutisoitu myös perinteisessä mediassa. (Seuri, ym., 2021) Erityisesti Pohjoismaissa perinteisen median tavoitavuus on kuitenkin edelleen hyvin suurta ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa käsitellyt ilmiöt muuttuvat merkittäviksi vasta kun myös perinteinen media tarttuu niihin. (Vonbun, Königslöw, & Schoenbach, 2016) Suomessa uutiset perinteisen median kautta tavoittavat viikoittain yli 75 % aikuisväestöstä. (Ikäheimo & Vahti, 2021)

1.2 Keskeiset käsitteet

Alla on esitetty tutkimuksen kannalta tärkeimmät käsitteet, jotka toistuvat myöhemmin teoreettisessa osiossa. Teoreettisessa osiossa kyseiset käsitteet esitetään tarkemmin sekä käydään läpi niihin liittyvää tutkimusta.

Tietosuoja on laissa määritelty ihmisen perusoikeus omien henkilötietojensa suojaan. Henkilötietojen käsittelyssä tulee siis aina noudattaa voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä, jotta kyseisen henkilön oikeudet ja vapaudet tietojen käsittelyssä toteutuvat. Lainsäädännön noudattamista valvoo myös aina riippumaton viranomainen. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Yksityisyys on tietosuojan yläkäsite, joka nähdään yleisesti ihmisoikeutena. Yksityisyys tarkoittaa vapautta luvattomista tunkeutumisista tai ulkopuolisesta puuttumisesta. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Henkilötiedoiksi lasketaan kaikki tiedot, joista on mahdollista tunnistaa tietty ihminen. Henkilötietoja ovat niin kaikki sähköisissä muodoissa olevat tunnistettavat tiedot, kuten myös esimerkiksi ääni- ja kuvatallenteet kuin paperillakin olevat tiedot. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Rekisteröity on ihminen, jota henkilötiedot koskevat. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Rekisterinpitäjä on henkilötietojen käytöstä määräävä taho. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Henkilötietojen käsittelijä on ulkopuolinen taho, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. (Tietosuojavaltuutetun toimisto, 2022)

Medialla kuvataan viestin välittäjiä eli viestintäkanavia. Mediaa käytetään usein synonyymina joukkotiedostusvälineille eli sanomalehdille, televisiolle ja radiolle, mutta erityisesti tänä päivänä sosiaalisen median merkitys on korostunut jopa yli perinteisen median. Medialla voidaan tarkoittaa niin yleistä viestinnän kenttää kuin tiettyjä viestintävälineitä. (Mantila, 1996) Tässä tutkielmassa medialla tarkoitetaan välillistä vuorovaikutusta, joka eroaa perinteisestä ihmisten välisestä suorasta vuorovaikutuksesta.

1.3 Linkittyminen tietojohdamiseen

Tiedon hallinnalla on juuret syvällä historiassa, mutta vasta internetin aikakaudella tästä on tullut teknologian osa-alue. (Ives, Torrey, & Gordon, 1997; Wiig, 1997) Teknologian kehittyminen ja samalla tietointensiivisyyden kasvu ovat saaneet aikaan tarpeen ymmärtää tietoa myös johtamisen näkökulmasta, mikä on synnyttänyt tietojohdamisen käsitteen. (Jalonen, Laihonen, & Lönnqvist, 2012) Tietojohdaminen on moniulotteinen käsite, josta voidaan erottaa tiedolla johtaminen sekä tiedon johtaminen. Tässä alaluvussa keskityn näistä erityisesti jälkimmäiseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi tiedon varastointia, tietovirtojen hallintaa sekä uuden tiedon luomista. (Leskelä ym., 2019) Tietojohdamisen muututtua entistä teknologisemmaksi, suureksi haasteeksi tietojohdamisen saralla on muodostunut turvallisuuden sekä yksityisyyden ylläpitäminen. Tietojohdamisen ja sen eri vaiheiden tehostamiseksi on kehitetty teknologioita, mainittakoon esimerkiksi tietokannat, tietojärjestelmät, semanttinen verkko sekä tiedon louhinta. (Kabir, Ripon, Rahman, & Rahman, 2014)

Tutkimuksen aihe on relevantti tietojohdamisen kannalta, sillä tietosuojaja on yksi suurimmista tietojohdamisen eettisistä ongelmista. Tietojohdamisessa järjestelmien ei voida luottaa tekevän eettisiä päätöksiä, sillä järjestelmillä ei ole moraalia, vaan tietosuojan eettiset kysymykset ovat ihmisten itsensä ratkaistavissa. Siitä huolimatta tekniikkaan kiinnitetään hyvin usein enemmän huomiota, kuin ihmisiin ja prosesseihin tekniikan takana. (Furnell & Rajendran, 2012) Esimerkiksi Belanger ja Crossler (2011) esittävät, että tietosuojaan liittyvät huolet ovat lisänneet huomiota tietosuojakysymysten tutkimiseen, mutta samassa he toteavat, että näihin huoliin on alettu etsimään teknisiä ratkaisuja.

Tietojohdamisessa on jo etukäteen tunnistettava ja otettava huomioon ihmisten henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit, eikä sysättävä vastuuta automatiikalle. Yhä useammin nykypäivänä päätökset tehdään hyödyntäen tekoälyä ja robotiikkaa, mutta siitä huolimatta tai jopa juuri sen takia ihmisillä tulisi olla täysi oikeus tietää mihin aineistoon heitä koskevat päätökset perustuvat ja miten nämä on tehty. (Xu T. , 2021) Filosofi Michael Sandel (2020) kertoo tekoälyn olevan houkutteleva vaihtoehto päätöksenteossa, sillä sen koetaan olevan objektiivinen ja ennakkoluuloton taho. Sandel (2020) ei kuitenkaan ole mainitsemansa väitteen kanssa samaa mieltä, vaan korostaa, että tekoäly on jopa pahempi, sillä se toistaa ihmisten ennakkoluulot antaen näille samalla tieteellistä uskottavuutta. Tämän vuoksi läpinäkyvyys

onkin yksi tärkeimmistä tekijöistä, joilla yritykset pystyvät säilyttämään ihmisten luottamuksen toiminnassaan liittyen tietosuojaan (Agozie & Kaya, 2021).

Ihmisiä kiinnostaa yhä enenevässä määrin kuka heidän tietojensa käsittelee ja miksi niitä käsitellään. (Sirich, 2020) Monet yritykset ovatkin jo vastanneet tähän kysyntään toteuttamalla tietojärjestelmiin lokitiedot, joista näkyy kaikki tietojen luovuttaminen ja käyttäminen. Tietoja tulee käsitellä ja luovuttaa vain silloin kun työtehtävät sitä edellyttävät. Lokitietojen käyttäminen toimiikin siis myös pelotteena yrityksen työntekijöille, sillä turhasta tiedon käsittelestä jää jälki lokitietoihin. Tietojen käsittelyn valvonta auttaa pitämään korkeaa moraalista ja etiikan tasoa yrityksessä. (Andreasson, 2020)

Kiinnostuksen kasvaessa tietosuoja ja sen toteutumista kohtaan ihmiset kiinnittävät todennäköisesti enemmän huomiota tietosuojaan käsitteleviin uutisiin, sillä Schroderin (2019) tutkimuksen mukaan uutiskulutukseen vaikuttaa eniten se, minkä ihmiset kokevat merkitykselliseksi omassa elämässään. Näin ollen on erittäin tärkeää huomata, että miten tietosuoja käsitellään mediassa, sillä se voi vaikuttaa suoraan ihmisten käsityksiin tietosuojasta sekä sen tilasta yhteiskunnassamme. Tämä taas vaikuttaa suoraan esimerkiksi politiikkaan ja poliittisiin päätöksiin, kun esimerkiksi tietosuoja koskevat lait ovat tapetilla. Viime vuosina runsaasti lisääntyneet tietosuoja ja yksityisyyttä koskevat säännökset ovatkin vaikuttaneet yrityksiin esimerkiksi vaatimalla taloudellisia panoksia uusiin tietojärjestelmiin ja henkilökunnan kouluttamiseen (Sorvettula, 2015).

1.4 Työn tavoite

Mediassa tietosuoja käsitteleviin uutisiin törmää säännöllisin väliajoin, mutta oma huomio on kiinnittynyt siihen, että harvoin olen nähnyt mitään positiivista aiheeseen liittyvää uutista. Sen sijaan olen törmännyt moniin uutisiin tietosuojarikkeistä ja tietovuodoista. Tästä herää ajatus siitä, että millaisen kuvan median perusteella tietosuojasta oikeastaan saa. Herättääkö media kuvan, että tietosuoja- ja turva-asiat ovat huonolla tolalla, kun jatkuvasti tiedot leviävät väärin käsiin ja rikkomuksista uutisoidaan jatkuvalla syötöllä vai jääkö mediaa seuraamalla kenties kuva, että tietosuoja-asiat ovat turhaa vouhotusta ja esimerkiksi Kelan hakemukset ruuhkautuvat (Hinkula, 2017) ja kerrostalojen nimikyltit joudutaan poistamaan (Blencowe, 2018) turhien säädösten takia. Fiskin (1987) mukaan uutiset muokkaavat todellisuutta kerronnan rakenteella ja päättämällä mitä kerrotaan, mikä liittyy vahvasti myös

tähän tutkielmaan. Tapa, jolla asiat esitetään yleisölle, muokkaa Fisksen (1987) sanoin todellisuutta, mikä puolustaa tarvetta selvittää miten eri mediat tietosuojasta oikeastaan uutisoivat.

Työn tavoitteena on selvittää, että miten tietosuojaa käsitellään suomalaisessa mediassa ja erityisesti, miten tietosuojasta uutisoidaan, sillä median tavalla käsitellä ilmiötä ja uutisoida siitä on suuri vaikutus ihmisten mielipiteisiin ja jopa päätöksiin (Arias, 2019). Kuten Taanila ja Jylhä (2022) toteavat, tietosuojan toteutumisen kannalta ihmisen toiminta on merkittävimässä asemassa, mikä taas on pitkälti riippuvainen ihmisten asenteista. Media pystyy vaikuttamaan suoraan näihin asenteisiin (Arias, 2019), joten on tarpeellista selvittää millaisen kuvan tietosuojasta mediasta saa. Kolmelta uutisalustalta, Yle Uutisista, Helsingin sanomista ja MTV Uutisista, kerätään 2015–2020 välillä ilmestyneitä uutisia tietosuojasta ja nämä uutiset luokitellaan niiden ominaisuuksien perusteella. Luokittelussa keskitytään siihen, miten tietosuojaa käsitellään kyseisessä uutisessa, jotta voidaan saada kokonaiskuva siitä, miten tietosuojaa käsitellään mediassa. Tavoitteena on selvittää, että käsitelläänkö tietosuojaa mediassa positiivisena asiana, vai ovatko tietosuojaan liittyvät uutiset pitkälti negatiivisia ja liittyvät esimerkiksi tietosuojakäytäntöjen hankaluuteen, kuten Euroopan yleisen tietosuoja-asetuksen voimaan tullessa. Toisaalta myös esimerkiksi tietosuojarikkeet saattavat saada yllättävän paljon uutistilaa, mikä antaisi kansalaisille kuvan, että tietosuoja-asiat eivät vielä ole tarpeeksi hyvällä tolalla.

Tavoitteena on verrata ilmiön käsittelyä mediassa 2015–2020 välisenä aikana, jotta voidaan saavuttaa tarpeeksi kattava kokonaiskuva ilmiöstä mediassa. Näin ollen voidaan analysoida, että onko esimerkiksi yleisen tietosuoja-asetuksen käyttöönotto vuonna 2018 muuttanut median uutisointia aiheesta sekä millaisen kuvan median uutisointi tietosuojasta ja sen tämänhetkisestä tilanteesta antaa. Ilmiön käsittely mediassa antaa yleisen kuvan siitä millaisena ilmiö näyttäytyy yleisölle. Tämän selvityksen perusteella on siis tavoitteena pystyä arvioimaan, mihin suuntaan media ohjaa ihmisten asenteita ja mielipiteitä tietosuojasta.

Tutkimuskysymykset

Työn tutkimuskysymykset käsittelevät median tapaa käsitellä tietosuoja ja siihen liittyviä ilmiöitä sekä uutisoinnin muutoksia viimeisen vuosikymmenen aikana:

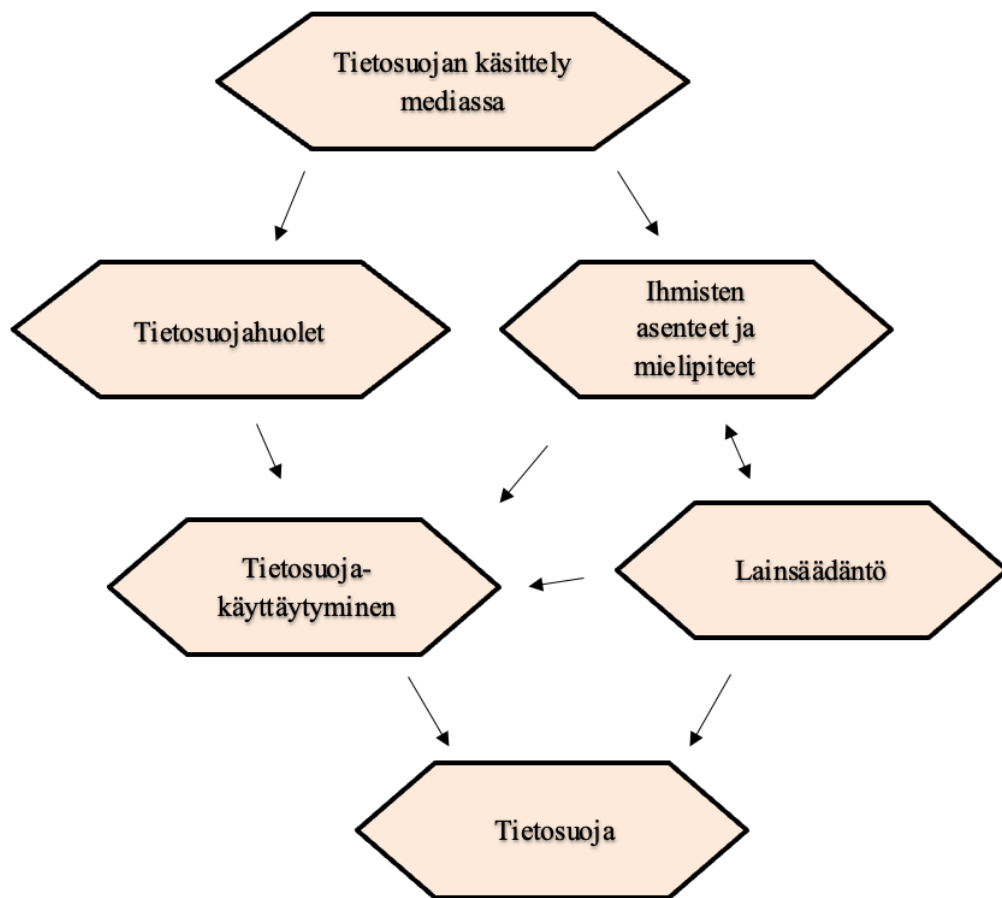
Millaisen kuvan media antaa tietosuojasta?

1. Millaiset ominaisuudet tietosuojauutisoinnissa korostuvat?
2. Miten tietosuojauutisointi mediassa vaihtelee eri aikoina?
3. Miten tietosuojasta saatu käsitys vaihtelee eri uutisalustoilla?

Tutkimuskysymyksiin pyritään vastaamaan luokittelemalla kerätyt uutisartikkelit luokkiin niiden ominaisuuksien mukaisesti, jolloin näistä pystytään erottamaan positiiviset ja negatiiviset ryhmät sekä neutraali ryhmä, jos neutraaleita artikkeleita ilmenee. Tämän lisäksi artikkelit teemoitellaan analysoimalla niiden sisältöä, jotta saadaan tarkemmin selville uutisoinnissa korostuvat ominaisuudet. Analyysissa etsitään myös tietosuojan käsittelyssä tapahtuneita muutoksia, sillä esimerkiksi vuonna 2018 voimaan tullut yleinen tietosuojalaki on saattanut aiheuttaa muutoksia tietosuojauutisointiin. Näiden lisäksi vertaillaan eri lähteistä kerättyjen uutisartikkeleiden ominaisuuksia toisiinsa ja selvitetään, eroaako uutisalustojen tietosuojan käsittely toisistaan.

1.5 Työn viitekehys

Viitekehysten keskeiset käsitteet ovat tietosuoja ja media, mitkä esitetään itsessään mahdollisimman laajasti kirjallisuuskatsauksessa. Tietosuojan kannalta perehdytään keskeiseen lainsäädäntöön eli erityisesti Euroopan yleiseen tietosuojalakiin ja sitä täydentävään Suomen tietosuojalakiin. Tietosuoja pohditaan myös sen toteuttamisen kannalta ja vertaillaan niin vastuuta sen toteuttamisesta kuin myös tekijöitä, joilla toteuttamiseen on eniten vaikutusta. Mediaa pohditaan pääosin sen vaikuttavuuden kannalta niin viimeaikaisten tutkimusten valossa kuin teoreettiselta kannaltakin. Näiden aiheiden lisäksi kirjallisuuskatsauksessa esitetään mediassa ollutta keskustelua tietosuojasta, joiden näkökulmia on esitetty myös tieteellisessä keskustelussa.

Kuva 1: Työn viitekehys

Teoreettiselta kannalta syvennytään erilaisiin teorioihin, joita tietosuojatutkimuksessa on käytetty. Näitä teorioita ovat odotusteoria, perustellun toiminnan teoria, sosiaalisen läsnäolon teoria, yhteiskuntasopimusteoria, suojamotivaatioteoria sekä menettelyn oikeudenmukaisuus, ja ne selittävät tietosuojahuolia sekä tietosuojakäyttäytymistä. Näiden teorioiden lisäksi syvennytään tarkemmin päiväjärjestysteoriaan, jonka mukaan medialla on suuri merkitys siihen, mitkä ongelmat kansalaiset näkevät merkittävänä. Ihmisten asenteet ja mielipiteet taas ovat suoraan yhteydessä siihen, miten tietosuojaa toteutetaan ja näin merkitys on suuri koko tietosuojan olemassaolon kannalta. Tietosuojan toteutukseen vaikuttaa toki myös sitä säätelevät lait niin suoraan, kun välillisesti ihmisten asenteidenkin kautta. Tämä on kuitenkin kaksisuuntainen polku, sillä ihmisten mielipiteet ja sen seurauksena tapahtuva julkinen keskustelu ovat usein historiassa olleet pohjana lainsäädännölle. Työn viitekehys on esitetty kuvassa 1.

1.6 Työn rajaukset

Työ rajataan maantieteellisesti Suomen alueelle, sillä Suomen alueella kulttuuriset muutokset eivät ole liian suuria, jotta ne vaikuttaisivat tutkimuksen tuloksiin. Reuters-instituutin tuottaman Digital News Report -tutkimuksen mukaan 75 prosenttia suomalaisista luottaa lukemiinsa uutisiin ja luottamuksen kulttuuria kuvataankin tutkimuksessa keskimääräistä vahvemmasiksi. Toisaalta saman tutkimuksen mukaan luottamus vaihtelee suomalaisten keskuudessa laajasti demografisten tekijöiden mukaan. (Media-alan tutkimussäätiö, 2022) Nuoremmat ja vähemmän koulutetut luottavat uutislähteisiin selkeästi vähemmän kuin vanhempi ja korkeakoulutettu väestö (Solja, 2022) Maantieteellistä rajausta perusteellaan kulttuuristen muutosten lisäksi myös lainsäädännöllisillä eroilla. Suomen ja erityisesti Euroopan ulkopuolella tietosuojalainsäädäntö vaihtelee radikaalisti, eikä kaikkialla tietosuoja nähdä alkuunkaan perusoikeutena kuten Suomessa, ja tämä voi näkyä myös mediauutisoinnissa. Suomessa myös suomen kieli on selkeässä valta-asemassa, jonka vuoksi rajausta pystytään kielellisesti tehdä suomenkielisiin mediasisältöihin, jotta myöskään kielelliset eroavaisuudet eivät voi vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin.

Työn viitekehyksen pääteipisteet ovat median ja tietosuojan käsitteissä, ja nämä pyritään yhdistämään käsitellyllä teorialla ja tutkimuksilla. Teoriaa esitetään erityisesti mediatutkimuksen puolelta ja kirjallisuuskatsauksessa syvennyttäänkin medianvaikutusten historiaan sekä McCombsin ja Shawin (1972) kehittämään päiväjärjestysteoriaan. Nämä näkökulmat on valittu tutkimukseen, sillä empiirisen osion kannalta on tärkeää perustella, minkä vuoksi on tärkeää tutkia asian käsittelyä mediassa ja miten media ihmiseen vaikuttaa.

Tutkimukseen liittyy vahvasti myös luottamuksen käsite sekä luottamus mediaa kohtaan, mutta luottamus on valittu jättää viitekehyksen ulkopuolelle. Luottamuksen tutkiminen empiirisessä osiossa vaatisi huomattavasti laajempaa tutkimusta ja enemmän resursseja, eikä tätä ole mahdollista suorittaa tämän tutkielman mittakaavassa. Lisäksi kuten yllä mainittu, luottamus vaihtelee suomalaisten keskuudessa laajasti, joten jotta voidaan pitää tutkielma sopivan laajuisena, ei luottamuksen näkökulmiin keskitytä enempää. Myöskään sosiaalista mediaa ei käsitellä pintaraapaisua enempää, sillä se rajataan empiirisen tutkimuksen ulkopuolelle. Tämä tehdään, koska kyseessä ei ole virallinen tai erityisen luotettu uutislähde (Media-alan tutkimussäätiö, 2022).

Kirjallisuuskatsauksessa käydään läpi mediavaikutusteorioiden kehitystä, mutta tarkemmin käsitellään ainoastaan merkittävimpiä suuntia teoriakehityksessä eli kolmi- tai nelivaiheista mallia. Tutkimuksesta on päätetty myös jättää ensimmäisen ja toisen vaiheen mediavaikutusteoriat vähemmälle käsittelylle, sillä näitä ei voida hyödyntää empiirisen osion tarkastelussa yhtä paljon, kun kolmatta vaihetta ja sen aikana syntyneitä päiväjärjestysteoriaa.

Tutkimuksessa käsitellään tietosuoja käsitteleviä uutisia Yle Uutisilta, Helsingin sanomilta sekä MTV Uutisilta. Näistä Yle Uutiset ja Helsingin sanomat ovat Uutisarvostukset 2021 - tutkimuksen mukaan kaikista luotetuimmat uutislähteet suomessa ja jopa 70 prosenttia suomalaisista luottaa näihin uutislähteisiin. Näiden jälkeen Uutisarvostukset 2021- tutkimuksen mukaan suomalaiset luottavat eniten omaan alueelliseen sanomalehteensä ja Suomen Tietotoimistoon. Alueellisia sanomalehtiä on kuitenkin erittäin vaikea verrata kansallisiin medioihin, kun alueiden lehtiä on lukuisia ja luottamus niihin vaihtelee. Sen sijaan Suomen Tietotoimisto on jätetty tästä tutkimuksesta pois, sillä sen toimitus tuottaa ja välittää uutisia asiakasmedioille, minkä vuoksi sen konsepti eroaa muista vertailtavista lähteistä. Tämän vuoksi kolmanneksi medialähteeksi tähän tutkimukseen on valittu MTV Uutiset, joka on edellä mainittujen jälkeen suomalaisten seuraavaksi luotetuin uutislähde. MTV Uutisiin suomalaisista luottaa 54 prosenttia. (Müller, 2022) Yle, Helsingin sanomat ja MTV Uutiset ovat myös Matikaisen ym. (2020) tutkimuksen mukaan kolme eniten käytettyä yksittäistä verkkosivustoa. Näitä enemmän vastaajat olivat nimenneet käyttävänsä eri iltapäivälehtiä (Matikainen ym., 2020), mutta iltapäivälehtien kohdalla luottamus on huomattavasti alempaa. (Müller, 2022)

Näistä lähteistä hyödynnetään aineistoa, joka on saatavilla verkkodokumentteina, vaikka esimerkiksi Helsingin Sanomat ovat merkittävä vaikuttaja edelleen myös paperimuodossa ja MTV Uutiset sekä Yle Uutiset vaikuttavat merkittävästi perinteisessä mediassa televisiuutislähetysten kautta. Paperisten sanomalehtien sekä televisiolähetysten analysointi vaatii kuitenkin runsaasti enemmän resursseja, jonka vuoksi on tehty päätös ottaa jokaisesta uutismediasta mukaan ainoastaan verkkoarkistossa sijaitsevia uutisartikkeleja.

Tutkielmassa keskitytään tietosuojauutisiin aikavälillä 2015–2020. Tämä aikaväli on valittu tutkimukseen, sillä erityisesti aikavälin puolella välissä, vuonna 2018, tietosuoja on ollut murroksessa. Vuonna 2018 Euroopan uusi tietosuoja-asetus on astunut voimaan, minkä voidaan olettaa näkyvän myös tietosuojauutisoinnissa. Lisäksi valitulla aikavälillä, 2015–2020,

on mukana vuosia myös tietosuojamurroksen molemmin puolin, jotta voidaan tutkia, millaista tietosuojautisointi on niin kutsutussa normaalitilanteessa.

2 Tietosuoja

Yksityisyys ei ole koskaan ollut täysin selkeä konsepti vaan se on voitu määritellä monin eri tavoin. Toisinaan yksityisyyttä kuvaillaan vapautena luvattomista tunkeutumisista (Fried, 1968), kun taas toisaalta yksityisyys nähdään ihmisen oikeutena (Clarke, 1999). Skinnerin ym. (2006) tutkimuksen mukaan suurin osa yksityisyyteen liittyvistä julkaisuista viittaa yksityisyyden olevan nimenomaan ihmisoikeus, käsiteltiin sitä missä yhteydessä tahansa. Toisaalta vuosien saatossa tutkimuksessa on noussut esiin myös päinvastaisia kantoja, joissa kyseenalaistetaan, onko oikeutta yksityisyyteen edes olemassa (Schoeman, 1984). Sloot ja Groot (2018) ovat kuvailleet yksityisyyttä myös esimerkiksi salailuna, salaisuuksien pitämisenä sekä vapautena julkisesta huomiosta. Pitkän aikavälin tarkastelussa voikin huomata, että käsitettä ei oikeastaan koskaan määritelty tarkkaan, vaan sen sijaan määritelmä on heijastanut aikansa keskusteluita ja yhteiskunnallisia muutoksia. (Belanger & Crossler, 2011)

Tietosuoja sen sijaan on yksityisyyden alakäsite ja se tarkoittaa yksityisyyden suojan takaimista käytännössä. Sanalla tarkoitetaan periaatteita ja toimintatapoja, joiden avulla ihmisen yksityisyyttä pystytään kunnioittamaan ja suojelemaan oikeudellisten säännösten puitteissa. (Sorvettula, 2015) Tietosuojalla voidaan viitata myös ihmisen haluun hallita omia tietojaan tai vaikuttaa henkilötietoihinsa (Belanger & Crossler, 2011). Tietosuojan perusajatuksena on, että henkilön tietoja voidaan käsitellä vaan tiettyä tarkoitusta varten ja tämän käsittelyn on oltava asianmukaista (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018).

Nykypäivänä tietosuojan merkitys on korostunut entisestään, sillä suurin osa ihmisistä joutuu ainakin lähes päivittäin miettimään ja tekemään päätöksiä siitä, minne antaa henkilötietojaan. Tietosuoja on nykypäivänä määritelty ihmisen perusoikeudeksi ja tänä päivänä Suomessa sekä koko Euroopassa onkin itsestäänselvyys, että jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018) Tietosuojalainsäädäntö vaihtelee Euroopan ulkopuolella radikaalisti, mutta Bentotahewa, Hewage & Williams (2022) ovat tunnustaneet, että Euroopan tietosuojalainsäädäntö on jo inspiroinut uusia tietosuojalakeja maailmalla, muun muassa Etelä-Aasiassa.

Henkilötietojen merkitys on korostunut merkittävästi neljännen teollisen vallankumouksen aikana. Neljäs teollinen vallankumous yhdistää ihmisen, koneen ja internetin eli se keskittyy

entistä enemmän juuri myös tiedon merkitykseen. Tämän seurauksena tiedosta on jo puhuttu esimerkiksi uutena öljynä sekä sotatantereena. Tietoa voidaan pitää siis voimavarana, mutta tietovuotojen sattuessa tietojen yksityisyyden näkökulmat korostuvat. (Onik, Kim, & Yang, 2019) Henkilötiedot viittaavat kaikkiin luonnolliseen henkilöön, eli ihmiseen, yhdistettävissä oleviin tietoihin. Henkilötietoja ovat siis esimerkiksi luonnollisen henkilön ominaisuudet sekä elinolosuhteet, joista tietty ihminen tai hänen perheensä voidaan tunnistaa (Sorvettula, 2015). Henkilön terveystiedot, poliittinen kanta, etninen alkuperä, uskonnollinen vakaumus, seksuaalinen suuntautuminen, sosiaalietuudet ja rikolliset teot on luokiteltu arkaluontoisiksi henkilötiedoiksi, ja näitä tietoja koskevat vielä tiukemmat säännöt kuin muita henkilötietoja (Vainio-Korhonen, 2018). Henkilötietojen käsittely tarkoittaa niin henkilötietojen keräämistä, tallettamista, käyttöä, järjestämistä, luovuttamista, siirtoa, yhdistelemistä, poistamista kuin muitakin toimenpiteitä, jotka kohdistuvat henkilötietoihin. (Sorvettula, 2015) Yritys saa säilyttää henkilötietoja luonnollisesta henkilöstä tunnistettavassa muodossa ainoastaan niin kauan, kun se on tarpeen sitä tarkoitusta varten, johon tiedot on kerätty (Vainio-Korhonen, 2018). Henkilötietojen käsittelyyn tulee olla myös henkilön itsensä suostumus tai jokin muu peruste, joka perustuu lakiin. Näin ollen tietosuoja voidaan määritellä siis henkilön oikeudeksi hänen omiin tietoihinsa sekä oikeudeksi yksityisyyden suojaan, silloin kun hänen henkilötietojensa käsitellään. (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018)

2.1 Tietosuojaan liittyvät huolenaiheet

Riippumatta siitä, miten tietosuojan määrittelee, tietosuojaan liittyy lukuisia ongelmia ja sitä ympäröi monet kysymykset. Tietosuojahuolet liittyvät esimerkiksi tietoturvaan, kuten myös siihen, että dataa kerätään, analysoidaan ja yhdistellään nopeammin kuin koskaan. (Dinev & Hart, 2006) Nopeus datan käsittelyssä on johtanut myös siihen, että dataa liikkuu ympäriinsä melkein äärettömän suuret määrät koko ajan (Smith, Dinev, & Heng, 2011). Tiedosta tulee sen määrän kasvaessa koko ajan riskialttiimpaa, mikä herättää kuluttajissa huolta. Yksityishenkilöiden huolenaiheena on erityisesti se, mitä heidän antamilleen tiedoille tapahtuu, kun ne syötetään internetiin. (Onik, Kim, & Yang, 2019) Gomez ym. (2009) esimerkiksi havaitsivat tutkimuksessaan, että monet suuryritykset jakavat keräämiään tietoja jopa sadoille tytäryhtiöilleen, jonka jälkeen kuluttajan on käytännössä mahdotonta olla selvillä siitä, miten hänestä kerättyä dataa hyödynnetään ja missä yhteyksissä.

Yksi tietosuojaan liittyvistä huolenaiheista on myös se, että ihmisistä voidaan jatkuvasti kerätä tietoa ilman, että he ovat edes itse tietoisia tästä. (Belanger & Hiller, 2006) Kyselyiden mukaan jopa 72% ihmisistä on huolissaan siitä, että heidän verkkokäyttäytymistään profiloidaan tai yritykset muuten seuraavat heidän toimintaansa. (Smith, Dinev, & Heng, 2011) Erityisesti kuluttajat, jotka vaativat yrityksiltä läpinäkyvyyttä, ovat haluttomia päättämään yrityksen profiloimiksi ja huolestuneita tästä (Awad & Krishnan, 2006). Toisaalta Chellappa ja Sin (2005) taas esittävät päinvastaisia näkemyksiä toteamalla, että kuluttajat arvostavat personointia internetissä lähes kaksi kertaa enemmän verrattuna siihen kuinka huolestuneita he ovat omien tietojensa käytöstä. Huolestuneisuuteen vaikuttaa kuitenkin merkittävästi myös esimerkiksi kulttuurilliset tekijät ja henkilötietojen yksityisyyteen liittyvien huolten tasot vaihtelevatkin merkittävästi eri maissa. (Milberg, Burke, Smith, & Kallman, 1995) Huolestuneisuus kuluttajissa voi ilmetä haluttomuutena jakaa omia tietoja, epätarkkojen tietojen antamisena tai jopa tietojen poistamisena eri verkkosivustoilta. Tämä voi vaikuttaa erittäin negatiivisesti yrityksiin, jotka nojaavat toiminnassaan asiakastietoihin ja tuotteiden sekä palveluiden personointiin näiden avulla. (Son & Kim, 2008)

Yksityishenkilöiden huolten lisääntyessä tietosuojaan kohtaan myös tietosuojaan liittyvä tutkimus on lisääntynyt. (Smith, Milberg, & Burke, 1996) Tietosuojatutkimuskentällä on korostunut erityisesti tietosuojaan liittyvien huolenaiheiden tutkimus, vaikka kokonaistutkimusvirta onkin ollut hyvin hajanainen. (Smith, Dinev, & Heng, 2011) Tutkimuksissa ovat olleet esillä esimerkiksi se, miten tietosuojaan liittyvät huolenaiheet vaikuttavat ihmisten halukkuuteen jakaa omia tietojaan tai hoitaa asioitaan internetissä mieluummin kuin kasvokkain virkailijan kanssa. Tietosuojahuolien on todettu vaikuttavan niin yksilön asenteisiin kuin käyttäytymiseenkin. Tietojärjestelmätutkimuksessa kuluttajien huolenaiheita on käsitelty usein yleisenä huolena siitä, että he menettävän kontrollin omiin henkilötietoihinsa (Malhotra, Kim, & Agarwal, 2004), kun taas esimerkiksi yhteiskuntatieteiden puolella näkemyksen painopiste on ollut siinä, että huolet olisivat enemmän tilannekohtaisia kuin vain yleistä huolta. (Solove, 2008) Soloven (2008) kanssa samaa mieltä ovat myös Waldo, Lin ja Millett (2007), jotka argumentoivat, että tilannekohtainen huoli tietosuojasta on paljon ymmärrettävämpää kuin yleinen huoli siitä, että omat tiedot vuotaisivat ulkopuolisille.

Tietosuojakeskustelussa on kuitenkin mielenkiintoista huomata, että vaikka ihmiset sijoittavat huolestuneisuutensa tietosuojasta varsin korkealle verrattuna moniin muihin yhteiskunnallisiin asioihin, tämä ei Fieslerin ja Hallinanin (2018) mukaan ole linjassa heidän

käytöksensä kanssa. Sen sijaan todellisuudessa ihmiset ovat huolestuneempia kuin mitä heidän käytöksestään heijastuu. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivät ihmiset välittäisi tietosuojasta ja siihen liittyvistä ongelmista tarpeeksi, jotta käyttäytyisivät huolensa mukaisesti. Ennemmin ihmiset eivät välttämättä käyttäydy huolestuneisuutensa mukaan, jos he eivät koe pystyvänsä hallitsemaan tietojensa käyttöä, mikä johtaa opitun avuttomuuden tunteeseen (Shklovski, Mainwaring, Skuladottir, & Borgthorsson, 2014). Myös Belanger ja Crossler (2011) ovat tehneet samansuuntaisia havaintoja ja huomanneet, että kasvava huoli tietosuojasta ei välttämättä vaikuta halukkuuteen luovuttaa henkilötietoja. Culnanin ja Armstrongin (1999) mukaan näiden yksityisyyshuolien lieventämiseen riittää, että verkkosivustolla ilmoitetaan, että tietoja käytetään oikeudenmukaisen käytäntöjen mukaan. Tämä on linjassa menettelyllisen oikeudenmukaisuuden teorian kanssa, johon tutustutaan tarkemmin seuraavassa kappaleessa.

2.2 Tietosuoja teoreettisesta näkökulmasta

Tietosuojahuolia on tutkittu runsaasti erilaisista näkökulmista ja samalla tutkijat ovatkin soveltaneet monia erilaisia teorioita kuvaamaan kansalaisten tietosuojakäyttäytymistä (Li, 2012). Tietosuojakäyttäytymistä kuvaamaan käytettyjä teorioita, jotka ovat saaneet enemmänkin huomiota kirjallisuudessa ovat muun muassa Vroomin (1964) odotusteoria, Lindin ja Tylerin (1988) menettelyllisen oikeudenmukaisuuden teoria, Fishbeinin ja Ajzenin (1980) perustellun toiminnan teoria ja yhteiskuntasopimusteoria, jonka isänä pidetään Thomas Hobbesia. Näiden lisäksi tietosuojakäyttäytymistä selittämään on käytetty esimerkiksi Rogersin (1975) suojamotivaatioteoriaa sekä sosiaalisen läsnäolon teoriaa, jonka esittivät ensimmäisenä Short, Williams ja Christie (1976). Seuraavaksi edellä mainituista teorioista esitetään pääpiirteet tietosuojan analysoimisen kannalta sekä perehdytään, miten teorioita on hyödynnetty tietosuojatutkimuksessa.

Odotusteorian (expectancy theory) mukaan yksilö valitsee tietyn käyttäytymisen tai toimintatavan sen perusteella mitä hän odottaa saavansa tästä tulokseksi. Yksilö siis tekee käyttäytymisvalintansa lopputuloksen toivottavuuden mukaan, pyrkien maksimoimaan positiiviset tulokset ja minimoimaan negatiiviset vaikutukset. (Vroom, 1964) Culnan ja Bies (2003) arvioivat, että ihminen tekee päätöksen jakaa tai olla jakamatta tietojaan odotusteorian mukaisesti. He väittävät, että jos tietojen jakamisen hyödyt ovat edes tasapainossa haittojen kanssa,

joita tietojen jakamisesta voi seurata, ihmiset tuppaavat paljastamaan henkilökohtaiset tietonsa. Culnanin ja Biesin (2003) lisäksi Dinev ja Hart (2006) sekä Hann, Hui, Lee ja Png (2007) ovat hyödyntäneet odotusteoriaa tutkiessaan tietosuojaa. Dinev ja Hart (2006) pyrkivät tutkimuksessaan kehittämään laajennetun yksityisyyden laskennan mallin, jonka avulla pystytään tutkailemaan prosessia, joka lopulta johtaa päätökseen henkilötietojen jakamisesta internetissä. He käyttivät mallin luomisen teoriapohjana odotusteoriaa ja perustivat testatunsa hypoteesinsa tähän. Dinev ja Hart (2006) todistavat tutkimuksessaan kaikki hypoteesinsa todeksi ja ehdottavat muun muassa, että suurempi havaittu tietosuojariski liittyy niin alhaisempaan halukkuuteen jakaa tietoja, kuin suurempiin tietosuojaongelmiinkin. Sen lisäksi he myös todistivat, että luottamus internetiin lisää halukkuutta jakaa omia tietojiaan ja alhaisemmat tietosuojariskit puolestaan lisäävät luottamusta internet-sivustoihin. Edellä mainittujen lisäksi huolestuneisuus tietosuojasta vaikuttaa alentavasti tietojen jakamiseen, kun taas kiinnostus internetistä johti korkeampaan halukkuuteen jakaa omia tietoja. (Dinev & Hart, 2006) Hann, Hui, Lee ja Png (2007) sen sijaan keskittyivät tutkimuksessaan siihen, miten organisaatiot ovat yrittäneet lieventää asiakkaidensa tietosuojahuolia. Dinevin ja Hartin (2006) tapaan, he muodostivat hypoteesinsa odotusteoriaa hyödyntäen. Hann, Hui, Lee ja Png (2007) todistavat tutkimuksessaan, että erilaiset edut lisäävät motivaatiota jakaa omia henkilötietojaan. Näitä etuja voivat olla niin mukavuustekijät, kuin myös esimerkiksi taloudelliset palkkiot. Tästä voidaan päätellä, että yritykset voivat käytännössä hallita tietosuojaa koskevia huolia esimerkiksi taloudellisilla kannusteilla. Hann Hui, Lee ja Png (2007) osoittivat tutkimuksessaan myös, että käyttäjät arvostavat tietosuojakäytäntöjen jakamista avoimesti, ja myös tämä lisää käyttäjissä halukkuutta jakaa omia tietojiaan.

Menettelyn oikeudenmukaisuus (procedural justice) viittaa siihen, että yksilö olettaa, että toiminta, johon hän osallistuu, suoritetaan oikeudenmukaisesti. (Lind & Taylor, 1988; McCombs & Weaver, 1973) Tietojen käsittelyyn liittyen menettelyn oikeudenmukaisuus tarkoittaa siis, että mikäli tietojen keruuseen ja käyttöön liittyvät menettelyt koetaan oikeudenmukaisiksi, tämä lisää ihmisen halukkuutta jakaa omia tietojiaan (Xu, Teo, Tan, & Agarwal, 2010). Tietosuojaan liittyen menettelyn oikeudenmukaisuutta ovat tutkineet tiedettävästi ainakin Culnan ja Armstrong (1999) sekä Xu, Teo, Tan ja Agarwal (2010). Mainituista ensimmäiset keskittyivät tutkimuksessaan jännitteeseen henkilötietojen keräämisen ja yksityisyyden välillä. Culnan ja Armstrong (1999) selvittivät, että kun ihmisille erikseen kerrotaan, että tietojen käsittelyssä hyödynnetään oikeudenmukaisuutta, he ovat halukkaampia jakamaan tietojiaan. Näin ollen yritysten toimiminen oikeudenmukaisia

tiedonantokäytäntöjä noudattaen ja jakaen rehellisesti miten tietoja hyödynnetään yrityksessä voi ratkaista tietosuojuongelmia. Mainituista jälkimmäiset taas lähtivät omaan tutkimukseensa eri suunnasta. Xu, Teo, Tan ja Agarwal (2010) ovat tutkimuksessaan jakaneet menettelyllisen oikeudenmukaisuuden kahteen ryhmään: yrityksen omiin säädöksiin ja valtion säädöksiin. He havaitsivat, että näistä kahdesta kuitenkin vain yrityksen omat säännökset vaikuttavat merkittävästi asiakkaiden kokemiin henkilötietojen jakamisen riskeihin ja etuihin. Xu, Teo, Tan ja Agarwal (2010) myös väittävät tutkimuksensa perusteella, että taloudelliset kompensatiot eivät vaikuta havaittuihin riskeihin omien tietojen jakamisessa toisin kuin Hann, Hui, Lee ja Png (2007) esittivät.

Perustellun toiminnan teoria (theory of reasoned action) on kehitetty selittämään asenteiden ja sosiaalisten normien vaikutusta käyttäytymisaikomukseen, joka taas johtaa käyttäytymiseen. Teorian tarkoituksena on siis ennustaa ihmisen käyttäytymistä. (Fishbein & Ajzen, 1980) Malliin on myöhemmin lisätty myös käyttäytymishallinnan ulottuvuus, sillä on koettu, ettei mallia ole pystynyt hyödyntämään tilanteissa, joissa ihmisellä ei ole täyttä kontrollia tilanteeseen. Tätä laajennettua mallia kutsutaan suunnitellun käyttäytymisen teoriaksi (theory of planned behavior), sillä se sisältää sekä käyttäytymisaikkeen että todellisen käyttäytymisen. (Ajzen, 1991) Monessa tietosuojaan liittyvässä tutkimuksessa viitataan perustellun toiminnan teoriaan ja hyödynnetään osia siitä tai esimerkiksi muunneltua versiota siitä, mutta kokonaisuudessaan teoriaa on hyödynnetty vähän (Li, 2012). Esimerkiksi Dinev ja Hart (2006) ovat hyödyntäneet perustellun toiminnan teoriasta kahta muuttujaa, asennetta ja käyttäytymisaikkeitä, mutta jättäneet sosiaaliset normit pois tutkimuksesta. Dinevin ja Hartin (2006) mukaan henkilötietojen luovuttamiseen vaikuttavat kaikkein vahvimmin huolestuneisuus tietosuojariskeistä, luottamus internetiä kohtaan sekä henkilökohtainen kiinnostus internettiin. Rensel, Abbas ja Rao (2006) sen sijaan ovat hyödyntäneet perustellun toiminnan teoriasta muokattua muotoa, jossa käyttäytyminen ja käyttämisaikkeit on liitetty lukuisiin muihin olosuhteisiin, kuten tapoihin ja kulttuuriin. Muokatun muodon teoriasta on luonut Triandis (1980) ehdottaen, että muut olosuhteet joko kannustavat tai estävät käyttäytymistä. Rensel, Abbas ja Rao (2006) huomasivatkin, että olosuhteet vaikuttivat tietojen luovuttamisen halukkuuteen monessa suhteessa. Ihmiset ovat esimerkiksi haluttomampia antamaan tietojaan julkisella tietokoneella tai jos eivät saa antaa tietojaan rauhassa. (Rensel, Abbas, & Rao, 2006)

Yhteiskuntasopimusteorian (social contract theory) juuret ovat kaukana historiassa. Moraalisessa ja poliittisessa filosofiassa yhteiskuntasopimusteorian on katsottu syntyneen valistuksen aikana eli 1600-luvun lopussa ja 1700-luvulla. (Gough, 1939) Teorialla ei ole yhtä selkeää luoja, kuin muilla tässä esitetyillä teorioilla, sillä monet tiedemiehet ovat puolustaneet yhteiskuntasopimusteoriaa. Thomas Hobbesia on kuitenkin usein siteerattu teorian isänä, sillä hän on kirjoittanut teoriasta ensimmäisen täydellisen esityksen teoksessaan *Leviathan* (1985), jonka ensimmäinen painos julkaistiin 1651. Yhteiskuntasopimusteoria korostaa käyttäytymisnormien roolia ihmisen toiminnassa (Milne & Gordon, 1993). Yhteiskuntasopimuksen katsotaan sisältävän ne säännöt, jotka samanaikaisesti sekä rajoittavat että suojelevat yksilöä hyödyttären koko yhteiskuntaa. (Kaufman, Edlund, Ford, & Powers, 2002) Yksityisyyden kannalta yhteiskuntasopimus kuvaa tilaa, jossa yksilöt luovuttavat omia henkilötietojaan uskoen, että toinen osapuoli pitää yhteiskuntasopimuksesta kiinni. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi selkeästi ilmoitettuja tietosuojakäytäntöjä verkkosivustoilla, jolloin yksilö saa käsityksen, että näitä tietosuojakäytäntöjä noudatetaan. Yhteiskuntasopimusteoria tietosuojan tutkimuksessa pohjautuu samaan väitteeseen kuin odotusteoria. Myös yhteiskuntasopimusteorian mukaan asiakkaat ovat valmiita jakamaan omia henkilötietojaan niin kauan, kun siitä saatavat hyödyt ylittävät riskit. (Faja & Trimi, 2006) Malhotra, Kim ja Agarwal (2004) ovat Fajan ja Trimin (2006) lisäksi hyödyntäneet yhteiskuntasopimusteoriaa selittämään tietosuojakäyttäytymistä. Malhotran, Kimin ja Agarwalin (2004) mukaan tietojen kerääminen koetaan oikeudenmukaiseksi kuitenkin vain silloin, jos kuluttajalla pysyy määräysvalta omista tiedoistaan ja hänelle kerrotaan, kun tietoja aiotaan käyttää.

Suojelumotivaatioteoria (protection motivation theory) on alun perin luotu, jotta voidaan ymmärtää miten yksittäinen ihminen reagoi pelkotiloihin. Teorian mukaan ihminen suojelee itseään kahdella tavoin: arvioimalla uhkia ja arvioimalla selviytymistään. Uhkien arvioinnissa keskitytään siihen, kuinka vakava tilanne on, kun taas arvioimalla selviytymistä mietitään, että miten tilanteeseen reagoidaan. (Rogers, 1975) Uhkien arviointi koostuu tilanteen koetusta vakavuudesta, pelon herättämisestä sekä havaitusta haavoittuvuudesta, kun taas selviytymisarvioinnin tekijöitä ovat uhalta suojautumisen kustannukset ja tehokkuus, sekä minäpystyvyys. (Zhang & McDowell, 2009) Suojelumotivaatioteoriaa selittämään tietosuojakäyttäytymistä ovat käyttäneet tutkimuksissaan ainakin Chai, Bagchi-Sen, Morrell, Rao ja Upadhyaya (2009) sekä Zhang ja McDowell (2009). Chai ym. (2009) tutkivat erityisesti teinien tietosuojakäyttäytymistä, mutta väittävät, että tutkimuksen tuloksia voidaan soveltaa myös aikuisiin. Chai ym. (2009) huomasivat, että tietosuojakäyttäytymiseen vaikuttaa kaksi

merkittävää suojelumotivaatioteorian tekijää: se kuinka tärkeänä tietosuojaaja pitää eli tilanteen vakavuus sekä miten luottaa itseensä ja osaamiseensa toimia internetissä tietoturvallisesti eli minäpystyvyys. Zhang ja McDowell (2009) sen sijaan tutkivat teorian avulla käyttäytyjien salasanan suojausta. He argumennoivat, että selviytymisarvioinnin tekijät ovat ihmisille merkittävämpiä ja vaikuttavat enemmän ihmisen tietoturvalliseen käyttäytymiseen kuin uhkien arviointitekijät. He kuitenkin huomasivat, että uhan arviointitekijöistä pelko motivoi ihmisiä suojaamaan tietonsa paremmin. (Zhang & McDowell, 2009)

Sosiaalisen läsnäolon teoria (social presence theory) tutkii miten digitaaliset rajapinnat vaikuttavat toisen kanssa olemisen tunteeseen ihmisen ja koneen välisessä vuorovaikutuksessa (Biocca & Chad, 2003) Sosiaalisella läsnäololla viitataan kunkin yksilölliseen tunteeseen siitä, kuinka läsnä hän on oikean ihmisen kanssa verkon välisessä vuorovaikutuksessa. (Li, 2012) Teoriaa ovat käyttäneet tietosuojatutkimuksen pohjalla muun muassa Pavlou ja Xue (2007), jotka tutkivat verkkoympäristön epävarmuustekijöitä, Tu (2002), joka tutki tietosuojaajan ja sosiaalisen läsnäolon välistä suhdetta sekä Aljukhadar, Senecal ja Oullette (2010), jotka tutkivat luottamusta erilaisissa mediaympäristöissä. Pavloun ja Xuen (2007) tutkimuksen mukaan yritykset pystyisivät vähentämään asiakkaidensa tietosuojaaja koskevia huolia lisäämällä verkkosivun sosiaalista läsnäoloa. Aljukhadarin, Senecalin ja Oulletten (2010) mukaan verkkosivun sosiaalista läsnäoloa pystyisi tietosuojahuolien tapauksessa lisäämään esimerkiksi ilmoittamalla tietosuojakäytännöt videomuodossa tekstin sijaan. Toisaalta Tu (2002) ei taas tutkimuksessaan havainnut, että verkkosivun sosiaalisella läsnäololla olisi merkittävää vaikutusta tietosuojahuoliin. Sosiaalisen läsnäolon teorian laajempaan hyödyntämiseen tietosuojahuolien käsittelyssä tarvitaan siis vielä lisätutkimusta (Li, 2012).

Yksityisyyttä ja tietosuojaaja on siis tutkittu useiden eri teorioiden kautta useista eri näkökulmista. Osa teorioista keskittyy enemmän organisaation tekijöihin, jotka vaikuttavat yksilön tietosuojakäyttämiseen, kun taas osa teorioista keskittyy siihen, miten yksilö reagoi ulkoihin tekijöihin. Aiemmin mainittuun esimerkkinä mainittakoon menettelyllisen oikeudenmukaisuuden teoria ja jälkimmäiseen taas suojamotivaatioteoria. Li (2012) on muodostanut erilaisista tietosuojatutkimuksessa hyödynnetyistä teorioista yhdistetyn viitekehyksen ja hän argumentoi, että useiden teorioiden soveltaminen yhdessä tutkimuksessa voi auttaa saamaan tuottoisampia tuloksia. Li (2012) korostaa, että teorioiden välillä yhteyksiä ja näiden tunnistaminen tulevissa tutkimuksissa on kriittistä tietosuojatutkimuksen teoreettiselle perustalle.

Teorioiden keskeiset ajatukset ja näkemykset tietosuojakäyttäjyymiseen on koottu taulukoon 1.

Taulukko 1: Koonti tietosuojakäyttäjyymistä kuvaavista teorioista

Teoria	Ajatus	Tietosuojakäyttäjyymisen teorian mukaan	Teorian keskittyminen	Teorian luonti
Odotusteoria	Ihminen valitsee tietyn käyttäjyymisen tai toimintatavan sen perusteella mitä hän odottaa saavansa tästä tulokseksi.	Jos tietojen jakamisen hyödyt ovat suuremmat kuin haitat, ihminen jakaa tietojaan.	Yksilön reaktioon ulkoisiin tekijöihin	Vroom, 1964
Menettelyn oikeudenmukaisuus	Yksilö olettaa, että toiminta, johon hän osallistuu, suoritetaan oikeudenmukaisesti.	Mikäli tietojen keruuseen ja käyttöön liittyvät menettelyt koetaan oikeudenmukaisiksi, tämä lisää ihmisen halukkuutta jakaa omia tietojaan	Organisaation tekijöihin	Lind ja Tyler, 1988
Perustellun toiminnan teoria	Ennustaa ihmisen käyttäjyymistä asenteiden ja sosiaalisten normien avulla.	Ihmisen asenteet ja sosiaaliset normit vaikuttavat tietosuojakäyttäjyymiseen.	Yksilön reaktioon ulkoisiin tekijöihin	Fishbein ja Ajzen, 1980
Yhteiskuntasopimusteoria	Yhteiskuntasopimusteoria korostaa käyttäjyymisnormien roolia ihmisen toiminnassa	Yksilöt luovuttavat omia henkilötietojaan uskoen, että toinen osapuoli pitää yhteiskuntasopimuksesta kiinni.	Organisaation tekijöihin	Thomas Hobbes, 1651
Suojelumotivaatioteoria	Ihminen suojelee itseään kahdella tavoin: arvioimalla uhkia ja arvioimalla selviytymistään.	Tietosuojakäyttäjyymiseen vaikuttaa, kuinka tärkeänä tietosuojaa pitää sekä miten luottaa itseensä ja osaamiseensa. toimia internetissä tietoturvallisesti	Yksilön reaktioon ulkoisiin tekijöihin	Rogers, 1975
Sosiaalisen läsnäolon teoria	Tutkii miten digitaaliset rajapinnat vaikuttavat toisen kanssa olemisen tunteeseen ihmisen ja koneen välisessä. vuorovaikutuksessa	Yritykset voivat vähentämään asiakkaidensa tietosuojaa koskevia huolia lisäämällä verkkosivun sosiaalista läsnäoloa.	Organisaation tekijöihin	Short, Williams ja Christie, 1976

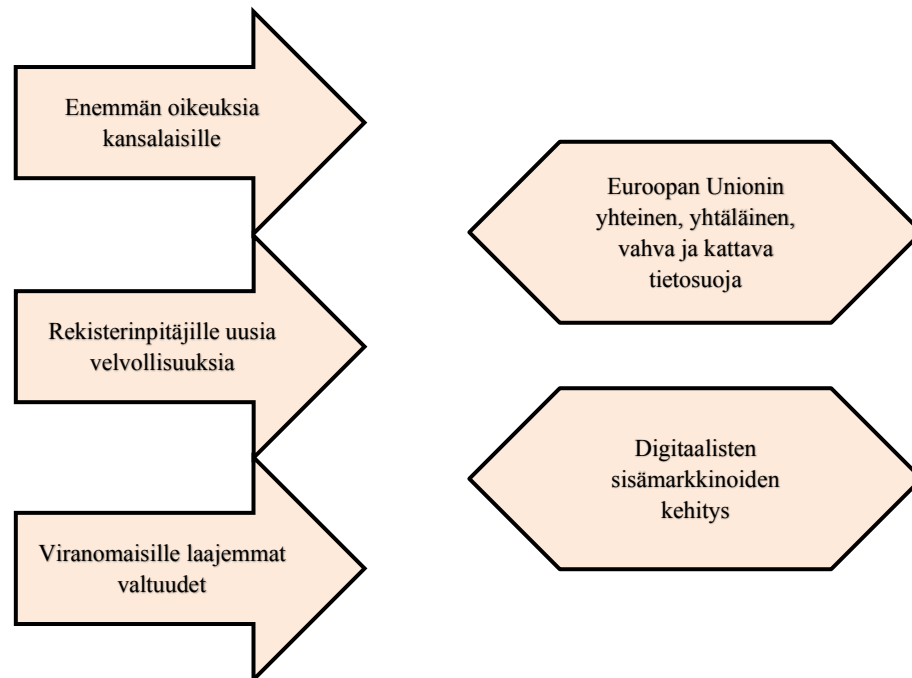
2.3 Tietosuojaa koskeva lainsäädäntö Suomessa

Euroopan unionin yhteistä tietosuojaa-asetusta on sovellettu EU-maissa 25.05.2018 lähtien. Yleinen tietosuojaa-asetus hyväksyttiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä jo 2016, ja jo silloin Euroopassa alettiin valmistautua monin toimenpitein siihen, mitä lainsäädännön uudistus edellyttää. Yleinen tietosuojaa-asetus on maailman tiukin tietosuojalaki. (Wolford, 2022) Tätä ennen Euroopan Unionissa oli voimassa 24.10.1995 annettu direktiivi yleisestä tietosuojaa-asetuksesta. (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY)

Tämä direktiivi kuitenkin kumottiin, kun uusi asetus astui voimaan ja direktiivin viimeinen voimassaolopäivä oli 24.05.2018. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY pätee edelleen tavoitteiden ja yleisten periaatteiden osalta, mutta kyseisen direktiivin voimassaollessa käsitystä siitä, että internetissä toimiessa luonnolliselle henkilölle aiheutuu huomattavia riskejä, ei saatu kitkettyä. Direktiivin 95/46/EY aikana EU:n alueella tietosuojakäytännöt vaihtelivat runsaasti eri maiden välillä, sillä maat panivat direktiivin opit käytäntöön eri tavoin. Kyseiset eroavaisuudet vaikeuttivat myös henkilötietojen vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä, vaikka tämä oli yksi direktiivin päätavoitteista. Tämä taas puolestaan aiheutti haasteita niin EU:n taloudellisessa toiminnassa kuin viranomaisten velvollisuuksien täyttämässä tietosuojan toteutumisen valvonnassa. (Euroopan Unionin virallinen lehti, 2016) Näihin ongelmiin ratkaisuna kehitettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden ei tarvitse tehdä asetuksen noudattamisesta omia kansallisia päätöksiään, vaan tietosuoja-asetusta tulee soveltaa suoraan jokaisessa EU-maassa. Tietosuoja-asetusta tulee soveltaa Euroopan unionin maissa riippumatta siitä, onko kyse rekisterinpidosta suuressa yrityksessä vai esimerkiksi henkilötietojen käsittelystä pienessä urheiluseurassa. Pienille ja keskisuurille yrityksille on kuitenkin asetettu poikkeussäännöksiä, eikä näiden esimerkiksi tarvitse kuin poikkeustapauksissa pitää kirjaa tietojen käsittelytoimista. (Yleinen tietosuoja-asetus 2016/679) Asetusta ei tarvitse kuitenkaan noudattaa, mikäli luonnollinen henkilö käsittelee henkilötietoja henkilökohtaisessa tarkoituksessa, mikä ei ole yhteydessä kaupalliseen tai muuhun ammatilliseen toimimiseen. Asetusta ei myöskään noudateta toimivaltaisten viranomaisten toimesta, mikäli henkilötietojen tarkastelu liittyy lainvalvontaan. Näissä tilanteissa sovelletaan tietosuojadirektiiviä (EU) 2016/680. Yleistä tietosuoja-asetusta tulee noudattaa samoin ehdoin myös Euroopan Unionin ulkopuolella, mikäli

tietojenkeruu tai -käsittely liittyy Euroopan Unionin alueella asuviin ihmisiin. (Wolford, 2022)

Kuva 2: Tietosuojaja asetuksen sisältö ja tavoitteet (Yleinen tietosuojaja-asetus 2016/679)

Euroopan unionin yleisen tietosuojaja-asetuksen tarkoituksena on, että jatkossa kaikissa EU-maissa olisi yhtenäinen henkilötietojen suoja sekä että tämä suoja olisi myös digitaaliseen maailmaan mitoitettu. Tarkoituksena on asetuksen myötä myös kehittää digitaalista taloutta EU:n sisäisillä markkinoilla, sillä sujuvasti toimivat sisämarkkinat vaativat henkilötietojen sujuvaa liikumista unionissa. Asetuksen keskeisin sisältö ja tavoitteet on esitetty tiivistettynä kuvassa 2. (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018; Euroopan Unionin virallinen lehti, 2016; Yleinen tietosuojaja-asetus 2016/679) Euroopan Unionin virallisessa lehdessä (2016) todetaan myös, että asetuksen tarkoituksena on taata oikeusvarmuus sekä läpinäkyvyys kaikille talouden toimijoille mukaan lukien niin mikro- kuin keskisuuretkin yritykset.

Tietosuojaja-asetuksen on tarkoitus lisätä rekisteröidyn oikeuksia. Jatkossa rekisteröidyn tulee olla mahdollisuus saada maksutta ja helpommin tieto siitä, mitä henkilötietoja hänestä on kerätty ja mihin tarkoitukseen näitä tietoja käytetään. Oikeus tarkoittaa joissain tapauksissa myös sitä, että asiakas pystyy rajoittamaan tietojensa käsittelyä tai kieltämään sen kokonaan. Tätä kutsutaan usein myös oikeudeksi tulla unohdetuksi. (Heikkinen, 2017) Asetus vahvistaa

osaa aiemmin olemassa olevista rekisteröidyn oikeuksista, mutta se tuo mukanaan myös täysin uusia oikeuksia. Näihin lukeutuu esimerkiksi mahdollisuus tietojen siirrosta palveluntarjoajalta toiselle, sekä oikeus saada informaatiota tietoturvaloukkauksesta, mikäli sellaisen osalliseksi joutuu. (Yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Euroopan Unionin tietosuoja-asetuksen olennaisimmat yrityksiä koskevat muutokset sisältävät muun muassa sanktioiden kovenemisen sekä osoitusvelvollisuuden. Osoitusvelvollisuus tarkoittaa, että henkilötietoja käsittelevän tahon on kyettävä todistamaan asetuksen huomioiminen toiminnassaan. Sen sijaan asetuksen myötä käytettävät ankarat sanktiot tarkoittavat jopa 20 miljoonan euron sakkoja, jos asetuksen keskeisiä periaatteita ei noudateta. Muutokset tuovat toimijoille myös velvollisuuden ilmoittaa henkilötietojen häviämisestä tai järjestelmiin murtautumisesta maksimissaan kolmen päivän kuluessa tapahtuneesta. Sen lisäksi toimijoiden tulee informoida henkilöitä, joita asia koskee niin pian kuin mahdollista. Sen sijaan useimmat muut ilmoitusvelvollisuudet poistettiin asetuksen voimaantulon yhteydessä, jotta henkilötiedot liikkuisivat vapaammin EU:n alueella ja tästä ei tulisi turhia kustannuksia. (Yleinen tietosuoja-asetus 2016/679) Asetusta noudattaakseen toimijoiden on myös uusia toimintatapoja kehittäessään aina otettava huomioon näiden tietosuojavaikutukset ja pyrittävä luomaan tekniikoita, jotka parantavat yksityisyydensuojaa esimerkiksi pseudonymisoinnin ja salauksen keinoin. Pseudonymisointi tarkoittaa tekniikkaa, jossa osa tietojen tunnisteista korvataan keinotekoisilla, kun taas salauksesta on kyse, kun tiedot koodataan vain valtuutettujen osapuolten luettaviksi. Toimijoilla tulee siis olla sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja, ja tietosuojasääntely on pystyttävä ottamaan huomioon jo etukäteen. (Heikkinen, 2017) Jokaisella toimijalla, jonka ydintehtäviin kuuluu henkilötietojen käsittely, on myös oltava nimitetty tietosuojavastaava. Tietosuoja-asetuksessa otetaan kantaa myös kansainväliseen tiedonsiirtoon ja tarjotaan tähän liittyen runsaasti erilaisia työkaluja. Tarkoituksena on, että tiedonsiirto on riittävän suojattua ja myös tietoja vastaanottava EU:n ulkopuolinen maa noudattaa tiettyjä sääntöjä ja sopimuksia. (Yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Käytännössä yleinen tietosuoja-asetus näkyy kuluttajalle esimerkiksi hänen vieraillessaan erinäisillä verkkosivustoilla. Tietosuoja-asetuksen mukaan yrityksen on ilmoitettava kuluttajalle näkyvästi henkilötietojen keräämisestä sivustolla evästeiden avulla, mikä useimmiten tarkoittaa ponnahdusikkunaa, josta sivustolla käytettävät evästeet hyväksytään. Tietosuoja-asetuksen mukaisesti kuluttajalla tulee olla myös mahdollisuus kieltäytyä tästä

henkilötietojen keräämisestä (Bornschein, Schmidt, & Maier, 2020), ja aiemmat tutkimukset ovatkin osoittaneet, että jo ilmoitus henkilötietojen keräämisestä saa kuluttajat usein muuttamaan käyttäytymistään verkossa, mikä vähentää tietosuojariskejä. (Malhotra, Kim, & Agarwal, 2004)

Euroopan yleisen tietosuoja-asetuksen lisäksi Suomessa on voimassa myös tietosuoja laki, jonka tarkoituksena on täydentää ja täsmentää Euroopan Unionin tasolla annettua asetusta. Tietosuoja laki ottaa kantaa myös yleisen tietosuoja-asetuksen kansallista soveltamista koskeviin kysymyksiin. Näiden lisäksi Suomen tietosuoja laki ottaa kantaa muun muassa henkilötunnuksen käsittelemiseen ja erityistilanteisiin, joissa henkilötietojen käsittely on perusteltua yleisen edun kannalta. Tietosuoja laissa säädetään myös ikäraja, jota sovelletaan lapsiin, kun heille tarjotaan palveluita, joihin liittyy henkilötietojen käsittely. (Tietosuoja laki 2018/1050)

2.4 Tietosuojan vaikutus yrityksiin

Perusoikeus tietosuojaan ja tähän liittyvä lainsäädäntö vaikuttaa merkittävästi yritysten toimintaan. Yksityisyyttä määrittävien lakien lukumäärä on kasvanut viimeisten vuosien saatossa runsaasti, mikä on vaatinut myös yrityksiltä runsaita taloudellisia panoksia, jotta tähän lainsäädäntöön on pystytty vastaamaan. (Sorvettula, 2015) Vuonna 2018 voimaan tullut Euroopan yleinen tietosuoja-asetus on vaikuttanut hyvin merkittävästi kaikkien yritysten toimintaan niin Euroopassa, kun sen ulkopuolellakin, jos yritys on vuorovaikutuksessa Euroopan markkinoiden kanssa. Lainsäädännöllisten määräysten lisäksi julkinen mielipide ja tästä seuraavat yhteiskunnalliset paineet ovat pakottaneet yritykset suhtautumaan tietosuojaan vakavammin. (Ziegler, Evequoz, & Huamani, 2019)

Sorvettula (2015) arvioi, että tietosuojan ja siihen liittyvien säädösten noudattamisesta on tehty vaikeaa niin viranomaisille kuin kansalaisillekin, vaikka samalla hän toteaa, että kyse on tärkeästä oikeudellisesta suojasta. Hän pohtii kuitenkin, että saako tietosuoja koskevista laeista tarpeeksi hyötyä siihen nähden, kuinka paljon niihin panostetaan taloudellisesti. Sorvettulan (2015) tutkimus sijoittuu terveydenhuollon alalle, ja johtopäätöksenä on, että terveydenhuollossa lakimuutokset ja mukana tulleet taloudelliset panostukset tietosuojaan eivät itseasiassa ole parantaneet potilaan yksityisyydensuojaa lainkaan. Hän esittää, että osaltaan tietosuoja lakien kiristyminen on jopa lisännyt riskejä alalla, sillä potilaalla on

mahdollisuus kieltää omien tietojensa käyttö, mikä voi johtaa tilanteeseen, jossa potilasta hoidetaan ilman olennaisia tilanteessa tarvittavia tietoja. Ziegler ym. (2019) eivät kuitenkaan ole samaa mieltä Sorvettulan (2015) kanssa. He arvioivat, että vaikka tietosuoja näyttää rajoittavan henkilötietojen keräämistä ja siirtoa, tarkoitus ei ole estää henkilötietojen hyödyntämistä. Sen sijaan Ziegler ym. (2019) toteavat, että tarkoituksena on varmistaa, että henkilötietoja käsitellään rekisteröidyn oikeuksien mukaisesti.

Tietosuoja mietityttää terveydenhuollon lisäksi muun muassa teknologian ja tutkimuksen aloilla. Wachter (2018) argumentoi, että on vaikeaa tasapainotella tietosuojan ja siihen liittyvän lainsäädännön kanssa sekä pyrkiä samanaikaisesti tarjoamaan saumattomasti toimivia tekniikoita. Wachter (2018) tuo esiin, että monet tekniikat perustuvat nimenomaan infrastruktuuriin, joka yhdistää eri palvelut ja käyttäjän toisiinsa, mikä voi paljastaa käyttäjän identiteetin ja tämän henkilökohtaisia tietoja. Näillä tekniikoilla käyttäjän olisi mahdollista saada räätälöityjä palveluja omiin erityistarpeisiinsa, mutta ilman käyttäjän jatkuvaa tunnistamista näiden käyttö ei olisi mahdollista. Jatkuva tunnistaminen ja palveluiden personoiminen aiheuttaa kuitenkin jatkuvan riskin yksityisyydelle, kun rekisterinpitäjät pystyvät tekemään saamistaan tiedoista johtopäätöksiä. Sorvettulan (2015) ja Wachterin (2018) kanssa yhtyvät myös Gürsoy ym. (2022), kun he argumentoivat, että tietojen laaja jakaminen olisi välttämätöntä heidän tutkimuksensa edistymiselle, mutta tämä aiheuttaa valtavia tietosuojaongelmia.

Wachter (2018) esittää raportissaan edellisten kielteisten näkökantojen lisäksi, että silloin samana vuonna voimaan tuleva Euroopan tietosuojalaki GDPR ratkaisee osan avoimista kysymyksistä yksityisyyden ja identiteetinhallintaan liittyen. Tästä voidaan päätellä, että osa tietosuojaan liittyvistä tai tietosuojaa koskevista haasteista liittyy nimenomaan epäselvyyteen sen säännöstelyssä tai puutteelliseen lainsäädäntöön. Puutteellista ja epäselvää lainsäädäntöä on toki jo pyritty parantamaan Euroopan yleisen tietosuojalain avulla, mutta tämän vaikutuksia ei ole vielä pystytty tutkimaan kunnolla, kun laki on ollut voimassa vasta neljä vuotta.

Taanila ja Jylhä (2022) tuovat esiin, että tietosuojaa koskevia säädöksiä ja lakeja on paljon, mutta niistä on kunnolla hyötyä vasta kun tietosuojaosaaminen on riittävällä tasolla ja näkyy tietosuojakäyttäjätymisenä. Tietosuojaosaaminen tarkoittaa, että osaa käsitellä henkilötietoja säädösten ja lakien mukaisesti. Tietosuojariskejä ja esimerkiksi tietovuotojen todennäköisyyttä voidaan vähentää merkittävästi varmistamalla tietosuojaosaaminen organisaatiossa.

(Taanila & Jylhä, 2022) Taanilan ja Jylhän (2022) mukaan toimintatapojen oikea toteutus henkilötietojen käsittelyssä myös tehostaa niin työntekijöiden kuin koko organisaationkin toimintaa. Melis taas (2019) arvioi, että nimenomaan lait ovat väline, jolla tietosuoja ja yksityisyyttä voidaan suojata. Toisaalta Melis (2019) myös myöntää, että kaikissa tietoympäristöissä lait eivät riitä jäsentelemään tietosuojakäytäntöjä.

2.5 Tietosuojan toteutus

Tietojen suojaamiseksi on usein keskitytty teknologioihin ja niiden kehittämiseen. Vasta 2000 -luvun jälkimmäisellä puoliskolla on noussut esiin tutkimuksia, joissa argumentoidaan sen puolesta, että pelkät teknologiset edistysaskeleet eivät riitä tietojen turvallisuuden takaamiseksi, vaan teknologian lisäksi tietoturvaan vaikuttaa merkittävästi ihmiset ja prosessit, joita yrityksessä noudatetaan. Näiden seikkojen valossa yhä enemmän tutkimuksia on toteutettu myös ihmisten turvallisuuskäyttäytymisestä. (Herath & Rao, 2009) Parsons, McCormac, Butavicius, Pattinson ja Jerram (2014) yhtyvät väitteeseen, jonka mukaan ihmisen käyttäytyminen aiheuttaa monet tietoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvista uhista. Ihmiset aiheuttavat uhkia muun muassa jakamalla salasanoja, painelemalla linkkejä ja lataamalla tuntemattomia tiedostoja koneelle. (Parsons ym., 2014)

Taanila ja Jylhä (2022) astuvat askeleen pidemmälle ja argumentoivat, että tietosuojan toteutumisen kannalta ihminen on jopa merkittävin tekijä. Heidän mukaansa ihmisen käyttäytyminen, asenteet ja toiminta vaikuttavat suoraan tietoturvariskien ehkäisyyn ja näin ollen tietosuojan toteutumiseen. Kesslerin ym. (2020) tutkimuksen mukaan esimerkiksi terveydenhuollossa loukkaukset tietosuojaan kohtaan ovat johtuneet siitä, että työntekijät eivät ole noudattaneet annettuja tietosuojakäytäntöjä ja -menettelyjä tai he ovat olleet huolimattomia työssään. Kesslerin ym. (2020) mukaan suurin riski tietosuojan toteutumisesta kohtaan ei siis ole ulkopuoliset hakkerit, kuten mediassa on heidän mukaansa tuotu esille, eikä näitä riskejä voi näin ollen täysin hallita kehittämällä tietojärjestelmien tekniikkaa tai tietoturvaa. Myöskään lainsäädännöllisillä välineillä ei voida poistaa työntekijöiden välinpitämättömyyttä turvallisuusriskejä kohtaan. (Kessler ym., 2020) Myös Onik, Kim ja Yang (2019) yhtyvät Kesslerin ym. (2020) näkemykseen ja argumentoivat, että tietojen käsittelyn ja jakamisen parissa tietosuojassa on eniten parantamista, sillä juuri tietojen käsittelijän ja rekisterinpitäjän toimesta syntyy eniten tietosuojaloukkauksia tänä päivänä. Työntekijät eivät välttämättä

suhtaudu tietosuojaan niin vakavasti, kun siihen kuuluisi, jos he saavat mediasta käsityksen, että tietomurrot olisivat useimmiten ulkopuolisten hakkereiden tekijöitä, kuten Kessler ym. (2020) ovat huomioineet. Kesslerin ym. (2020) mukaan, jos työntekijät suhtautuvat tietosuojaan kevyesti tai välinpitämättömästi huolimattomuusvirheet lisääntyvät ja tietosuoja-määräyksiä tai käytäntöjä jää helpommin huomioimatta.

Onik, Kim ja Yang (2019) ovat listanneet tietosuojavuotoja aiheuttavia riskejä ja listalta löytyvät muun muassa tekoäly, robotiikka, virtuaalitodellisuus, asioiden internet (*Internet of Things*), Big data ja pilvipalvelut. Onik, Kim ja Yang (2019) ovat listauksessaan ottaneet kantaa kuitenkin vain teknologiapohjaisiin tietosuojariskeihin, joten on luonnollista, että listalta löytyy ainoastaan suhteellisen uusia tekniikoita, jotka perustuvat tietoon ja tiedon liikumiseen. Cheng, Hou ja Mou (2021) sen sijaan ovat keskittyneet siihen, mikä vaikuttaa yksilön tietosuojavalintoihin ja sen seurauksena havaittuihin riskeihin ja he havainnoivat, että riskien havainnoimiseen vaikutti kaikkein merkittävimmin tietosuojatietoisuus, aiemmat tietosuojaloukkaukset sekä negatiivinen asian käsittely mediassa.

2.6 Vastuu tietosuojasta

Yksi iso keskustelu liittyen tietosuojaan liittyy vastuuseen siitä ja aiemmat tutkimukset osoittavat, että asenteet vastuuta kohtaan ovat kaksijakoisia. Ei ole kokonaan selvää missä tilanteissa vastuu tietosuojasta ja omista henkilötiedoistaan on kuluttajalla itsellään ja milloin taas yrityksellä, joka henkilötietoja kerää. (Compano & Lusoli, 2010) Asenteet eivät vaihteile ainoastaan yleisessä keskustelussa vaan myös kuluttajilla itsellään on asiasta eriäviä mielipiteitä. Osa kuluttajista luottaa täysin, että yritykset pitävät huolta heidän turvallisuudesta ja tiedoistaan, kun taas toinen osa kuluttajista on sitä mieltä, että yritysten asiakkaiden tulisi ottaa enemmän vastuuta itse, sillä he luottavat yrityksiin tällä hetkellä aivan liikaa. (Kang, Dabbish, Fruchter, & Kiesler, 2015)

Fieslerin ja Hallinanin (2018) tutkimuksen mukaan monet kuluttajat ovat samaa mieltä siitä, että jos tietosuojaloukkauksia on ilmennyt, kuluttajalla olisi ollut vastuu ja mahdollisuus estää tietosuojaloukkaus esimerkiksi käyttämällä maalaisjärkeä tai ottamalla varoitukset uhasta tosissaan. Nämä kuluttajat, jotka pitävät tietosuoja yksilön vastuulla ovat usein heitä, jotka ymmärtävät tietotekniikasta ja internetissä toimimisesta enemmän kuin he, joiden mielestä vastuu on yrityksellä. (Kang, Dabbish, Fruchter, & Kiesler, 2015) Toisaalta Fiesler ja

Hallinan (2018) esittävät tutkimuksessaan myös toisen kannan, jonka mukaan ainakin osa vastuusta henkilötietojen suojelemisessa on yrityksellä. Keskustelua on käyty muun muassa siitä, että usein tietosuojakäytännöt esitellään yrityksen tai alustan käyttöehdoissa, mutta kuluttajat kokevat nämä tiedot saavuttamattomiksi, sillä käyttöehdot ovat usein vaikeasti esitetyt tai sisältävät jopa kymmeniä sivuja tekstiä. Näin ollen, vaikka kuluttajat usein reagoivatkin kielteisesti ajatukseen, että heidän tietojensa jaettaisiin kolmansille osapuolille, he usein ovat täysin tietämättömiä tästä, jolloin julkisen keskustelun mukaan vastuu putoaisi yrityksen tai alustan harteille. (Fiesler & Hallinan, 2018) Pelkkä tietosuojaehtojeselkeyttäminen tai vahvistaminen ei kuitenkaan ratkaise ongelmaa, sillä ihmisten huolenaiheet tietosuoja koskien ovat hyvin monimuotoisia. (Shklovski, Mainwaring, Skuladottir, & Borgthorsson, 2014)

Kaksijakoisten mielipiteiden lisäksi kirjallisuudessa on pyritty lisäämään tietosuojavastuu yritysten yhteiskuntavastuun (*Corporate social responsibility*) listalle. (Pollach, 2011) Yrityksen yhteiskuntavastuu tarkoittaa kestävä kehityksen edistämistä yrityksessä niin taloudellisesti kuin ympäristöä kunnioittavasti, minkä lisäksi yhteiskuntavastuuta noudattavat yritykset ovat luotettavia ja niiden toiminta on yhteiskunnallisesti hyväksyttävää. Yritysten on vapaaehtoista noudattaa yhteiskuntavastuun toimintatapoja, mutta nykypäivänä ne vaikuttavat merkittävästi niin kilpailukykyyn kuin yrityksen maineeseenkin. (Velte, 2021) Lainsäädäntö ei yllä ohjaamaan kaikkea tietojenkäsittelyä, joten tietosuoja vaatii yrityksiltä ennen kaikkea eettistä vastuullisuutta, mikä liittäisi tietosuojan luonnollisesti yritysten yhteiskuntavastuun listalle. Pollachin (2011) tutkimuksen mukaan kuitenkin hyvin harva IT-yritys pitää tietosuoja yrityksen yhteiskuntavastuuna ja osa niistäkin, jotka ovat listanneet tietosuojan vastuulleen, ovat oikeasti toteuttaneet vain yhdestä kahteen konkreettista toimenpidettä sen edistämiseksi. Tietosuoja ei siis ole vakiintunut yrityksen yhteiskuntavastuun alaiseksi, vaikka kirjallisuuden mukaan se liittyisi listalle luonnollisesti. Tällä hetkellä yritykset toteuttavat yksityisyyden suojaa enemmän kuluttajien huolenaiheiden näkökulmasta. Viimeaikaisessa kirjallisuudessa yksityisyyden suojan ja yritys vastuun päällekkäisyyksiä on tutkittu lisää, ja esimerkiksi Huang ja Liang (2022) ehdottavatkin, että yksityisyyden huolenaiheet on mahdollista integroida yritysten yhteiskuntavastuun agendaan ja näin huolenaiheiden hallinta mahdollistuu paremmin.

3 Media

Mediaan luetaan viestintäkanavat ja viestin välittäjän, kuten elokuvat, televisio, radio, sanoma- ja aikakauslehdet. Mediaa käytetään usein synonyymina massamedian eli joukkotiedotusvälineiden kanssa, mutta media käsittää sisällensä kuitenkin myös sosiaalisen median. Sosiaalinen media tarkoittaa verkossa olevia viestintäympäristöjä, joissa jokaisella on mahdollisuus olla sekä viestin lähettäjä että vastaanottaja. (Purvis, 2022) Sosiaalisessa mediassa vuorovaikutus kulkee siis molempiin suuntiin, kun taas perinteisessä mediassa vuorovaikutus on pääasiassa yksisuuntaista. Sosiaalinen media ja sen käsite on yleistynyt vasta 2000-luvulla, kun taas massamedian käsite syntyi jo 1920-luvulla, kun oli ensikertaa mahdollista tavoittaa suuria yleisöjä radion, sanomalehtien ja television avulla. 1980-luvulta lähtien median käyttö on muuttunut yksilöllisemmäksi, eikä median kulutus ole enää yhtenäistä yhteinäisine vaikutuksineen. Erityisesti internetin yleistymisen myötä median kulutus on muuttunut selkeästi yksilöllisemmäksi. (Valkenburg, Peter, & Walther, 2016)

Nykypäivän yhteiskunnassa sosiaalinen media ja esimerkiksi verkkouutiset ovat olennaisia osia median kokonaisuutta, kun vielä 1990-luvulla suurin osa ihmisistä saivat uutisensa perinteisesti paperilehdestä. Painetun median kanssa tiedotus ja viestin välittäminen oli aina yksisuuntaista joukkoviestintää, mutta nykypäivän uudessa mediassa myös vuorovälitys on mahdollista, kun jopa uutisiin pääsee kommentoimaan. Painettu media ja esimerkiksi sanomalehdet kukoistivat siis parhaiten ennen internetin aikakautta, kun ei ollut teknologiaa, jolla esimerkiksi uutisia pystyi lukea reaaliajassa. (Rajendran & Thesinghara, 2014) Matikaisen ym. vuonna 2020 tekemän tutkimuksen mukaan perinteisen median verkkopalvelut ovat kovassa käytössä kansalaisilla ja niiden asema uutislähteenä on vahva. Matikainen ym. (2020) ovat myös esittäneet, että sosiaalinen media perustuu enemmän vuorovaikutukseen ja keskustelemiseen, mikä enteilee, että perinteisen median asema ei ole ainakaan tällä hetkellä horjumassa.

3.1 Media vaikuttajana

Media voi muokata ihmisen käyttäytymistä ja mielipiteitä. (Emmers-Sommer & Allen, 1999) Millerin ja Krosnickin (2000) mukaan aiheen käsittely mediassa korostaa aiheen tärkeyttä myös ihmisten mielissä ja näin ollen he voivat pitää tiettyä ilmiötä tärkeämmässä asemassa esimerkiksi poliittisia päätöksiä tehtäessä. Medialla on tärkeä rooli poliittisen todellisuuden muovaamisessa, sillä sen lisäksi että he saavat median avulla tietää tietyistä aiheista, media muovaa lukijoiden ajatuksia myös siitä kuinka tärkeänä tiettyä aihetta tulee pitää. (McCombs & Shaw, 1972) Miller ja Krosnick (2000) kuitenkin korostavat, että luottamuksella on iso rooli median vaikuttavuudessa ja uutisointi luotettavista lähteistä vaikuttaa ihmisiin huomattavasti enemmän.

Median vaikutuksen tutkiminen on saanut alkunsa jo 1920- ja 1930 lukujen vaihteessa, mutta sen tutkiminen on yleistynyt vasta 1950-luvun päättyessä, kun massamedia on saanut enemmän vaikutusvaltaa esimerkiksi televisioiden yleistyessä. Jo 1980-luvulle tultaessa oli suoritettu tuhansia tutkimuksia siitä, miten medialla vaikutetaan niin aikuisiin kuin lapsiinkin. (Valkenburg, Peter, & Walther, 2016) Tähän päivään mennessä näistä tuhansista tutkimuksista on suoritettu myös useita meta-analyyseja, joilla on pyritty syntetisoimaan näiden tutkimusten tuloksia. Valkenburgin ja Peterin (2013) mukaan suurin osa meta-analyyseista on tuottanut tuloksia, joiden mukaan medialla on vain pientä tai kohtalaista vaikutusta kansalaisiin. Kuitenkin myöhemmässä tutkimuksessaan Valkenburg, Peter ja Walther (2016) tuovat esiin, että monet tutkijat ovat väitteen kanssa kuitenkin hyvin eri mieltä. He argumentoivat, että maalaisjärjellä on pääteltävissä päinvastaista, kun jokapäiväisessä elämässä näkyy vahvoja mediavaikutuksia. (Valkenburg, Peter, & Walther, 2016) Tutkijoista esimerkiksi Fiske (1987) on esittänyt kantansa median vaikutuksesta kansalaisiin, kun hän argumentoi teoksessaan, että uutistentekijät ohjaavat ja muokkaavat katsojiensa näkemyksiä. Fiske (1987, s. 295) sittemmin kuuluisaksi tullut kuvaus ilmiöstä kuuluu:

”Uutiset kontrolloivat todellisuuden moniäänisyyttä kerronnan rakenteella ja tarkalla valinnalla siitä mitä ääniä käytetään.”

Käytännössä Fiske (1987) argumentista voi käsittää, että mediataloissa voidaan vaikuttaa ihmisiin ja muokata heidän ajatusmaailmaansa valitsemalla mihin uutisiin ja ajankohtaisiin asioihin tartutaan ja mitkä taas jätetään syrjempään. Sen lisäksi Fiske (1987) lausahduksen

voidaan todeta kommentoivan myös uutiskerronnan tyyliä, sillä myös sillä on merkitystä millä tavalla asiasta uutisoidaan.

3.2 Mediavaikutusteorioiden historia

Median vaikuttavuus on yksi mediatutkimuksen ydinajatuksista (Neuman & Guggenheim, 2011) ja vaikutusta on pyritty selittämään useilla teorioilla siitä, kuinka joukkotiedotusvälineillä on mahdollista vaikuttaa ihmisten käsityksiin ja asenteisiin. (Borah, 2015) Aiemmillä vuosikymmenillä median vaikuttavuutta on kuvattu erityisesti kolmi- ja nelivaiheisilla malleilla, jonka vaiheille ominaista on ollut, että mediavaikutukset ovat joko hyvin merkittäviä tai vaihtoehtoisesti todella pieniä. (Neuman & Guggenheim, 2011) Mediavaikutukset tarkoittavat sekä tiedostettuja että tiedostamattomia muutoksia ihmisen asenteissa, käytöksessä tai tunteissa, jotka johtuvat median käytöstä niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. (Valkenburg, Peter, & Walther, 2016)

Eri vaiheet sijoittuvat eri kohtiin historiassa niiden kulttuurillisten ja ideologisten piirteiden mukaan. Vaiheet ja niiden ominaispiirteet on tiivistetty kaavioon 3. Näiden vaiheiden rajat ovat hämärää, mutta ensimmäinen vaihe sijoitetaan pääosin 1920- ja 30-luvuille (Borah, 2015) tai jopa 1950-luvulle asti, kuten Neuman ja Guggenheim (2011) toteavat. Tässä ensimmäisessä vaiheessa medialla koettiin olevan merkittävä vaikutus kansalaisiin ja näiden mielipiteisiin, asenteisiin ja käyttäytymiseen sekä näiden muokkaamiseen. Ajanjaksolla elokuvat ja radiot olivat vasta nousevia medioita, ja tämä aiheutti jopa pelkoa siitä, että kuinka kattavia vaikutuksia yhteiskuntaan näillä uusilla medioilla voi tulevaisuudessa olla. Myös 1910-luvulle sijoittunut ensimmäinen maailmansota ja tämän aikana käytetyt joukkopropagandat median välityksellä lisäsivät näitä pelkoja. (Borah, 2015) Ensimmäistä vaihetta mediavaikutusteorioissa on kutsuttu hypodermiseksi neulamalliksi ja esimerkiksi taikaluotiteoriaksi. Nimet perustuvat ajatukseen, että median viesti on luoti tai neula, jolla viesti ammutaan tai ruiskutetaan suoraa katsojaan. (Berger, 1995) Mediavaikutusteorian ensimmäisen vaiheen isäksi yhdistetään yleensä Harold Lasswell (1927), joka kirjassaan *Propaganda technique in the world war* perustelee kuinka vähemmistö pystyisi hallitsemaan niin yksilöitä kuin yhteiskuntaakin propagandan keinoin. Mediavaikutusteorioiden vaiheet on koottu taulukkoon 2.

Taulukko 2: Mediavaikutusteorioiden historia (Neuman & Guggenheim, 2011; Borah, 2015)

Ensimmäinen vaihe

- 1920-1930 -luvut
- Hypoderminen neulateoria/taikaluoiteoria
- Medialla merkittävä vaikutus suoraan kansalaisten mielipiteisiin, asenteisiin ja käyttäytymiseen sekä näiden muokkaamiseen

Toinen vaihe

- 1940-1950 -luvut
- Rajoitettujen vaikutusten malli
- Hylättiin ajatus median merkittävästä vallasta
- Media pystyy ainoastaan vahvistamaan olemassa olevia taipumuksia

Kolmas vaihe

- 1950-1960 -luvut
- Esimerkiksi päiväjärjestysteoria
- Medialla on vaikutusta siihen mitä ihmiset ajattelevat, vaikka media ei suoraa pystyisi määrittämään ihmisen ajatuksia
- Monen tutkijan mielestä viimeisin ja nykyinen vaihe

Neljäs vaihe

- 1990- luvulta lähtien
- Sosiaalikonstrukttiivinen lähestymistapa
- Media osallistuu todellisuuden luomiseen, mutta ihminen pystyy itse määrittämään mitä omaksuu maailmankuvaansa

Median vaikuttavuusteorioiden toinen vaihe alkoi kehittymään 1930-luvulla samanaikaisesti, kun ensimmäinen vaihe jatkoi kehittymistään. Toisen vaiheen perusajatus on pitkälti päinvastainen kuin ensimmäisessä vaiheessa. Toisen vaiheen ydin kuvaa median vaikuttavuutta minimaalisena. (Borah, 2015) Toisessa vaiheessa Katz ja Lazarsfeld (1955) loivat henkilökohtaisen vaikutuksen teorian, joka hylkäsi ajatuksen siitä, että medialla olisi valtavasti valtaa. Klapper (1960) täydensi tätä ajatusta kirjassaan, jonka punainen lanka korostaa, että joukkoviestinnällä ei ole mahdollista muuttaa tai luoda ihmisten taipumuksia vaan se

pystyy ainoastaan vahvistamaan jo olemassa olevia. Tutkimusten lisääntyessä ajanjaksolla tultiin lopputulokseen, että median vaikutus kansalaisiin ei ollut niin suora kuin aiempien tutkimusten perusteella mediavaikutuksen teorioiden ensimmäisessä vaiheessa. Tätä lähestymistapaa median vaikutuksesta on myöhemmin alettu kutsumaan rajoitettujen vaikutusten malliksi. (Borah, 2015)

Kolmas vaihe, jossa mediavaikutuksia arvioitiin, sijoittuu toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan sekä samalla myös aikaan, jolloin televisio alkoi yleistyä. Television yleistyessä voimakas ja tehokas joukkoviestintä teki paluun tutkijoiden painopisteeksi. Tämän lisäksi ajanjaksolla alettiin keskittyä entistä enemmän myös median pitkäaikaisiin vaikutuksiin, joihin monet tutkijat ovat viitanneet myös kumulatiivisina vaikutuksina. (Borah, 2015) Kolmannessa, ja monien tutkijoiden mielestä myös nykyisessä vaiheessa, hylätään toisen vaiheen käsitys siitä, että medialla olisi vain minimaalista vaikutusta kansalaisiin. (Neuman & Guggenheim, 2011) Kolmannen vaiheen aikana esimerkiksi Cohen (1963, s. 120) lausui tunnetun argumenttinsa siitä, että jos media ei kerran pystynyt vaikuttamaan ihmisten ajatuksiin niin he olivat hämmästyttävän hyviä vaikuttamaan siihen mitä ihmiset ajattelevat. Myös McCombs ja Shaw (1972) ovat tarttuneet tähän lauseeseen ja perustaneet oman teoriansa hypoteesin tämän ajatuksen pohjalta. Luvussa 3.3. käydään läpi tarkemmin McCombsin ja Shawin (1972) kehittämää teoriaa median vaikutuksesta.

Monen tutkijan mielestä kolmas vaihe on mediavaikutusteorioiden vaiheista viimeisin, mutta McQuail (2010) on tuonut esiin myös neljännen vaiheen, joka on alkanut 1990-luvulla. Tämä viimeisin neljäs vaihe kuvaa lähestymistä median vaikuttavuuteen tasaisemmin, kun aiemmat kolme vaihetta. Neljäs vaihe, sosiaalikonstruktiivinen lähestymistapa, perustuu ajatukseen siitä, että media osallistuu todellisuuden luomiseen ja ihmiset itse päättävät mitä tästä omaksuvat omaan maailmankuvaansa. (Borah, 2015)

Kaikki tutkijat eivät kuitenkaan kannata kolmi- tai nelivaiheista mallia alkujaankaan, vaan on sitä mieltä, ettei mediavaikutuksia voida tutkia eri vaiheissa vaan esimerkiksi Lang ja Langin (1993) mielestä tulisi sen sijaan keskittyä tutkimaan median kumulatiivisia vaikutuksia. Heidän lisäksi myös esimerkiksi Perse (2001) on vastustanut median vaikutusten tutkimista vaihemallin mukaan ja pyrkinyt luomaan myös oman vaihtoehtoisen mallinsa mediavaikutuksesta. Persen (2001) mallissa vaikutuksia ei suinkaan jaeta erilaisten ajanjaksojen mukaan, vaan sen sijaan vaikutukset jaotellaan niiden tyyppien mukaan: suora, ehdollinen, kumulatiivinen ja kognitiivinen vaikutus. Neuman ja Guggenheim (2011) ovat myös

luoneet oman vastineensa mediavaikutusten teoriasta analysoimalla mediatutkimusta 50 vuoden ajalta, aina 1956 vuodesta 2005 vuoteen asti. Neuman ja Guggenheim (2011) itse huomauttavat kuitenkin työssään, että heidän mallinsa on tarkoitus täydentää kolmen vaiheen mallia eikä korvata tätä. He esittävät mallin, jossa vaiheet eivät ole pääosassa, kuten ei Persenkään (2001) esittämässä mallissa, vaan sen sijaan he jaottelevat mediavaikutukset 36 merkittävän kirjan ja artikkelin avulla kuuteen teoreettiseen alueeseen, joihin kuuluu yhteensä 29 alateoriaa. Borah (2015) on kuitenkin huomauttanut, että yllä mainitut Neumanin ja Guggenheimin (2011) teoriaklusterit menevät osittain päällekkäin toistensa kanssa ja hän on todennut, että tämä kuvaa sitä, kuinka monipuolisia ja hajanaisia lähestymistapoja mediatutkijat käyttävät.

Mediavaikutuksen teorioihin voidaan lukea lukuisia muitakin teorioita, jotka eivät välttämättä ole saaneet yhtä paljon huomiota tutkimuskentällä kuin aiemmin mainitut. De Fleur (1998) on jopa esittänyt näkemyksen, ettei uusia merkittäviä teorioita ole ilmennyt 1980-luvun jälkeen, mikä kumoaa esimerkiksi neljännen vaiheen mediavaikutuksen vaihemallista. De Fleurin (1998) esittämästä näkemyksestäkin on tosin jo aikaa, joten hän ei ole ottanut kantaa 2000-luvulla esiin tulleisiin teorioihin.

3.3 McCombsin ja Shawin päiväjärjestysteoria

Päiväjärjestysteoria (*agenda setting theory*) tai toisaalla myös agendatutkimuksen nimellä kulkeva vaikuttamisteoria julkaistiin McCombsin ja Shawin toimesta vuonna 1972. Tosin toinen teorian pääajattelijoina, McCombs (2004) on itse nimennyt teorian älylliseksi isäksi Walter Lippmannin vuoden 1922 teoksellaan Julkinen mielipide (*Public Opinion*). Teorian pääajatuksena on, että media pystyy määrittämään kansalaisia mietityttävät ongelmat huolimatta henkilön omista näkemyksistä. Teorian mukaan ongelmien käsittely mediassa johtaa siihen, että näistä ongelmista tulee niitä asioita, joista kansalaiset käyvät keskustelua tai väittelevät. Näin näistä ongelmista tulee niitä asioita, jotka täytyy myös ratkaista, mikä tarkoittaa, että medially on valta päättää mihin asioihin ja ongelmiin kansalaiset kaipaavat huomiota ja ratkaisuja. (McCombs & Shaw, 1972) Toisaalta median valta toimii myös toiseen suuntaan, sillä jos media jättää jonkin asian käsittelemättä, kyseinen asia saa vähemmän tilaa myös ihmisten mielissä (Hanson, 2019).

Teorian keskeiset käsitteet ovat median agenda, julkinen agenda sekä median agendan keskeisten painopisteiden siirtäminen julkiselle agendalle (McCombs & Shaw, 1972). Agendaa käytetään tässä yhteydessä neutraalina terminä, jonka synonyymeja ovat esimerkiksi asialista, tehtäväluettelo tai päiväjärjestys, kuten teorian suomenkielisestä nimestä kuuluu. Agendalla ei siis tarkoiteta piilossa pidettyä poliittista vaikutinta, jolla on negatiivinen vii- vahde.

McCombsin ja Shawin (1972) tutkimus teorian kehittämiseksi sijoittui Yhdysvaltain presi- dentin vaaleihin 1968. He toivat esille, että tuona aikana ehdokkaat olivat enemmän median kuin ihmisten edessä toisin kuin aiemmin, ja media saattoi olla toisilla ainut kosketuspinta politiikkaan. Tästä sai alkunsa päättelyketju, jonka mukaan ihmiset saivat suurimman osan tietojaan jopa useamman kuin yhden välikäden kautta, oli välikäsi sitten toinen ihminen tai media. McCombs ja Shaw (1972) tuovat tutkimuksessaan esille, että yleensä korkeammin koulutetut ja politiikasta kiinnostuneet eivät helposti muuta mielipiteitään median kirjoitus- ten perusteella, mutta sen sijaan ne, jotka ovat helpommin taivuteltavissa erilaisiin mieli- piteisiin, eivät yleensä tiedä esimerkiksi presidentinvaalien ehdokkaiden kantoja. Näin ollen median korostaessa tiettyjen ehdokkaiden kohdalla tiettyjä asioita, medially on valta muo- kata poliittisten esikuvien imagoja. McCombs ja Shaw (1972) huomasivat, että medially on merkittävä vaikutus siihen, mitä äänestäjät Yhdysvalloissa arvioivat presidentinvaalien pää- kysymyksiksi ja -ongelmiksi. Wu ja Coleman (2009) ovat lisäksi huomanneet, että negatiivisella tiedolla on enemmän vaikutusta yleiseen agendaan kuin positiivisella tiedolla.

Teoria on saanut aikojen saatossa myös kritiikkiä. Hanson (2019) esimerkiksi mainitsi huo- miostaan, jonka mukaan aiheen tuli resonoida yleisössä tai medially eikä sen koomin esi- merkiksi poliittisilla ehdokkaillaan ole mahdollista saada kansalaisia välittämään asiasta. Dearing ja Rogers (1996) ovat myös tuoneet kritiikkiä teoriaa kohtaan esiin väittämällä, että teoriaa hyödynnetään, kun halutaan esittää kritiikkiä jotain tiedotusvälinettä kohtaan siitä, että heillä olisi joku tietty agenda uutisoinnissa. Toisaalta Dearing ja Rogers (1996) ovat esittäneet myös käytännön esimerkkejä teorian toimimisesta. He esittävät, että esimerkiksi tupakoinnista tuli kansanterveydellinen ongelma, kun media alkoi kampanjoida tupakointia vastaan, kun taas aiemmin sitä oli pidetty jokaisen henkilökohtaisena ongelmana. Teorian kehittäjät McCombs ja Shaw sekä Weaver (2014) ovat viime vuosina arvioineet teoriaa uu- delleen ja todenneet, että sen lisäksi että se on ollut viimeisen viidenkymmenen vuoden ai- kana erittäin tuottoisa, on teoriällä todennäköisesti myös lupaava tulevaisuus. Kuitenkin

mediamaailman muuttumisen myötä jo 2000-luvun alussa on ennustettu, että päiväjärjestysteorian vaikutus tulee vähenemään ja jopa häviämään lähitulevaisuudessa (Chaffee & Metzger, 2001).

Teoria on kehittynyt merkittävästi McCombsin ja Shawin (1972) alkuperäisestä versiosta vuosien saatossa ja nykypäivänä teorialla on seitsemän näkökohtaa, jotka käydään seuraavaksi läpi. Ensimmäinen teorian taso on perus päiväjärjestysteoria, joka kuvaa median agendan vaikutusta julkiseen mielipiteeseen liittyen esimerkiksi poliittisiin henkilöihin ja muihin julkisen huomion kohteisiin. (McCombs, Shaw, & Weaver, 2014) Toinen teorian taso, attribuuttien päiväjärjestysteoria, taas kuvaa median vaikutusta edellisessä kohdassa mainittujen kohteiden ominaisuuksien näkyvyyteen yleisölle. Erityisesti teorian toisella tasolla negatiivinen tieto vaikuttaa agendaan merkittävästi enemmän kuin positiivinen tieto. (Wu & Coleman, 2009) Sen sijaan kolmas taso teoriassa yhdistää kaksi edellistä ja käsittelee sekä kohteen että tämän ominaisuuksien huomionarvoisuutta yleisön mielissä ja median vaikutusta tähän. Kolmatta tasoa teoriassa kutsutaan verkottuneeksi päiväjärjestysteoriaksi. Teorian laajentaminen kolmannelle tasolle on onnistunut kumoamaan runsaasti teoriaan kohdistettua kritiikkiä, jonka mukaan teoria on keskittynyt joukkoviestinnän ja yleisen mielipiteen muokkaamisen alkuvaiheisiin, sillä kolmannella tasolla keskitytään erityisesti verkostomaiseen vaikuttamiseen, jota voidaan hyödyntää myös nykyajan dynaamiseen vuorovaikutukseen. (Neuman, Guggenheim, Jang, & Bae, 2014) Neljäs näkökohta teoriassa on näiden kaikkien kolmen tason vaikutukset niin asenteisiin, mielipiteisiin kuin käyttäytymiseenkin. (McCombs, Shaw, & Weaver, 2014)

Loput seitsemästä teorian näkökohdasta ovat yksittäisiä eivätkä linkittyneet toisiinsa, kuten teorian kolme tasoa ja niiden seuraukset, jotka esitettiin yllä. McCombsin, Shawin ja Weaverin (2014) mukaan viime aikoina psykologiassa on ilmestynyt tutkimuksia, jotka yhdistävät päiväjärjestysteorian ja medianäkyvyyden vaikutukset, mistä nousee näkökulmaksi kunkin yksilöllinen kohtaaminen median kanssa (McCombs & Weaver, 1973). Näkökulmana päiväjärjestysteoriassa on pohdittu myös sitä, kuka median agendan oikeastaan määrittelee. Median agenda voi olla lähtöisin niin ulkoisista vaikuttimista, kuten muista medioista ja uutislähteistä, tai päinvastoin esimerkiksi mediajärjestelmän sisäisestä dynamiikasta tai toimittajasta itsestään. (Dearing & Rogers, 1996) McCombs (2004) on tuonut esiin myös huomion siitä, että poliittiset kampanjat pyrkivät suoraan vaikuttamaan median agendaan ja ne ovat myös korreloineet merkittävästi aiemmissa tutkimuksissa. Viimeinen esitettävä näkökulma

on median agendan sulautuminen omiin henkilökohtaisiin mielipiteisiimme ja kokemuksiimme, joista on mahdollista luoda itseä miellyttävä maailmankuva. (Dearing & Rogers, 1996) Useista näkökulmista teoriaan huolimatta usein vallitseva ajatus on edelleen, että päiväjärjestysteoria kuvaa nimenomaan uutismedioita siirtämässä omat agendansa kansalaisten mieliin. (Kim, Kim, & Zhou, 2017)

Päiväjärjestysteoriassa vallitsee tällä hetkellä kaksi trendiä, joista toinen pyrkii edelleen selvittämään teorian peruskäsitteitä. Toinen tällä hetkellä vallitseva trendi keskittyy laajentamaan teoriaa alkuperäisten julkisten asioiden käsittelyn ulkopuolelle. (McCombs, Shaw, & Weaver, 2014) Kim, Kim ja Zhou (2017) tutkivat teoriaan liittyviä Journaleita 70-luvulta tähän päivään ja tekivät huomion, että ajansaatossa teorian käyttö on kasvanut samalla laajentuessaan runsaasti. Myös McCombs (2004) esitti samansuuntaisen mielipiteen ja totesi, että teorian muutaman vuosikymmenen pituinen historia on ollut tuottava ja runsas. Kim, Kim ja Zhou (2017) tosin huomasivat, että suurin osa päiväjärjestysteoriaa käsittelevistä tutkimuksista keskittyvät edelleen perinteisempiin medioihin, kuten sanomalehtiin ja televisioon ja esimerkiksi sosiaalinen media on jäänyt pitkälti käsittelemättä tutkijoilta tässä yhteydessä. Päiväjärjestysteoriaa on käytetty kaikista eniten selittämään poliittisia ja yleisluontoisia ongelmia (Kim, Kim, & Zhou, 2017).

3.4 Tietosuojan käsittely mediassa

Verkkoalustat keräävät jatkuvasti enemmän tietoa käyttäjistään ja kysymys siitä, mitä tietoja itsestään kannattaa jakaa on yhä useamman huulilla. Tämä asettaa haasteita myös teknologiakeskeisille yrityksille, sillä näiden tulee entistä tarkemmin miettiä, miten tyydyttää kuluttajien intressit loukkaamatta heidän yksityisyyttään. Kuluttajien huolena on ollut pitkään esimerkiksi tietojen jakaminen kolmansille osapuolille ja heidän henkilötietojensa kaupallistaminen. (Fiesler & Hallinan, 2018) Kun vielä jokin aika sitten kanta-asiakaskortit tai puhelinyhteyksien puhelinluettelot olivat suurimpia tietosuojauhkia, on tämän päivän digitaalinen maailma luonut täysin uusia haasteita, kun yritykset ovat kaupallistaneet heidän asiakkaidensa henkilötietoja (Acquisiti & Gross, 2006).

Nämä nykypäivän haasteet tulevat parhaiten esille, kun niistä keskustellaan ja jopa raivotaan julkisesti mediassa. (Fiesler & Hallinan, 2018) Keskustelu tietosuojasta mediassa ei kuitenkaan ole uutta, sillä jo esimerkiksi 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa keskustelu

yksityisyydestä kävi kiivaana. 1990-luvun aikana kiinnostus yksityisyydensuojaa kohtaan kasvoi suuremmaksi, kuin koskaan aiemmin ja vastauksena tähän myös mediassa alettiin kiinnittää enemmän huomiota yksityisyyttä koskeviin huolenaiheisiin. Tämän lisäksi myös yksityisyyteen liittyvä lainsäädäntö ja viranomais määräykset alkoivat lisääntyä ympäri maailmaa kansalaisten huolten kasvaessa. (Milberg, Smith, & Burke, 2000)

Yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan liittyvät asiat ovat siis huolettaneet laajalti jo ennen Internetin laajempaa käyttöä. (Fiesler & Hallinan, 2018) Ajan kuluessa mediassa käsiteltävät aiheet ovat kuitenkin muuttuneet, sillä esimerkiksi kaksikymmentä vuotta sitten aiheet käsittelivät turvallisuushkia, kuten terroristi-iskuja tai uusien teknologisten laitteiden luomia uhkia. Aiemmin keskustelua herättivät esimerkiksi WTC-iskut Yhdysvalloissa ja älypuhelinkehitys ensimmäistä kertaa. (Capurro, 2005) Näin ollen on luonnollista, että keskustelun suunta on kääntynyt haasteisiin, jotka tänä päivänä ovat pinnalla.

Saksassa on vuoden 2007 ja 2008 välillä tutkittu yksityisyyden käsittelyä mediassa ja tunnistettu, että tällöin median käsittelystä nousi erityisesti tarve uusiin tietosuojaa suojeleviin käytäntöihin. Kyseisessä tutkimuksessa Rizk ym. (2009) analysoivat yli 30 eri mediassa ilmestyneitä uutisia ja todistavat, että medianäkyvyys on tärkeää yksityisyyden suojaamisessa. He perustavat väitteensä siihen, että palveluntarjoajat parantavat omia tietosuojakäytäntöjään, kun yksityisyyteen liittyvät kysymykset saavat huomiota mediassa.

Viimeaikaisessa tutkimuksessa Graf-Vlachy, Oliver, Banfield, König ja Bundy (2020) ovat tunnistaneeet, että media toimii informaation lähteenä myös esimerkiksi yritysten hallituksille ja on näkyvyytensä ja uskottavuutensa puolesta keskeinen tiedonjakaja. Päiväjärjestysteoriaa noudattaen medianäkyvyys voi viestiä myös yrityksille tietosuojan tärkeyttä, mikä voi nostaa tietosuojan yritysten agendaan. Burke (2022) on korostanut, että hallitukset olisivat erityisen alttiita huomioimaan negatiivista mediakeskustelua ja erityisesti, jos yritys saa suoraa kritiikkiä mediassa, on yrityksellä huomattavasti suurempi paine korjata epäkohtia. Näin ollen esimerkiksi yritykset, joiden yksityisyysskäytäntöjä on kritisoitu mediassa, ovat ottaneet sen huomioon päätöksenteossaan, jotta yritys ei kärsisi mainevahinkoa tai osakekurssit eivät laskisi. (Burke, 2022)

3.5 Median vaikutus tietosuojaan

Kuten edellä todettiin päiväjärjestysteorian mukaan, media pystyy vaikuttamaan siihen mitä ihmiset ajattelevat, vaikka media ei pystyisi suoraan vaikuttamaan ihmisten ajatuksiin. Tietosuojan käsittely mediassa johtaa siis siihen, että aihe pyörii kansalaisten päässä. Sen sijaan siihen, millä tavoin aihe esittäytyy kansalaisille, riippuu siitä, miten media aiheesta uutisoi. Jos mediassa käsitellään tietosuojaan liittyviä ongelmia, tulee näistä ongelmista helposti niitä, joihin kansalaiset kaipaavat ratkaisuja ja huomiota esimerkiksi poliitikoilta tai yritysten edustajilta. Toisaalta vaihtoehtona on myös, että media on jättänyt tietosuojasta uutisoinnin vähälle, mikä McCombsin ja Shawin (1972) teorian mukaan johtaa siihen, että aihe saa vähemmän tilaa myöskin ihmisten mielissä. Chai ym. (2009) todistivat tutkimuksellaan, että se kuinka tärkeänä ihminen pitää tietosuojaan taas vaikuttaa suoraa tämän yksilön tietosuojaikäyttäytymiseen ja huolellisuuteen internetissä. Näin ollen, kun media uutisoi tietosuojasta ja aihe nousee tärkeäksi ihmisten mielissä, myös tietosuojakäyttäytyminen muuttuu parempaan suuntaan.

Median käsitellessä ilmiöitä erityisesti negatiiviset lähestymistavat jäävät mieleen. Cheng, Hou ja Mou (2021) tutkivat kyydinjakopalveluita ja havaitsivat, että ihmiset tiedostavat näissä yhteyksissä olevat tietosuojariskit paremmin, kun kyydinjakopalvelut ovat saaneet negatiivista huomiota mediassa. Toisaalta Cheng, Hou ja Mou (2021) havaitsivat myös, että negatiivisen huomion mediassa ei tarvitse liittyä välttämättä edes tietosuojariskeihin, vaan ihmiset antavat yritykselle varovaisemmin omia tietojaan, mikäli mediassa on ylipäättään negatiivista keskustelua yrityksestä. Tutkimuksen tulos pätee myös monissa muissa yhteyksissä, sillä mikäli mediassa keskustellaan jonkin aihepiirin tai esimerkiksi sovelluksen mukana tuomista tietosuojariskeistä, tiedostavat kuluttajat nämä riskit huomattavasti paremmin, mikä voi johtaa myös käytöksen muuttumiseen. Myös esimerkiksi Iyengar (2011) on tehnyt samansuuntaisia havaintoja huomatessaan, että negatiiviset uutiset ovat lisääntyneet mediassa ja perustellut tätä sillä, että esimerkiksi markkinoinnissa negatiiviset ja provosoivat mainokset tehoavat positiivisia paremmin. Iyengarin (2011) kanssa samaa mieltä ovat myös Wu ja Coleman (2009), jotka ovat käyttäneet tutkimuksessaan nimenomaan päiväjärjestysteoriaa ja esittäneet, että negatiivinen tieto vaikuttaa yleisön agendaan merkittävästi enemmän kuin positiivinen. Sen sijaan Fridkin ja Kenney (2011) argumentoivat kuitenkin päinvastaista,

sillä heidän tutkimuksensa mukaan negatiivisuus mediassa ei yleensä toimi positiivisuutta paremmin.

4 Tutkimusmenetelmät

Seuraavassa kappaleessa esitetään tutkimuksen empiirinen kulku eli miten tutkimuksessa hyödynnetyt uutisartikkelit on löydetty ja valittu tutkimukseen. Tämän lisäksi empiirisen tutkimuksen selventämisen yhteydessä tutustutaan uutisalustoihin, joista aineisto on kerätty, jotta uutisalustojen välillä olevia yhtäläisyyksiä voidaan ymmärtää mahdollisimman hyvin. Tutkimuksen kulun esittämisen jälkeen kerätty aineisto esitellään, minkä lisäksi kappaleessa käydään läpi menetöt, joiden avulla aineistoa on analysoitu ja seuraavissa kappaleissa esitetyjä tutkimustuloksia on tehty.

4.1 Empiirisen tutkimuksen kulku

Empiirisessä toteutuksessa kerättiin aineistoon artikkeleita Yle Uutisten, Helsingin sanomien sekä MTV Uutisten uutisarkistosta. Arkistosta haettiin artikkeleita, joiden otsikossa on sana tietosuoja tai vaihtoehtoisesti lyhenne GDPR, joka viittaa EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen. Lisäksi kriteerinä oli etsiä uutisartikkeleita, jotka ovat ilmestyneet vuosien 2015–2020 välillä. GDPR valittiin tietosuojan rinnalle hakusanaksi, sillä yleisestä tietosuoja-asetuksesta uutisoitaessa huomattiin käytettävän kyseistä lyhennettä suurimman osan aikaa. Aineiston hakuun hyödynnettiin Googlen tarkennetun haun työkaluja, sillä uutisalustojen omat hakukoneet eivät tarjonneet tarpeellisia suodattimia, jotta aineistonkeruu pystytään toteuttamaan käytettävissä olevilla resursseilla. Googlen haussa suoritetaan samanlainen haku kaikilta kolmelta alustalta, jolloin myös tulokset pysyvät vertailukelpoisina. Haussa määritellään, että hakutuloksen otsikosta tulee löytyä joko sana *tietosuoja* tai lyhenne *GDPR*. Tämä tehdään komennolla *allintitle*. Lisäksi perään määritellään sivu, jolta uutisen tulee löytyä eli yle.fi/uutiset, mtvuutiset.fi tai hs.fi. Google-haun kriteereihin ei lisätty hakukriteeriä uutisartikkeleiden ilmestymisvuosista, sillä tämä pudotti osan relevanteista oikealla aikavälillä ilmestyneistä artikkeleista pois, jos niitä oli esimerkiksi muokattu vuoden 2020 jälkeen. Suoritetut haut on kokonaisuudessaan esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3: Aineistonkeruuseen hyödynnetyt Google-haut

Uutisalusta	Suoritettu haku
Yle	allintitle: tietosuoja OR GDPR site:yle.fi
MTV Uutiset	allintitle: tietosuoja OR GDPR site:mtvuutiset.fi
Helsingin Sanomat	allintitle: tietosuoja OR GDPR site:hs.fi

Ylen uutissivustolta löytyi taulukossa 2 esitetyllä haulla 124 uutisartikkelia. Näistä suodatettiin manuaalisesti pois kaikki artikkelit, jotka olivat ilmestyneet ennen vuotta 2015 tai vuoden 2020 jälkeen. Haussa löytyi suomenkielisten artikkeleiden lisäksi myös englannin- ja ruotsinkielisiä artikkeleita, joita ei otettu mukaan lopulliseen aineistoon. Lisäksi aineistosta suodatettiin manuaalisesti pois myös Yle Areenan tietosuojasta kertovat podcast-jaksot sekä Ylen videomuodossa olevat uutiset, sillä tutkimus on rajattu ainoastaan suomenkielisiin verkkouutisiin. Näiden edellä mainittujen uutisten lisäksi haussa löytyi myös artikkeleita ja sivustoja, jotka kertovat Ylen noudattamista tietosuojakäytännöistä ja menetelmistä. Myös nämä on jätetty lopullisesta aineistosta pois, sillä kyseiset artikkelit eivät ole uutisia. Tämän lisäksi haussa osa artikkeleista myös löytyi kahteen kertaan, joten kaksoiskappaleet suodatettiin manuaalisesti pois lopullisesta aineistosta. Manuaalisen suodattamisen jälkeen Ylen uutisarkistosta kerättiin yhteensä 18 uutisartikkelia.

MTV Uutisilta löytyi uutisarkistosta taulukossa 2 esitetyn haun avulla 33 uutisartikkelia. Näistä uutisartikkeleista suodatettiin manuaalisesti pois 13 ja lopulliseen aineistoon jäi 20 artikkelia. Manuaalisessa suodatuksessa aineistosta poistettiin kuusi ennen vuotta 2015 ilmestynyttä uutisartikkelia sekä yksi vuoden 2020 jälkeen ilmestynyt artikkeli. Lisäksi haussa löytyi Ylen tapaan myös MTV Uutisten omia tietosuojakäytäntöjä käsitteleviä artikkeleita, jotka suodatettiin pois lopullisesta aineistosta.

Kolmannessa haussa haettiin uutisia Helsingin Sanomien uutisarkistoista, ja alkuperäisellä haulla löytyi 93 tulosta. Alkuperäisen hakutuloksen joukossa oli kuitenkin lukuisia uutisia, jotka olivat ilmestyneet ennen vuotta 2015 ja muutama uutinen, jotka olivat ilmestyneet vuoden 2020 jälkeen. Nämä suodatettiin manuaalisesti pois kerätyistä aineistosta. Muita uutisia tai sivustoja ei suodatettu kolmannen haun yhteydessä, sillä muut haulla löydyt artikkelit olivat relevantteja tämän tutkimuksen kannalta. Helsingin Sanomien uutisarkistosta kerättiin

lopulliseen aineistoon 24 artikkelia, mikä tarkoittaa, että yhteensä kaikista kolmesta hausta artikkeleja saatiin kerättyä 62. Eri uutisalustoilta kerättyjen artikkeleiden määrät on koottu taulukkoon 4.

Taulukko 4: Uutisalustoilta kerättyjen artikkeleiden määrät

Uutisalusta	Artikkeleiden määrä
Yle Uutiset	18
MTV Uutiset	20
Helsingin Sanomat	24
Yhteensä	62

Kerätyistä artikkeleista kerättiin perustiedot Excel -taulukkoon (Liite 1). Kerättäviä perustietoja olivat julkaisuajankohta, uutisalusta, toimittaja, otsikko sekä teema, jota uutinen käsittelee. Perustietojen keräämisen lisäksi taulukkoon arvioitiin uutisen ominaisuuksia ja sen lähettämää viestiä yleisölle. Uutisesta kirjattiin ylös miltä kantilta siinä käsitellään tietosuoja (negatiivinen, neutraali tai positiivinen), sekä sen perimmäinen sanoma. Näiden tietojen lisäksi Excel-taulukkoon kirjattiin, että käsitteleeö uutinen tietosuoja yleensä vai nimenomaan tietosuoja-asetusta. Osasta uutisia myös kirjattiin ylös lainauksia, jotta voidaan selvittää, että millaisten ominaisuuksien perusteella uutiset on luokiteltu positiivisen, negatiivisen ja neutraalin ryhmiin sekä myöhemmin teemoiteltu.

Seuraavaksi esitetään perustiedot yrityksistä, joiden uutisarkistoista aineisto on kerätty sekä esitetään merkittävimmät erot ja yhtäläisyydet kyseisten yritysten toiminnasta, jotta artikkeleiden tai uutisoinnin eroavaisuuksia voidaan selittää paremmin. Uutisalustoiden pääpiirteet on koottu taulukkoon 5.

Taulukko 5: Uutisalustoiden pääpiirteet

Uutisalusta	Perustettu	Kaupallisuus	Kanavat	Kielet	Omistaja
Yle Uutiset	1926	Ei	radio, televisio, verkkosivusto	suomi, ruotsi, englanti, ukraina, saame, karjala, selkosuomi, viittomakieli	Suomen valtio
MTV Uutiset	1957	Kyllä	radio, televisio, verkkosivusto	suomi	Telia Company AB
Helsingin Sanomat	1889	Kyllä	verkkosivusto, paperilehti	suomi	Sanoma-konserni

Yle Uutiset

Yle Uutiset on vuonna 2007 perustettu uutisbrändi, jonka omistaa Yleisradio Oy eli tutummin Yle. Yle Uutisten syntymiseen johti Ylen TV- ja radiouutisten yhdistyminen. Ylen toiminta Suomessa taas ulottuu aina vuoteen 1926 asti, kun osakeyhtiö on perustettu. (Yle, 2014a) Yle on Suomen valtion omistama mediayhtiö, jonka toiminta on vuodesta 2013 lähtien rahoitettu yleisradioveron tuotoilla, kun yleisradiovero korvasi televisionmaksun. (Yle, 2014b) Ylen toimintaa ohjaa laki Yleisradio Oy:stä. Kyseisessä laissa on määritelty muun muassa Ylen julkisen palvelun tehtävät sekä niin hallituksen kuin hallintoneuvostonkin tehtävät. (Laki Yleisradio Oy:stä 1993/1380)

Ylellä ylintä päätösvaltaa käyttää hallintoneuvosto, johon kuuluu 21 jäsentä. Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluu muun muassa Ylen strategiaa koskevien päätösten teko sekä Ylen toiminnan valvominen niin, että sille kuuluvat julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukana tulevat tehtävät tulevat suoritettua. Hallintoneuvoston valitsee eduskunta. Sen sijaan yhtiön toiminnan johtamisesta vastaa toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, ja toiminnan johtaminen perustuu aina osakeyhtiölakiin sekä hallituksen antamiin määräyksiin ja ohjeistuksiin. Ylen toimitusjohtajana on vuodesta 2018 lähtien toiminut Merja Ylä-Anttila ja hänen lisäksi johtoryhmään kuuluu hallituksen nimittämienä kymmenen muuta jäsentä. Hallituksen tehtäviä ovat myös talousarvion tekeminen sekä vastaaminen siitä, että Ylen toiminta on tuloksellista. Hallitukseen kuuluu 5–8 jäsentä, jotka eivät saa kuulua hallintoneuvostoon tai muuhun Ylen ylempään johtoon. Hallitus nimitetään yhdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan ja tänä vuonna hallituksessa on kahdeksan jäsentä. (Yle, 2022b)

Yle koetaan Uutisarvostukset 2021- tutkimuksen mukaan luotettavimpana uutismedianana Suomessa, mutta sen lisäksi myös Yle Uutisten brändin koetaan olevan vahva. (Yle, 2022a) Yle Uutiset tarjoaa uutisia niin suomeksi, ruotsiksi, venäjäksi, englanniksi, ukrainaksi, saameksi, karjalaksi kuin myös selkosuomella ja viittomakielellä. Koronapandemian aikana Yle Uutiset tuotti uutisia pandemiasta myös arabiaksi, somaliksi, kurdiksi ja persiaksi. (Yle, 2020) Koronatilanteen parantuessa näistä neljästä viimeksi mainitusta kielestä on kuitenkin luovuttu Ylen uutisoinnissa. Lisäksi Yle Uutiset tuottaa paikallisuutisia koko Suomen alueella suomeksi sekä länsi- ja etelärannikolla ruotsiksi. Yle tuottaa uutisia radiossa, televisiossa sekä Yle Uutisten verkkosivustolla. (Yle, 2021) Ylen Uutistoiminnan vastaavana päätoimittajana toimii Jouko Jokinen (Yle, 2022c).

Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat on perustettu vuonna 1889 nimellä Päivälehti ja se on nykyisin Suomen suurin tilattava sanomalehti. Helsingin Sanomat tavoittaa päivittäin noin 628 tuhatta lukijaa ja sen kokonaistavoittavuus on jopa yli 1,5 miljoonaa suomalaista. (Media Audit Finland, 2021) Helsingin sanomia kustantaa Sanoma Media Finland Oy, joka kuuluu suomalaiseen Sanoma-konserniin. Helsingin Sanomien lisäksi Sanoma Media Finlandin liiketoimintayksiköitä ovat muun muassa Ilta-Sanomat ja Nelonen Media. Sanoma Media Finlandin liikevaihto on vuonna 2021 ollut noin puoli miljardia ja liikevoitto noin 47 miljoonaa euroa. Sanoma Media Finland Oy työllistää Suomessa yli 1700 ihmistä. (Suomen Asiakastieto, 2022)

Sanomalla liiketoimintaa johtaa hallitus, jonka yhtiökokous valitsee. Hallituksen toimikausi on yhtiökokouksesta seuraavaan yhtiökokoukseen ja siihen valitaan viidestä yhteentoista jäsentä. Tällä hetkellä hallituksessa on kymmenen jäsentä ja heidän toimikautensa ulottuu vuoden 2023 loppuun asti. (Sanoma, 2022a) Sekä hallituksen että myös toimitusjohtajan ja häntä avustavan johtoryhmän tehtävät määrittelevät suurimmaksi osaksi osakeyhtiölaki. Sanoma-konsernin toimitusjohtaja on vuodesta 2015 lähtien ollut Susan Duinhoven ja hänen lisäkseen johtoryhmään kuuluu kolme muuta jäsentä, joihin kuuluvat Sanoma Media Finlandin toimitusjohtaja Pia Kaista, Sanoma Learningin toimitusjohtaja Rob Kolkman sekä konsernin talousjohtaja Alex Green. Toimitusjohtajan tulee vastata konsernin juoksevasta hallinnosta

ja muu johtoryhmä avustaa häntä konsernin johtamisen järjestelyissä sekä hallituksen kokouksiin käsiteltävien asioiden valmistelussa. (Sanoma, 2022b)

Helsingin Sanomat toimittaa uutisia suomeksi. Helsingin Sanomilta löytyy tällä hetkellä verkkouutisia kuitenkin myös venäjäksi, jotta venäjänkielisillä on mahdollisuus saada puolueettomia ja luotettavia uutisia liittyen Ukrainan sotaan. Helsingin Sanomat tuottaa niin koko Suomea ja ympäröivää maailmaa käsitteleviä uutisia, mutta tuottaa nimensä mukaisesti myös paikallisuutisia pääkaupunkiseudulla. Helsingin Sanomilla on päivälehtensä lisäksi paikallislehdet Helsingin, Vantaan ja Espoon alueille. Paikallislehtien toiminta on kuitenkin vuonna 2021 siirretty pelkästään verkkoon. (Helsingin Sanomat, 2021) Helsingin Sanomilla perinteisen paperilehden lisäksi yhä useammin ihmiset lukevat uutisensa verkossa. Helsingin Sanomilla ei ole vastaavaa televisio- tai radiouutistoimintaa kuin esimerkiksi Yle Uutisilla. Helsingin Sanomien vastaavana päätoimittajana on jo vuodesta 2013 toiminut Kaius Niemi (Muukka, 2013).

MTV Uutiset

MTV:n historia ulottuu vuoteen 1957, kun yhtiö perustettiin nimellä Oy Mainos TV-Reklam Ab kolmantena kaupallisena tv-yhtiönä Euroopassa. Alkutaipaleellaan MTV vuokrasi Ylen jakeluverkkoa omien kaupallisten sisältöjensä esittämiseen ja vasta vuonna 1993 MTV sai oman ensimmäisen televisiokanavansa. Kuitenkin ensimmäiset uutislähetykset MTV:n toimesta lähetettiin jo vuonna 1981, vaikka kaupalliset TV-Uutiset aiheuttivatkin väentöä politiikan kentällä. 1990-luvulta lähtien MTV on laajentanut toimintaansa suomalaisella media kentällä tasaisesti, kun MTV on aloittanut toimintansa niin radiossa kuin netissäkin. (MTV, 2022a) MTV:n palkkalistoilla oli edellisenä vuonna 352 työntekijää ja yrityksen liikevaihto oli noin 215 miljoonaa euroa, josta tilikauden tappio oli noin 10 miljoonaa euroa. (Fonecta, 2022)

Vuodesta 2019 lähtien MTV:n on omistanut monikansallinen teleoperaattoriyritys Telia Company AB, jonka kotipaikka on Ruotsissa. MTV:n toimitusjohtajana toimii tällä hetkellä Johannes Leppänen. Leppänen on toiminut tehtävässä vuodesta 2019 lähtien, mutta hänen nimityksensä tehtävään liittyy vain löyhästi samana vuonna tapahtuneeseen yrityskauppaan. Leppäsen lisäksi MTV:n johtoryhmään kuuluu 11 muuta jäsentä ja heidän tärkein tehtävänsä on huolehtia MTV:n strategian toteutumisesta. Johtoryhmän kerrotaan tekevän tiivistä

yhteistyötä myös MTV Uutisten vastaavan päätoimittajan kanssa. (MTV, 2021) MTV Uutisten vastaava päätoimittaja on vuodesta 2018 lähtien ollut Tomi Einonen. (MTV Uutiset, 2018) MTV:n hallituksessa istuu kolme henkilöä ja sen puheenjohtajana on toiminut Casten Åke Loritz Almqvist vuodesta 2019 lähtien, kun Telia osti MTV:n (Fonecta, 2022).

MTV Uutiset on MTV:n yhtiöön kuuluva uutistoiminnan yksikkö, joka vastaa sisällöntuotannosta niin MTV3-kanavalle kuin verkkosivustolle ja radioonkin. Radiossa MTV:n uutisia voi kuulla muun muassa Radio Nova ja Iskelmä – kanavilla. Edellä mainittujen lisäksi MTV Uutiset on saatavilla teksti-TV:n kautta. MTV ei tuota uutisia sanomalehtiin. MTV Uutiset tuottaa uutissisältöjä suomeksi. MTV tuottaa niin kotimaan kuin ulkomaankin uutisia, mutta paikallisia uutissisältöjä MTV Uutisilta ei löydy. MTV Uutiset tuottaa MTV3 -kanavalta lähetettävät uutislähetykset Kymmenen uutiset, Seitsemän uutiset sekä Uutisaamun, jossa uutisia esitetään aina puolen tunnin välein. (MTV, 2022b)

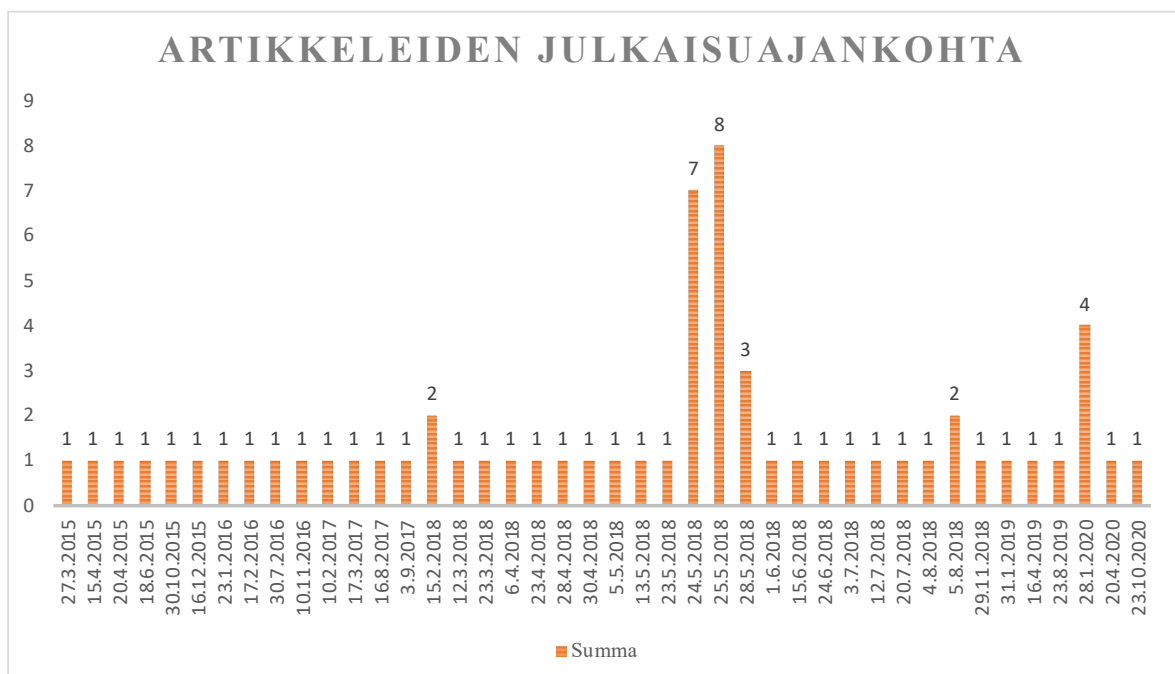
4.2 Aineiston kuvaus

Aineistossa on yhteensä 62 uutisartikkelia, joiden otsikosta löytyy joko sana *tietosuoja* tai lyhenne *GDPR*. Näistä artikkeleista 24 on kerätty Helsingin Sanomien uutisarkistosta, 20 MTV:n uutisarkistosta ja 18 Ylen uutisarkistosta. Artikkelimäärät on kerätty myös taulukkoon 6, jossa esitellään tarkemmin myös, miten artikkelit ovat ilmestyneet tutkitulla aikavälillä. Aineiston artikkeleista ylivoimaisesti suurin osa on ilmestynyt vuonna 2018, minkä lisäksi myös jokaisella uutisalustalla kyseisenä vuonna on ilmestynyt eniten tietosuojaa käsitteleviä artikkeleita. Erityisesti MTV Uutiset ovat julkaisseet juuri vuonna 2018 eniten uutisartikkeleita tietosuojasta, kun muina vuosina he ovat julkaisseet vain nolasta yhteen artikkelia, ja vuonna 2018 jopa 16. Myös kaksi muuta uutisalustaa ovat selkeästi keskittyneet vuoteen 2018, mutta Ylellä ja Helsingin Sanomilla on muina vuosina kuitenkin yhdestä kolmeen uutisartikkelia.

Taulukko 6: Artikkeleiden julkaisuvuodet

Määrä / Artikkelit	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kaikki yhteensä
Helsingin sanomat	3	2	1	14	1	3	24
MTV Uutiset	1		1	16	1	1	20
Yle	2	2	2	9	1	2	18
Kaikki yhteensä	6	4	4	39	3	6	62

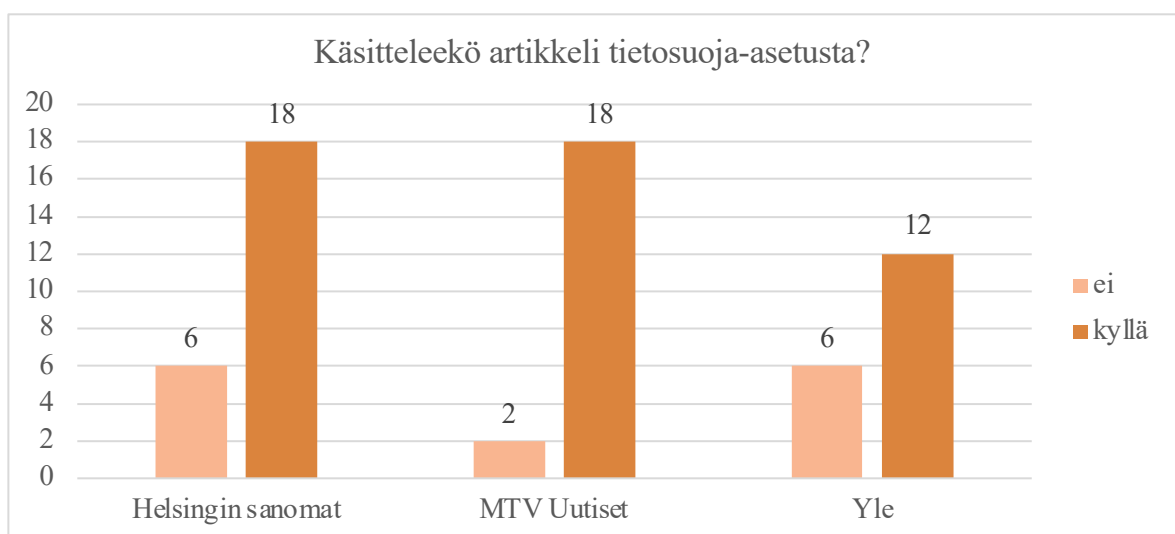
Julkaisuvuosien lisäksi artikkeleiden julkaisu on osaltaan keskittynyt myös tiettyihin päiviin. Erityisesti toukokuussa 2018 on julkaistu tietosuojaan liittyviä uutisia ahkerasti, 21 kappaletta. Näistä seitsemän on julkaistu 24. toukokuuta ja kahdeksan 25. toukokuuta. Lisäksi tästä kolme päivää myöhemmin eli 28. toukokuuta on julkaistu kolme artikkelia. Vuoden 2018 toukokuun lisäksi artikkeleiden julkaisut ovat jakautuneet tasaisemmin lukuun ottamatta 28. päivää tammikuussa 2020. Myös tuona päivänä on ilmestynyt jopa neljä artikkelia. Artikkeleiden julkaisuajankohdat ovat eriteltynä kuvassa 3.

Kuva 3: Artikkeleiden julkaisuajankohdat

Suurin osa artikkeleita kirjoittaneista toimittajista ovat kirjoittaneet ainoastaan yhden artikkelin aineistosta. Erityisesti Helsingin Sanomilla ja Yle Uutisilla toimittajien vaihtelu oli hyvinkin suurta ja Helsingin Sanomien 24 artikkelista 20 oli eri toimittajien kirjoittamia. Sen sijaan kaksi toimittajaa heiltä olivat molemmat kirjoittaneet kaksi artikkelia. Myös Yle Uutisten 18 artikkelista 16 oli eri toimittajien kirjoittamia. Huomattavaa kuitenkin on, että myöskään kaksi jäljelle jäänyttä eivät välttämättä olleet saman toimittajan kirjoittamia, vaan nämä uutiset olivat peräisin Suomen tietotoimistolta eli STT:ltä. Myös Helsingin Sanomilta yksi artikkeli oli peräisin STT:ltä ja MTV Uutisten artikkeleista jopa kuusi kappaletta oli peräisin Suomen tietotoimistolta. MTV Uutisilla ei muutenkaan ollut yhtä vaihtelevaa toimittajapuolella vaan kolme henkilöä oli kirjoittanut useampia artikkeleita ja neljä henkilöä kukin yhden. MTV Uutisilta löytyi lisäksi kolme artikkelia, jotka eivät sisältäneet minkäänlaisia toimittajatietoja.

Aineiston artikkeleista suurin osa liittyy vuonna 2018 voimaan tulleeseen Euroopan tietosuoja-asetukseen. Artikkeleita on yhteensä 62 kappaletta ja näistä 48 kappaletta liittyy tavalla tai toisella GDPR-lyhenteellä tunnettuun asetukseen, kun taas ainoastaan 14 kappaletta käsittelee tietosuoja muusta näkökulmasta. Erityisesti MTV Uutisten uutisarkistosta kerätyissä artikkeleissa korostuu nimenomaan tietosuoja-asetuksen käsittely, sillä vain kaksi näistä artikkeleista ei käsittele tietosuoja-asetusta. Sen sijaan Yleltä ja Helsingin Sanomilta molemmilta löytyi kuusi uutisartikkelia, jotka eivät käsittele tietosuoja-asetusta. Artikkeleiden liittyminen tietosuoja-asetukseen eri uutisalustoiden mukaan on eriteltynä kuvassa 4.

Kuva 4: Tietosuoja-asetuksen käsittely artikkeleissa

4.3 Aineiston analysointi

Tutkimus suoritettiin ja aineistoa käsiteltiin laadullisin tutkimusmenetelmin. Laadulliset tutkimusmenetelmät valittiin tutkimusotteeksi, sillä laadullisilla menetelmillä ei pyritä luomaan tilastollisia yleistyksiä aiheesta vaan sen sijaan ymmärtämään ja kuvaamaan ilmiötä (Eskola & Suoranta, 1998). Tutkittavasta aiheesta eli tietosuojan käsittelystä mediasta löytyi vain vähän aiempaa tutkittua tietoa, minkä vuoksi myös laadulliset menetelmät tuntuivat sopivalta valinnalta lähestymistavaksi. Minulla ei myöskään ennakoon ollut vahvaa käsitystä tulkittavasta ilmiöstä, sillä olin vain kohdannut mediassa vain muutamia tietosuoja käsitteleviä uutisia ennen aineistonkeruuseen ryhtymistä. Tämän vuoksi uskoin, että laadullisen tutkimuksen avulla voisin löytää uusia näkökulmia ilmiöstä sekä oppia aiheesta sen sijaan, että vahvistaisin aiempia näkemyksiäni, kuten Eskola ja Suoranta (1998) kuvaavat.

Tutkimus suoritettiin aineistolähtöisesti, mikä tarkoittaa, että tässä tutkimuksessa pääpaino oli aineistossa ja lähestymistapa oli induktiivinen. Induktiivisuus tarkoittaa, että pyrin etenemään yksittäisistä havainnoista yleisempiin väitteisiin, enkä määrittele valmiiksi mikä aineistossa on tärkeää (Eskola & Suoranta, 1998). En siis keskittynyt uutisartikkeleiden analysoimisessa tiettyihin valmiiksi valittuihin asioihin vaan pyrin ilman ennakoajatuksia analysoimaan, mikä oli artikkeleiden keskeinen sanoma.

Aineistoa käytiin läpi useaan otteeseen ennen sen analysointia, jotta ensin saatiin peruskäsitys koko aineistosta. Tämän jälkeen aineiston läpikäymisen apuna käytettiin koodaamista. Tässä yhteydessä koodaaminen tarkoittaa aineiston jäsentelyä ja luokittelua merkkien, kuten kirjainten ja numeroiden avulla (Tuomi & Sarajärvi, 2002). Itse suoritin koodaamista keräämällä aineistoa eri värien alle, sillä koodaamiseen ei ole olemassa yhtä mallia tai kaavaa, jolla se pitäisi suorittaa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006) Koodausta ohjasivat ennakoon asetetut kategoriat: negatiivinen, positiivinen ja neutraali.

Koodaamisen jälkeen aineistoa alettiin analysoida syvemmin. Aineiston sisältöä analysoitiin keskittyen siihen mitä mediatekstissä käsitellään, mutta kielelliseen ilmaisuun ei kiinnitetty erityisempää huomiota, sillä sisällönanalyysi ei vastaa näihin tarpeisiin (Vuori, 2022). Sisällönanalyysia suoritettiin luokittelun avulla eli aineistosta muodostettiin ryhmiä, jotka selvittävät artikkeleiden ominaisuuksia. Aineisto siis luokiteltiin eri ryhmiin sen perusteella, miten kukin artikkeli käsitteli tietosuoja. Ryhmät olivat ennakoon määritellyt negatiivinen, positiivinen ja neutraali. Aineistojen luokittelussa ei keskitytty siihen, kuinka suuria eri luokista

tulee lukumäärällisesti, vaan luokittelu pyrittiin suorittamaan ilman ennakkokäsityksiä. Aineistosta ei noussut esiin kolmen ennalta määritellyn lisäksi muita ryhmiä, vaan kaikki artikkelit sopivat ryhmien alle. Tämä oli kuitenkin oletettavissa, sillä ennalta määritellyt teemat olivat hyvin laiveita. Tulosten raportoinnissa on kunkin ryhmän yhteydessä esitetty sitaatteja, jonka perusteella artikkeleita on luokiteltu, jotta aineistoa saadaan havainnollistettua.

Kolmen pääryhmän lisäksi aineistoa teemoiteltiin eli aineistosta paikannettiin käsitellyt aiheet eli teemat. Teemoittelua varten kustakin artikkelista kerättiin ylös sen keskeinen sanoma yhteen sarakkeeseen Excel -taulukosta. Kaikkien artikkeleiden läpikäymisen jälkeen näistä sanomista etsittiin yhtäläisyyksiä, joiden perusteella artikkelit pystyttiin teemoittamaan. Teemoille keksittiin nimet vasta niiden muodostamisen jälkeen, sillä teemoittelussa on tärkeää, että teemat syntyvät vasta analyysin tuloksena, eikä tutkija määritä niitä ennakkoon mielessään. (Juhila, 2022) Nimien keksiminen tehtiin sen perusteella, millaisia artikkeleita kussakin teemassa oli sijoitettuna. Myös teemojen tulosten raportoinnin yhteydessä on esitetty sitaatteja, jotka havainnollistavat näiden teemojen muodostamista ja sisältöä.

4.4 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tässä alaluvussa tarkastellaan tämän tutkimuksen validiteettia sekä reliabiliteettia, jotka auttavat tutkimuksen luotettavuuden tarkastelussa. Näistä ensimmäisellä, validiteetilla, viitataan tutkimuksen yleistettävyyteen ja asianmukaisuuteen, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että mitataanko tutkimuksessa sitä ilmiötä, mitä on tarkoitus mitata. (Metsämuuronen, 2011) Tässä tutkimuksessa tarkastelun kohteena on median tapa käsitellä tietosuojaa, ja aineistoon on kerätty tietosuojaa otsikossaan käsittelevät artikkelit suomalaisilta luotetuilta mediasivustoilta. Aineiston keräykseen on käytetty Googlea, joka hyvin tunnettu hakukone. Haussa kerättiin kaikki artikkelit, joiden otsikossa esiintyi tietosuoja -sana tai GDPR-lyhenne. Hakutavan heikkoutena on, että Googlen hakukone ei tunnista sanaa esimerkiksi taivutetussa muodossa tai niin, että siitä on muodostettu yhdyssana jonkin toisen sanan kanssa. Suomen kielessä sanat taipuvat hyvin moneen muotoon ja niistä voi myös muodostaa yhdyssanoja käytännössä loputtomasti. Näin ollen Google-hakuun ei ollut järkevää lisätä kaikkia mahdollisia erilaisia taivutuksia tai sanamuotoja. En myöskään löytänyt maksutonta sekä helposti käytettävää hakukonetta, joka tämän ongelman olisi poistanut. Hakumenetelmä ei

kuitenkaan jättänyt tiettyä ryhmää artikkeleista pois vaan ne, joissa ei käytetty sanaa perusmuodossa, joten en usko tämän vaikuttavan tuloksiin. Käytettävissä olevien resurssien valossa valittu mittausmenetelmä ja aineistoon valitut artikkelit riittävät mittaamaan tietosuojan käsittelyä suomalaisessa mediassa.

Tutkimuksen reliabiliteetilla sen sijaan viitataan tutkimuksen toistettavuuteen. Tämä tarkoittaa, että jos samaa ilmiötä mitattaisiin uudelleen samanlaisella mittaristolla ja menetelmällä, tutkimuksen tulee tuottaa todella samankaltainen tulos, mikäli se on reliaabeli. (Metsämuuronen, 2011) Tämä tutkimus pystyttäisiin toistamaan uudelleen samankaltaisena taulukossa 2 esitettyjen hakujen avulla. Tulokset tulisivat olemaan samat, ellei jotakin artikkelia olisi poistettu tai muokattu merkittävästi. Tämä on kuitenkin hyvin epätodennäköistä, sillä tutkimuksessa käytetyt artikkelit ovat kaikki jo 2–7 vuoden takaa. Voidaan siis olettaa, etteivät uutisalustat aktiivisesti muokkaa vuosien takaista uutiskantaansa, mikä puoltaisi tutkimuksen reliabiliteettia.

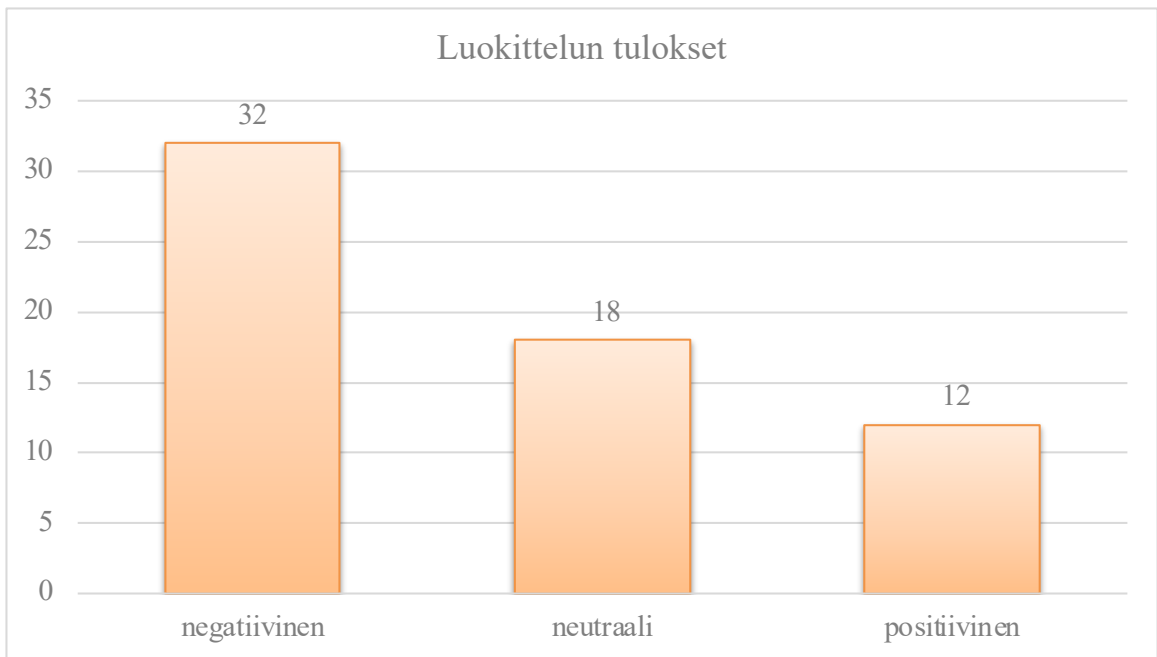
5 Tulokset

Seuraavassa kappaleessa on esitetty analyysikappaleessa tehtyjen toimenpiteiden eli luokittelun ja teemoittelun avulla saadut tulokset. Ensin artikkelit luokiteltiin kolmeen pääryhmään ja sen jälkeen artikkeleiden aiheita arvioitiin tarkemmin ja näistä muodostettiin teemoja. Luokittelun ja teemoittelun tulosten jälkeen esitetään vielä yhteenveto kaikista tuloksista.

5.1 Luokittelu

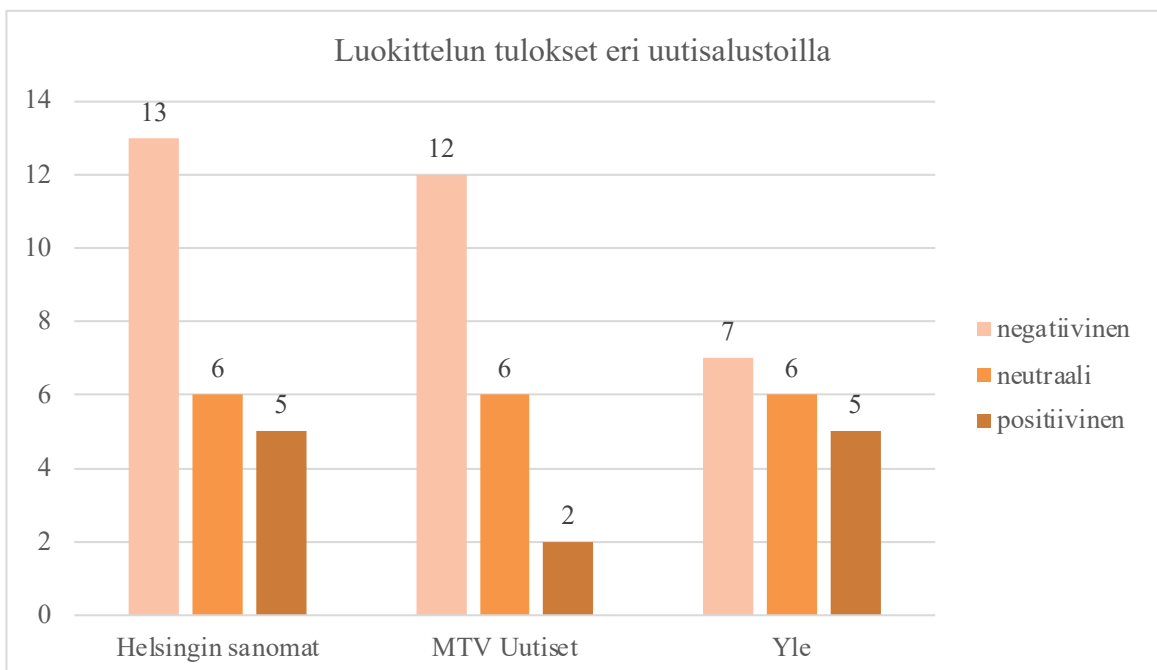
Kerätty aineisto jaoteltiin kolmeen pääryhmään, negatiiviseen, neutraaliin sekä positiiviseen, sen mukaan miten ne käsittelevät tietosuojaa. Ennen luokittelua artikkelit käytiin moneen kertaan läpi, jolloin niistä alkoi erottua yhtäläisyyksiä ja erottavia tekijöitä. Negatiiviseen ryhmään luokiteltiin artikkelit, jotka asettavat tietosuojan tai sen tämänhetkisen tilan kielteiseen tai epäsuotuisaan valoon. Positiiviseen ryhmään sen sijaan kerättiin uutisartikkelit, jotka asettavat tietosuojan tilan tai esimerkiksi sen edistysaskeleet suotuisaan valoon ja jonka perusviesti ei ole negatiivinen tai neutraali. Neutraaliin ryhmään taas luokiteltiin uutisartikkelit, joilla ei arvioitu olevan vaikutusta positiiviseen eikä negatiiviseen suuntaan, ja jotka käsittelevät tietosuojaa, jostain muusta, kun suoraan epäsuotuisasta tai suotuisasta näkökulmasta. Uutisartikkelien ryhmittelyssä ei arvioitu uutisartikkelin sävyä tai kirjoitustapaa, sillä oletuksena oli, että kaikki artikkelit on lähtökohtaisesti kirjoitettu puolueettomasta näkökulmasta ja näin ollen ne ovat ilmaisuasultaan pääosin neutraaleja.

Negatiiviseen ryhmään luokiteltiin lopulta yli puolet kaikista artikkeleista eli kokonaisuudessaan 32 uutisartikkelia. Toiseksi eniten artikkeleita luokiteltiin neutraaliin ryhmään, johon saatiin 18 artikkelia. Vähiten artikkeleita jäi positiiviseen ryhmään, johon luokiteltiin 12 uutisartikkelia. Luokittelun tulokset on esitetty kuvassa 5.

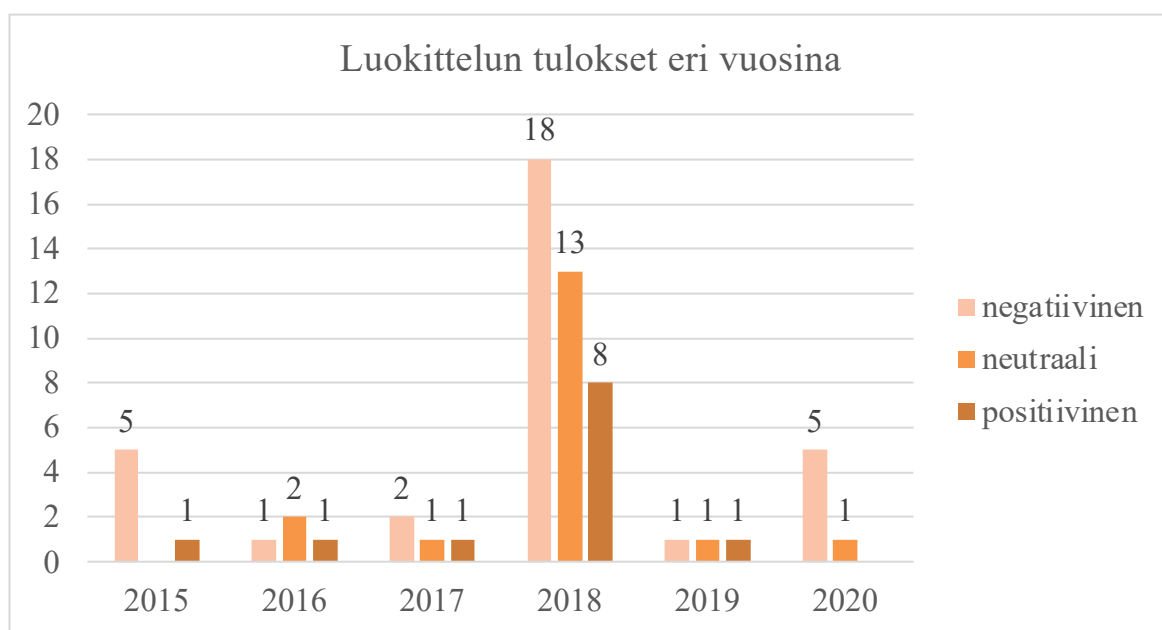
Kuva 5: Luokittelun tulokset

Negatiivisten, positiivisten ja neutraaleiden artikkeleiden määrää verrattiin eri uutisalustoilla. Tämän vertauksen tulokset on esitetty kuvassa 6.

Kuva 6: Luokittelu eri uutisalustoilla

Helsingin Sanomilla ja MTV Uutisilla negatiivisten uutisartikkeleiden määrät erottuivat selkeästi positiivisten ja neutraalien uutisartikkeleiden määrästä. Sen sijaan Yle Uutisten kohdalla luokittelun tulokset ovat huomattavasti tasaisemmat, eikä negatiiviset uutisartikkelit erotu joukosta, vaikka niitä toisaalta on eniten myös Ylellä. Huomattavaa on myös, että Helsingin Sanomilla sekä Ylellä positiivisten uutisartikkeleiden määrä on sama, mutta MTV Uutisilla positiivisia artikkeleita on huomattavasti vähemmän, vain kaksi kappaletta. Suhteessa kaikkien kyseiseltä uutisalustalta kerättyjen artikkeleiden määrään MTV Uutiset erottuu selkeästi kahdesta muusta uutisalustasta. MTV:llä negatiivisia artikkeleita on jopa 60 prosenttia ja positiivisia ainoastaan 10 prosenttia. Sen sijaan, vaikka Helsingin Sanomillakin kaikista artikkeleista yli puolet on negatiivisia, on artikkeleista myös positiivisia yli 20 prosenttia. Ylellä taas artikkeleiden määrät suhteutettuna kaikkiin alustalta kerättyihin artikkeleihin ovat hyvin tasaiset: negatiivisia artikkeleita on 39%, neutraaleja 33% ja positiivisia 28%.

Kuva 7: Luokittelun tulokset artikkeleiden ilmestymisvuosien mukaan

Luokittelun tuloksia verrattiin myös aikavälillä 2015–2020. Vertailun tulokset näkyvät yläpuolella kuvassa 7. Kaikista eniten uutisia tietosuojasta on ilmestynyt vuonna 2018, joten on luonnollista, että kyseisenä vuonna on ilmestynyt eniten niin negatiivisia, positiivisia kuin neutraalejakin artikkeleita. Huomattavaa on, että vuosina 2015 ja 2020 negatiivisia uutisartikkeleita on ilmestynyt selkeästi enemmän kuin neutraaleja tai positiivisia. Vuosina 2016, 2017 ja 2019 taas uutisartikkeleita on ylipäättään julkaistu hyvin vähän. Näistä kuitenkin

vuonna 2016 on poikkeuksellisesti ilmestynyt enemmän neutraaleja artikkeleita kuin negatiivisia, kun taas kaikkina muina vuosina negatiivisia on ollut yhtä paljon tai enemmän kuin muita.

Negatiivinen

Negatiiviseen pääteemaan luokiteltiin 32 artikkelia eli noin 52 prosenttia kaikista artikkeleista. Negatiiviseen teemaan luokiteltiin artikkeleita, joissa tietosuojan esimerkiksi kuvattiin estävän jotain muuta toimintaa tai aiheuttavan jotain negatiivista. Seuraavaksi on esitetty sitaatteja negatiiviseen ryhmään käsitetyistä artikkeleista, joiden perusteella artikkelit on negatiiviseen ryhmään luokiteltu.

”Tietosuoja estää veteraanijärjestöjä luovuttamasta tietoja ulkopuolisille — osa apua tarjonneista on jopa närkästynyt.” (Niiranen, 2018, artikkeli 13)

”Tietosuoja on ollut siinä (kaupan digitalisoinnissa) aika iso este.” (MTV Uutiset, 2017, artikkeli 36)

”Rikkeistä voi saada tuntuvat sakot.” (STT, 2018c, artikkeli 61)

”EU:n tietosuoja-asetus GDPR on jo aiheuttanut sen, että useat yhdysvaltalaiset verkkoyritykset ovat lopettaneet palvelujen tarjoamisen eurooppalaisille.” (Halminen, 2018a, artikkeli 39)

”Tietosuoja aiheuttaa pulmia.” (Palomaa, 2016, artikkeli 18)

Negatiivisen ryhmän artikkeleissa siis muun muassa esitetään, että tietosuoja hankaloittaa ja että sen vuoksi voi saada rangaistuksia ja artikkeleista on selkeästi jätetty tietosuojan ja esimerkiksi tietosuoja-asetuksen hyvät puolet huomiotta.

Negatiivisen ryhmän artikkeleista 13 oli Helsingin Sanomilta, 12 MTV Uutisilta ja seitsemän Yleltä, kuten kuvasta 6 käy ilmi. Negatiivisia artikkeleita ilmestyi kaikkina vuosina aikavälillä, jolta artikkelit on kerätty ja kaikkina muina vuosina paitsi vuonna 2016, niitä oli myös eniten. Negatiivisten uutisartikkeleiden ilmestyminen on kuitenkin painottunut vuodelle 2018, jonka lisäksi niitä on ilmestynyt eniten vuosina 2015 ja 2020. Negatiivisista artikkeleista 72% käsittelee Euroopan tietosuoja-asetusta, mutta näin ollen jopa 28% keskittyy muiden asioiden uutisointiin.

Positiivinen

Positiiviseen ryhmään luokiteltiin kaiken kaikkiaan 12 artikkelia, joista kaksi oli MTV Uutisilta ja molemmilta, Helsingin Sanomilta sekä Yleltä, näitä oli viisi. Positiiviseen ryhmään luokiteltiin artikkeleita, jotka toivat esiin tietosuojan positiivisia puolia tai korostivat tietosuojan tärkeyttä. Positiiviseen ryhmään luokitelluista artikkeleista kerättyjä sitaatteja on esitetty alla seuraavaksi.

”Tietosuoja on hyvin tärkeä kysymys.” (Takala, 2015, artikkeli 12)

”Suomalaiset saavat lisää oikeuksia ja paremmat mahdollisuudet kontrolloida omia henkilötietojaan.” (Hietikko, 2018, artikkeli 4)

”Kansalaisten oikeudet paranevat ja meille tulee kansalaisina koko joukko uusia oikeuksia.” (MTV Uutiset, 2018a, artikkeli 31)

”Ihmiset ovat entistä tietoisempia tietosuoja-oikeuksistaan.” (STT, 2019, artikkeli 3)

”EU:n uusi tietosuoja-asetus lisää mahdollisuuksia datapohjaiseen liike-toimintaan.” (Varpe & Kasvi, 2017, artikkeli 48)

Positiivisen ryhmän artikkeleissa korostuu muun muassa kuinka tietosuoja-asetus lisää kansalaisten oikeuksia sekä kuinka tietosuoja on tärkeää ja ihmiset ovat tietoisia oikeuksistaan. Positiivisen ryhmän artikkeleissa siis keskitytään hyviin puoliin, joita esimerkiksi tietosuoja-asetus on mukanaan tuonut, eikä mainita, että siitä olisi haittaa. Positiivisten artikkeleiden ilmestyminen painottuu vuoteen 2018, sillä muina vuosina tutkitulla aikavälillä positiivisia artikkeleita on ilmestynyt vain yksi tai ei ollenkaan. Positiivisista artikkeleista yhtä lukuun ottamatta kaikki käsittelevät nimenomaan Euroopassa voimaan tullutta tietosuoja-asetusta

Neutraali

Neutraaliin ryhmään luokiteltiin aineistoa analysoidessa yhteensä 18 artikkelia. Neutraaliin ryhmään luokiteltiin artikkeleita, jotka kertovat tietosuojasta ottamatta kantaa siihen, onko tietosuojalla millaisia vaikutuksia sekä artikkeleita, jotka käsittelevät aiheita, joiden sanoma ei välttämättä ole yksiselitteinen. Alla esitettyinä sitaatteja artikkeleista, jotka luokiteltiin neutraaliin ryhmään.

”Yle kokosi kattavan paketin siitä, millaisia mahdollisuuksia uudistus tuo jokaiselle ihmiselle ja mitä uhkia siihen liittyy.” (Jansson, 2018, artikkeli 1)

”Tietosuojavaltuutetun mukaan vielä ei ole riittävästi tietoa siitä, minkälaiseksi kansallinen lainsäädäntö tulee muodostumaan tietosuoja-asetuksen myötä.” (Blencowe, 2018, artikkeli 9)

”Pitää olla tarkkana tietosuojan kanssa.” (Sarkiola, 2016, artikkeli 15)

”Saksa on tehnyt langettanut ensimmäinen päätöksen hyödyntäen toukokuussa voimaan tullutta Euroopan tietosuoja-asetusta.” (Sundell, 2018c, artikkeli 28)

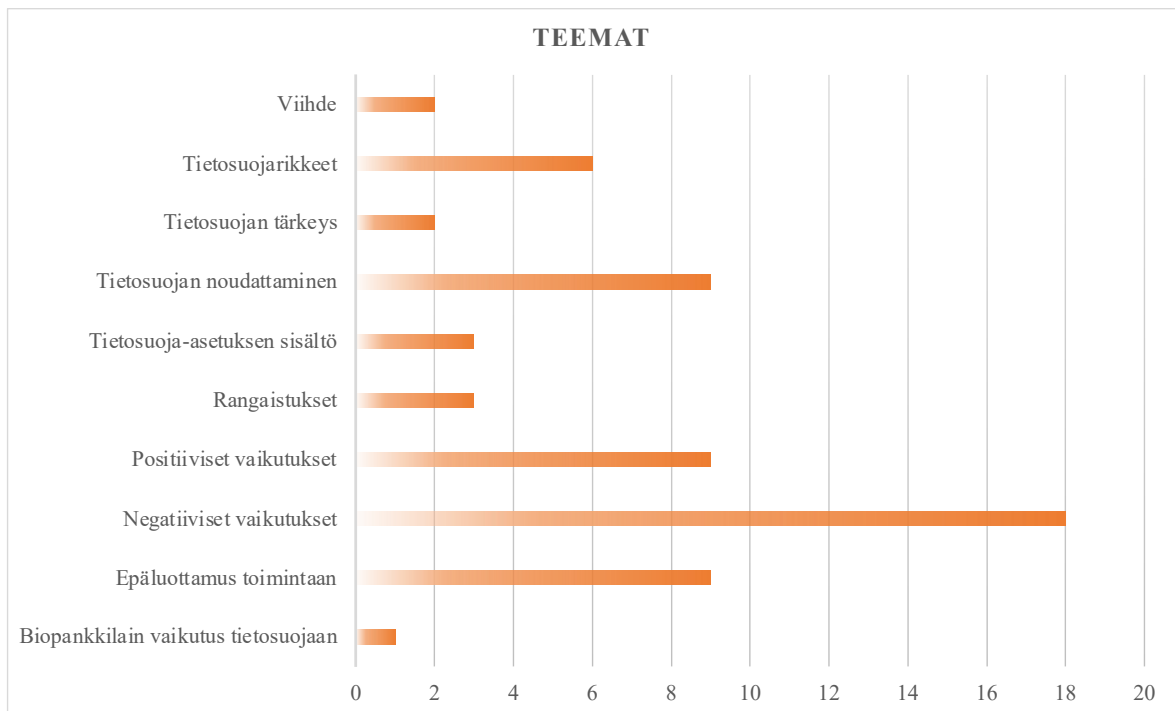
”Somessa innostuttiin tehtailemaan gdpr-meemejä.” (HS Nyt, 2018, artikkeli 37)

Neutraaliin ryhmään luokitelluista artikkeleista kuusi kappaletta oli kustakin uutisalustalta eli neutraalit artikkelit jakoutuivat hyvin tasaisesti eri uutisalustojen kesken. Neutraaleille uutisartikkeleille yhteistä oli, että niissä käsiteltiin esimerkiksi sekä asetuksen hyviä että huonoja puolia tai uutisoitiin neutraalisti jostakin tapahtumasta tai ilmiöstä ottamatta kantaa varsinaisesti tietosuojaan tai sen vaikutuksiin. Neutraaleja uutisartikkeleita ilmestyi eniten vuonna 2018, kuten positiivisia ja negatiivisiakin. Suhteellisesti eniten neutraaleja uutisartikkeleita julkaistiin kuitenkin vuonna 2016, sillä tällöin neutraaleja julkaistiin 2, kun taas negatiivisia ja positiivisia kutakin vain yksi. Neutraaleista artikkeleista suurin osa käsitteli Euroopan tietosuoja-asetusta, mutta kuitenkin myös 22% käsitteli muita aiheita.

5.2 Teemoittelu

Luokittelun lisäksi artikkelit teemoiteltiin niiden ominaisuuksien perusteella. Teemoja ei siis ollut määritelty etukäteen vaan sen sijaan teemat muodostuivat tarkastelemalla artikkeleiden aiheita ja sanomia. Artikkeleiden sisältö luettiin tarkkaan, jonka jälkeen kaikista artikkeleista kirjoitettiin ylös niiden käsittelemä aihe (liite 1) ja näistä aiheista etsittiin yhtäläisyyksiä. Artikkeleiden analysoinnissa teemoja muodostui yhteensä 10. Näistä yhteen jäi kuitenkin vain yksi artikkeli, sillä kyseisellä artikkelilla ei ollut tarpeeksi yhteyttä muihin artikkeleihin. Muissa yhdeksässä teemassa oli kuitenkin vähintään kaksi samaa teemaa käsittelevää artikkelia ja suurimpaan teemaan liittyy jopa 18 artikkelia. Muodostetut teemat ja niihin kuuluvien artikkeleiden lukumäärät on esitetty kuvassa 8.

Kuva 8: Analyysissa muodostetut teemat

Seuraavaksi tässä kappaleessa käyn läpi muodostetut teemat, sekä esittelen millaisista artikkeleista nämä teemat ovat muodostuneet. Esitän teemoista niiden esittelyn yhteydessä myös perustietoja, jotta seuraavissa kappaleissa näitä on helpompi vertailla.

Tietosuojan noudattaminen

Yhteensä yhdeksän uutisartikkelia käsitteli tietosuojan noudattamista. Kaikki näistä tietosuojan noudattamista käsittelevistä uutisartikkeleista on luokiteltu neutraaliin ryhmään. Seitsemän teeman artikkeleista liittyy tietosuoja-asetukseen, mutta kaksi näistä käsittelevät tietosuoja yleisemmin. Tietosuojan noudattamista käsittelevät artikkelit eivät ole keskittyneet tietylle uutissivustolle, vaan niistä neljä on MTV Uutisilta, kolme Helsingin Sanomilta ja kaksi Yle Uutisilta. Artikkeleista seitsemän on ilmestynyt vuonna 2018, yksi vuonna 2016 ja yksi vuonna 2020.

Havainnollistaakseni, millaisista artikkeleista teema on muodostettu, on kaikkien tähän teemaan lajiteltujen artikkeleiden aiheet koottu kuvaan 9.

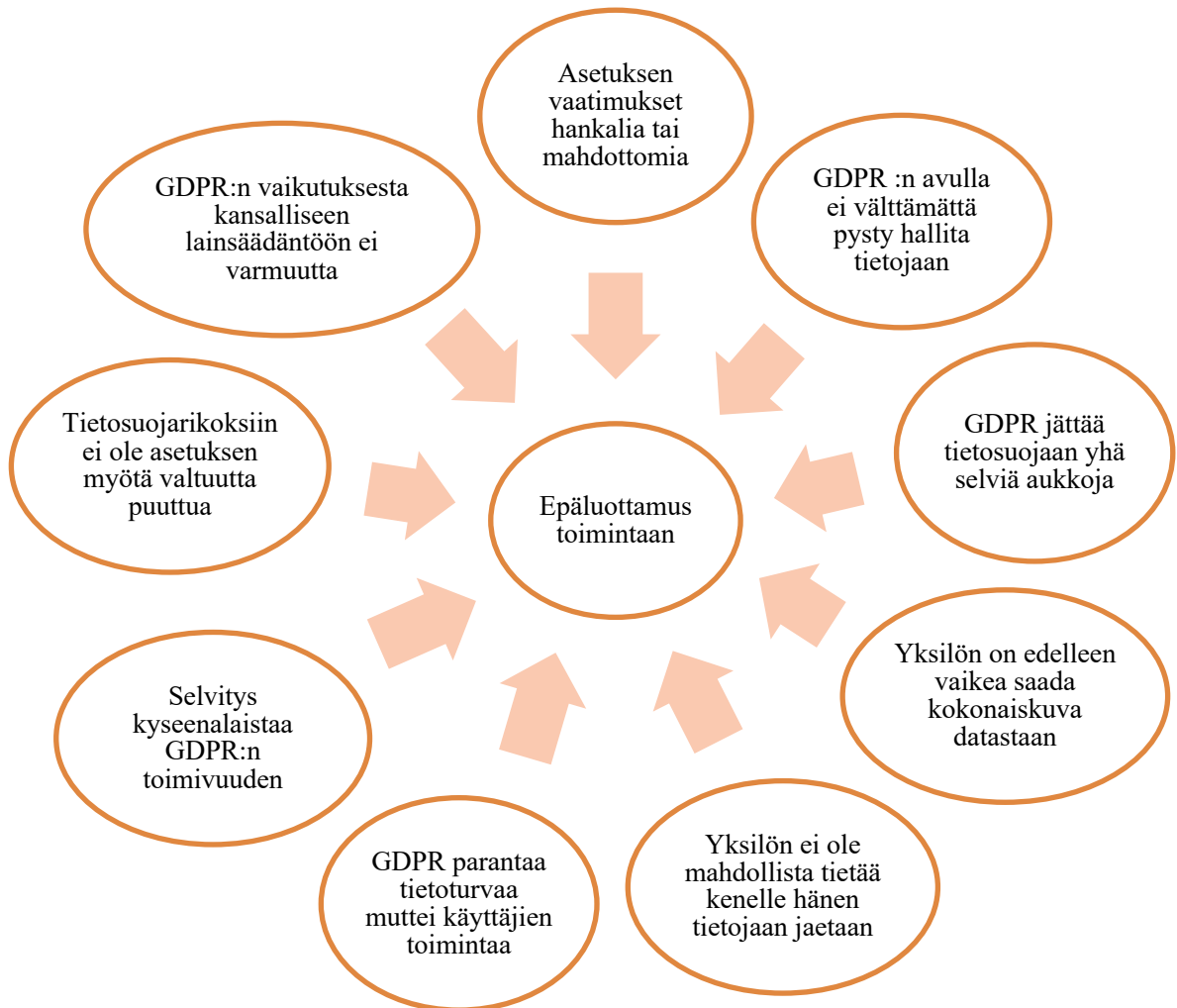
Kuva 9: Asetuksen noudattaminen -teeman artikkeleiden aiheet

Tietosuojan noudattamisen teema sisältää siis artikkeleita, jotka antavat ohjeita tietosuojasetuksen noudattamiseen tai muistuttavat noudattamaan tietosuojaaja, mutta myös uutisia, joissa kerrotaan tietosuojan noudattamisen sen hetkisestä tilanteesta.

Epäluottamus toimintaan

Yhteensä kymmenen uutisartikkelia katsottiin käsittelevän epäluottamusta tietosuojan toimintaan. Kaikki teemaan ryhmitellyistä artikkeleista liittyivät nimenomaan tietosuojasetukseen, joten tarkemmin ilmaistuna teema kuvaa epäluottamusta tietosuojasetukseen ja sen toimivuuteen tavoin, kun sen on tarkoitus. Teemaan luokitelluista artikkeleista seitsemän on negatiivisia ja kaksi neutraalia. Neutraaleissa artikkeleissa pohditaan asetuksen toimivuutta ja esitetään, ettei toimivuudesta ole vielä tarpeeksi tietoa, kun taas negatiivisissa artikkeleissa esitetään tietosuojasetuksen puutteita ja syitä miksi asetus ei toimi. Teeman artikkelit ovat tasaisesti eri uutisalustoilta, sillä neljä niistä on Yleltä, kolme MTV:ltä ja kaksi Helsingin Sanomilta. Teeman artikkeleista kuusi on ilmestynyt vuonna 2018, ja kolme vuonna 2020.

Kuvassa 10 on esitetty artikkeleiden käsittelemät aiheet, joiden perusteella ne on liitetty tähän teemaan.

Kuva 10: Epäluottamus toimintaan -teemaan lajitellut artikkelit

Negatiiviset vaikutukset

Negatiiviset vaikutukset -teemaan löytyi kaikista eniten uutisartikkeleita, 18 kappaletta. Näistä yhtä lukuun ottamatta kaikki ovat luokiteltu negatiivisiksi uutisartikkeleiksi ja yksi on luokiteltu neutraaliksi. Teeman neutraalissa artikkelissa pohditaan tietosuojan mahdollisia negatiivisia vaikutuksia potilastietojen säilyttämiseen, mutta todetaan, ettei näiden toteutumisesta ole varmuutta. Näin ollen artikkeli on luokiteltu neutraaliksi eikä negatiiviseksi. Muut teeman artikkelit taas selkeästi esittävät mitä negatiivisia vaikutuksia tietosuojalla on tai on ollut. Tähän teemaan sijoitettujen artikkeleiden aiheet on esitetty taulukossa 7.

Taulukko 7: Negatiiviset vaikutukset -teemaan luokiteltujen artikkeleiden aiheet

Negatiiviset vaikutukset	Tietosuoja estää veteraanijärjestöjä luovuttamasta tietoja
	Tietosuoja ruuhkautti toimeentulotuen
	Tietosuoja aiheuttaa pulmia veteraanikorttien lähettämisessä
	Potilastietojen pysyvä säilyttäminen ei ongelmatonta GDPR:n takia
	GDPR vaikeuttanut nettirikosten tutkintaa
	GDPR:n voimaantulon jälkeen työmäärä tietosuojavaltuutetun toimistolla on kaksinkertaistunut.
	GDPR aktivoinut nettihuijareita
	GDPR ruuhkauttanut tietosuojavaltuutetun toimiston
	GDPR:n takia naisen koko lompakon sisältö tuhottu, kun hän hukkasi sen
	Tietosuoja hankaloittaa kaupan digitalisoitumista
	Yhdysvaltalaiset yritykset lopettaneet palveluiden tarjoamisen eurooppalaisille
	Isännöintitoimistot keksineet keinon hyväksikäyttää tietosuoja-asetusta
	Konsulttifirmat pystyneet hyväksikäyttää tietosuoja-asetusta rahallisesti
	GDPR heikentää julkisen hallinnon avoimuutta
	GDPR estänyt koulukuvaukset Ruotsissa
	GDPR aiheuttanut ongelmia amerikkalaisille uutissivustoille ja näiden eurooppalaisille asiakkaille
	Tietosuoja aiheuttaa ongelmia lapsien hyvinvoinnille
	Tietosuoja hankaloittaa oppilaista huolehtimista kouluissa

Teeman artikkeleista kahdeksan on peräisin Helsingin Sanomilta, kuusi MTV:ltä ja neljä Yleltä. Näistä artikkeleista 2/3 liittyy vuonna 2018 voimaan tulleeseen Euroopan tietosuoja-asetukseen, mutta teemaan kuuluu myös melkein puolet kaikista niistä artikkeleista, jotka eivät käsittele tietosuoja-asetusta. Artikkeleista suurin osa on siis ilmestynyt vuonna 2018, mutta teeman artikkelit ovat jakautuneet tasaisemmin useammalle vuodelle kuin muiden teemojen artikkelit. Artikkeleista 11 on ilmestynyt vuonna 2018, kaksi vuonna 2015, kolme vuonna 2017 sekä yhdet vuosina 2016 ja 2019.

Positiiviset vaikutukset

Teemaan lajiteltiin yhdeksän artikkelia, joista kaikki olivat luonnollisesti myös positiivisesta luokasta. Artikkeleista kaikki myös käsittelivät Euroopan uutta tietosuoja-asetusta, ja ne olivat jakautuneet tasaisesti eri uutisalustojen kesken, sillä Helsingin Sanomilta näitä löytyi neljä, Yleltä kolme ja MTV Uutisilta kaksi. Teeman artikkeleista kaikki käsittelevät tietosuoja-asetuksen kansalaisille tuomia oikeuksia sekä mahdollisuuksia rajoittaa omien tietojensa käyttöä. Lisäksi yhdessä uutisartikkelissa mainitaan GDPR:n positiiviseksi vaikutukseksi sen, että kansalaiset ovat asetuksen myötä tietoisempia omista tietosuojaoikeuksistaan. Teeman artikkelit keskittyvät julkaisultaan vuoteen 2018, mutta niitä on ilmestynyt yhdet myös vuosina 2016, 2017 ja 2019.

Tietosuoja-asetuksen sisältö

Kolme analysoiduista artikkeleista muodostaa tietosuoja-asetuksen sisältö -teeman. Tietosuoja-asetuksen sisältöä käsittelevistä artikkeleista kaksi on luokiteltu neutraaliin ryhmään ja yksi positiiviseen. Positiivinen tietosuoja-asetuksen sisältöä käsittelevä artikkeli on Ylen uutisarkistosta ja neutraalit ovat niin ikään Yleltä sekä Helsingin Sanomilta. Tietosuoja-asetuksen sisältöä käsittelevistä artikkeleista kaksi lähestyy tiedonantoa aiheesta korjaamalla vääriä käsityksiä, joita tietosuoja-asetuksen sisällöstä on liikkunut ja yksi esittelee GDPR:n uhkia ja mahdollisuuksia. Teeman uutisartikkeleista kaikki käsittelevät Euroopan tietosuoja-asetusta teeman nimen mukaisesti. Näistä kaikki ovat ilmestyneet vuonna 2018, jolloin Euroopan tietosuoja-asetus on tullut voimaan.

Tietosuojan tärkeys

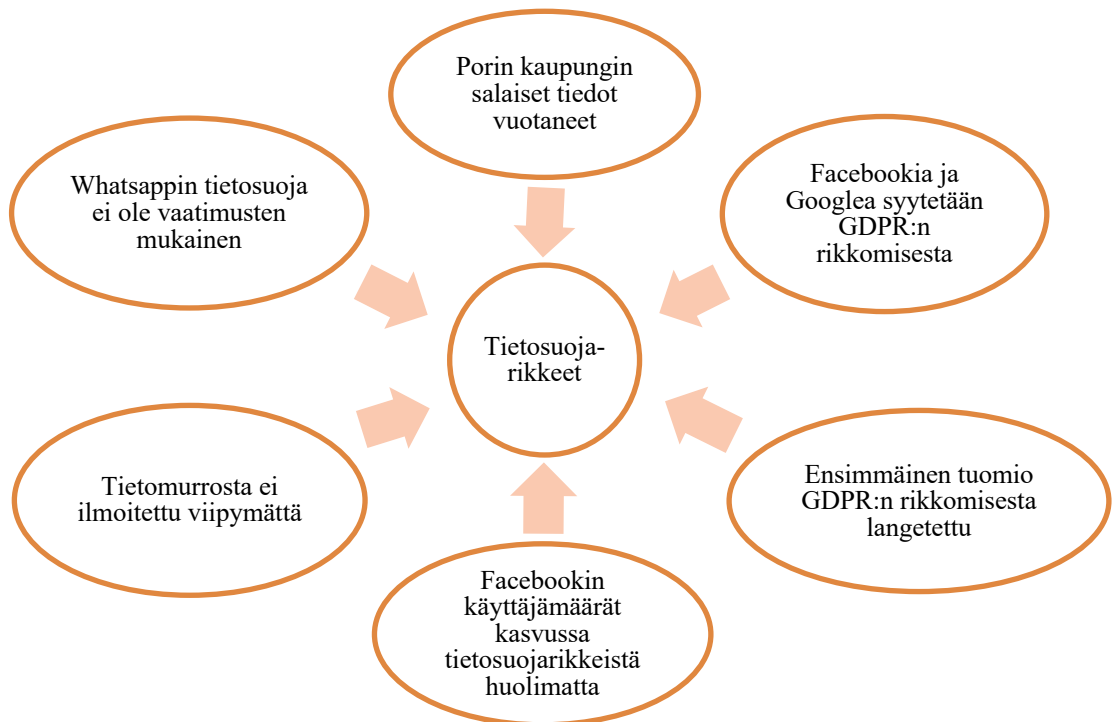
Tietosuojan tärkeyden aihetta käsittelee kaksi aineiston uutisartikkeleista. Näistä toinen käsittelee tietosuojan tärkeyttä positiivisesta näkökulmasta ja toinen negatiivisesta. Positiivinen Takalan (2015) artikkeli on Ylen arkistosta, ja siinä kuvataan, että tietosuoja on tärkeä asia. Niin ikään negatiivinen tietosuojan tärkeydestä kertova artikkeli on Ylen arkistosta, mutta tämä Pantsun (2015) artikkeli lähestyy aihetta eri näkökulmasta. Tämä negatiiviseen luokkaan sijoitettu artikkeli tuo esiin, kuinka tietosuojakysymyksiä ei koeta tärkeäksi Suomen puoluekentällä. Nämä vastakkaiset näkemykset sisältävät artikkelit ovat molemmat ilmestyneet vuonna 2015.

Rangaistukset

Rangaistukset -teemaan liittyy kolme uutista. Nämä kaikki rangaistuksia käsittelevät uutiset ovat negatiivisesta luokasta. Teeman uutisartikkeleista yksi on Helsingin Sanomien uutisarkistosta ja kaksi on MTV Uutisilta. Näistä kaikki käsittelevät Euroopan uutta tietosuojasetusta ja suorastaan pelottelevat sen rikkomisesta saatavilla sakoilla. MTV Uutisten artikkelit lähestyvät aihetta yleisemmästä näkökulmasta ja Helsingin Sanomien arkistosta kerätty artikkeli taas keskittyy työntekijän oikeuksiin ja siihen millaisia sakkoja työnantajalle voidaan määrätä asetuksen rikkomisesta. Uutisista yksi on ilmestynyt jo vuonna 2015, kun taas kaksi ovat GDPR:n voimaantulon vuodelta 2018.

Tietosuojarikkeet

Tietosuojarikkeistä kertoi yhteensä kuusi uutisartikkelia. Näistä kaksi on peräisin Helsingin Sanomilta, kolme MTV Uutisilta ja yksi Yleltä. Teeman artikkeleista neljä on luokiteltu negatiiviseen ryhmään ja kaksi neutraaliin. Neutraalit artikkelit kertovat Facebookin käyttäjämäärien kasvusta ja ensimmäisen GDPR- tuomion langettamisesta. Sen sijaan negatiivisissa artikkeleissa tulee esiin varsinaisia tietosuojarikkeitä ja kritisointia tietomurron hoitamista kohtaan. Artikkeleista neljä liittyy Euroopan tietosuojasetukseen, kun taas kaksi ei liity. Teeman artikkelit ovat jakautuneet hyvin tasaisesti eri vuosille, eikä kyseisessä teemassa näy piikkiä vuoden 2018 kohdalla, kuten monissa muissa teemoissa. Artikkeleita on ilmestynyt tasaiseen tahtiin yksi tai kaksi kaikkina muina vuosina paitsi 2016 ja 2017. Teemaan luokiteltujen artikkeleiden aiheet on esitetty kokonaisuudessaan kuvassa 11.

Kuva 11: Tietosuojarikkeet -teemaan sijoitettujen artikkeleiden aiheet

Viihde

Kaksi tietosuojasta kertovaa uutisartikkeliä lajiteltiin viihde -teemaan. Näistä toinen sisälsi meemejä eli hauskoja kuvia ja tekstejä yhdistettyinä, joissa vinoiltiin Euroopan tietosuojasetukselle. Kyseinen artikkeli oli luokaltaan jaoteltu positiiviseen, sillä vinoilu vaikutti erittäin hyvän tahtoislta, eikä meemeissäkään leimattu tietosuojaa pahaksi asiaksi. Sen sijaan toinen viihde -teeman artikkeli oli luokiteltu neutraaliin, sillä artikkeli oli tehty informoimaan dokumentista, joka tietosuojasetuksesta oli Sveitsissä tehty. Molemmat mainitut artikkelit ovat Helsingin Sanomien uutisarkistosta ja liittyvät tietosuojasetukseen, kuten mainittu.

Biopankkilain vaikutus tietosuojaan

Tähän teemaan sisältyy vain yksi artikkeli, sillä sen ei katsottu sopivan mihinkään muuhun teemaan. Soinin (2018) artikkeli on ilmestynyt 28.05.2018 eli tietosuojasetuksen voimaantulon aikoihin, mutta muuten artikkelilla ei ole yhteyttä muihin aineiston artikkeleihin. Kyseinen uutisartikkeli käsittelee teeman nimen mukaisesti biopankkilakia ja sen vaikutusta

tietosuojaan. Teeman ainoa uutisartikkeli on neutraaliin ryhmään luokiteltu artikkeli Helsingin Sanomien uutisarkistosta.

5.3 Tulosten yhteenveto

Tutkimusaineiston analyysissä huomattiin, että negatiivisia artikkeleita löytyi uutissivustoilta kaikista eniten. Negatiivisista artikkeleista suurin osa käsittelee tietosuojan negatiivisia vaikutuksia, joten päällimmäinen kuva, joka median artikkeleista jää on, että tietosuoja ei ole hyvä asia vaan sen sijaan sillä on paljon negatiivisia vaikutuksia. Näitä negatiivisista vaikutuksista kertovia artikkeleita löytyi eniten jokaiselta uutisalustalta, ja niitä oli ilmestynyt lähes joka vuosi valitulla aikavälillä. Negatiivisia vaikutuksia löytyi myös liittyen moniin eri aiheisiin ja media löysi negatiivisia vaikutuksia ilmeisen aktiivisesti. Sen sijaan tietosuojan positiivisista vaikutuksista uutisoitiin ainoastaan liittyen tietosuoja-asetukseen ja sen tuomiin oikeuksiin. Myöskään tietosuojasta ylipäättään ei löytynyt kuin yksi positiivinen uutinen, joka liittyi muuhun kuin tietosuoja-asetukseen. Tästä voidaan päätellä, että tietosuoja-asetusta lukuun ottamatta tietosuojaa ei nähdä positiivisena asiana. Tietosuoja ei ilmene mediassa kuitenkaan pelkästään negatiivisena asiana, sillä aiheeseen liittyen on julkaistu myös monia artikkeleita, jotka pyrkivät muun muassa lisäämään tietoutta tietosuojasta. Kuitenkin niistä artikkeleista, jotka eivät käsittele tietosuoja-asetusta reilusti yli puolet ovat negatiivisia, joka vihjaa, että tietosuoja-asetuksen ulkopuolella tietosuoja nähdään kuitenkin pääosin negatiivisena. Positiivisten ja negatiivisten vaikutusten rinnalla isompana teemana erottuu myös epäluottamus tietosuoja-asetuksen toimintaan. Tämän teema korostuu erityisesti tarkastellun aikavälin loppupuolella, ja huomattavaa on, että muuten hyvin tasaisesti eri asioista uutisoivat Yle on erityisesti uutisoivat tähän teemaan liittyen.

Uutisointi keskittyi aikavälillä 2015–2020 todella vahvasti vuoteen 2018, jolloin Euroopan tietosuoja-asetus on tullut voimaan. On luonnollista, että kyseisenä vuonna tietosuojaan liittyen on ollut eniten uutisoitavaa, kun tietosuoja on ollut murroksessa. Melkein 80% kaikista uutisista käsitteli nimenomaan tietosuoja-asetusta, joista niin ikään melkein 80% on julkaistu tietosuoja-asetuksen voimaantulon vuonna 2018. Tietosuojasta sekä tietosuoja-asetuksesta on uutisoitu myös vuoden 2018 ulkopuolella, mutta muina vuosina uutisointi on ollut hyvin vähäistä, sillä näinä vuosina on ilmestynyt vain kolmesta kuuteen uutisartikkelia, jotka käsittelevät tietosuojaa. Vuoden 2018 ulkopuolella uutisointi on myös ollut suhteellisesti

paljon negatiivisempaa, vaikka eniten negatiivisia artikkeleita onkin ilmestynyt juuri vuonna 2018. Esimerkiksi vuosina 2015 ja 2020, uutisista yli 80 % on ollut negatiivisia, kun taas vuonna 2018 vastaava luku on ollut 46 %.

Myös eri teemat ovat keskittyneet jonkin verran eri ajanjaksoihin tutkimukseen valitulla aikavälillä. Aikavälin alkupäässä vuonna 2015, mediassa keskusteltiin vielä tietosuojaan tärkeydestä. Tämän jälkeen kuitenkin tietosuoja on noteerattu yleisesti tärkeänä asiana, kun tietosuoja-asetuskin on tullut voimaan. Näin ollen tietosuojaan tärkeydestä ei ole enää tarvinnut herättää keskustelua mediassa. Sen sijaan keskustelu siirtyi hiljalleen tietosuoja-asetuksen sisältöön ja tietosuojaan noudattamisen teemoihin, josta lähestyessä vuotta 2020 taas edettiin teemaan, joka sisältää artikkeleita epäluottamuksesta tietosuoja-asetuksen toimivuutta kohtaan. Aikavälin loppupuolella myös tietosuojarikkeistä uutisointi on korostunut, kun taas ennen tietosuoja-asetuksen voimaan tuloa mediassa keskusteltiin enemmän suurista sakoista ja rangaistuksista, joita asetuksen rikkomisesta voi seurata.

Uutisaloista MTV Uutisten huomattiin olevan selkeimmin keskittynyt tietynlaiseen uutisointiin. MTV:ltä negatiivisia uutisia oli suurempi osa kuin kahdelta muulta uutisaloilta, minkä lisäksi MTV Uutisilta puuttuivat positiiviset uutiset lähes kokonaan. Helsingin Sanomat seuraavat kuitenkin MTV Uutisia negatiivisella polulla, sillä myös Helsingin Sanomien uutisista yli puolet olivat negatiivisia. Helsingin Sanomien uutisarkistosta löytyi kuitenkin tuplasti suurempi osa myös positiivisia uutisia kuin MTV Uutisilta. Yle sen sijaan eroaa kahdesta aiemmin mainitusta uutisalusta merkittävästi, sillä Ylen arkistosta löytyi hyvin tasaisesti uutisia kaikista luokista.

Yle ja Helsingin Sanomat ovat uutisoineet tietosuojasta myös jonkin verran tietosuoja-asetukseen liittymättömiä asioita, mutta MTV Uutisilta tällaisia uutisia ei löytynyt melkein ollenkaan. Myöskään 2018 vuoden ulkopuolella MTV Uutisilla ei ollut julkaistu montakaan uutista tietosuojaan liittyen. Kyseinen fakta voi liittyä MTV:n kaupallisuuteen ja siihen, että heille on erityisen tärkeää kirjoittaa uutisia, jotka ihminen haluaa klikata auki, jotta he saavat tästä mainostuloja. Helsingin Sanomille ja Ylelle tämä ei ole yhtä tärkeää, sillä Helsingin Sanomat on maksullinen ja Yle rahoitetaan veroilla. Ylellä suurena tekijänä neutraaliudessa voi olla myös omistajuus, sillä Ylen omistaa Suomen valtio. Valtion omistaman uutisalan on erittäin tärkeää säilyttää paikkansa luotettavana uutislähteenä, ja luotettavuus voisi kärsiä, jos mediatalon agenda näkyisi uutisista läpi.

Vertaillen eri teemoja huomattiin, että Ylellä korostuu epäluottamus tietosuoja-asetuksen toimintaa kohtaan, sillä Ylellä on julkaistu melkein puolet tämän teeman artikkeleista, vaikka kaikkiaan Yleltä löytyi vähiten tietosuojaa käsitteleviä artikkeleita. Helsingin Sanomien Uutisoinnissa taas korostuu merkittävästi tietosuojan negatiivisista vaikutuksista uutisoiminen, sillä kolmasosa kaikista kyseiseltä uutisalustalta kerätyistä uutisista käsittelee nimenomaan tietosuojan negatiivisia vaikutuksia. MTV Uutiset taas erottautui kahdessa teemassa, sillä kyseiseltä alustalta löytyi niin eniten uutisia tietosuojarikkeistä, kuin neutraaleja uutisia tietosuojan noudattamisestakin.

Helsingin Sanomilta löytyi eniten uutisia eri teemoista, ainoastaan tietosuojan tärkeyttä Helsingin Sanomien uutisartikkeleissa ei käsitelty lainkaan. Toiseksi eniten diversiteettiä oli Ylen uutisarkistosta kerätyillä artikkeleilla, ja MTV Uutiset taas uutisoivat eniten samoista teemoista. Tässä on kuitenkin tärkeää huomioida, että Helsingin Sanomien artikkeleista muodostui jopa kaksi teemaa, jonka kaltaisia artikkeleita kummallakaan, Ylellä eikä MTV:llä, ollut lainkaan. Nämä muodostuneet teemat ovat biopankkilain vaikutus tietosuojaan sekä viihde -teema.

6 Pohdinta ja johtopäätökset

Selvitin tutkimuksessani tietosuojan käsittelyä suomalaisessa mediassa. Halusin tutkimuksessani saada selville, millaisen käsityksen media antaa tietosuojasta, sillä media vaikuttaa merkittävästi ihmisten asenteisiin ja mielipiteisiin, jotka taas vaikuttavat käytökseen. Ihmisen toiminta on tietosuojan toteutumisen kannalta hyvin merkittävässä asemassa. Selvittämällä miten tietosuojaa käsitellään mediassa, voidaan arvioida mihin suuntaan ihmisten asenteet, mielipiteet ja jopa käytös ovat mahdollisesti matkalla. Tätä pyrin tutkimaan selvittämällä, että millaiset ominaisuudet tietosuojauutisoinnissa korostuvat. Lisäksi tutkin, että onko tietosuojauutisointi muuttunut mediassa vuosien 2015–2020 välillä sekä vaihtelee median antama käsitys tietosuojasta eri uutisalustoilla. Seuraavaksi käyn läpi tutkimuksen tuloksia näiden edellä esitettyjen tutkimusongelmien valossa. Lisäksi myöhemmin kappaleessa käydään läpi tutkimuksen rajoitteet sekä toimenpide- ja jatkotutkimusehdotukset.

6.1 Pohdinta

Henkilötietojen merkityksen korostuessa neljännen teollisen vallankumouksen aikana (Onik, Kim, & Yang, 2019) on mielenkiintoista, että ainoastaan kaksi uutisartikkelia käsitteli tietosuojan tärkeyttä ja nämäkin artikkelit käsitelivät asiaa vastakkaisista näkökulmista. Aiemmassa tutkimuksessa, joka tutki yksityisyyden käsittelyä mediassa huomattiin, että mediassa nousi esiin erityisesti tarve uusiin tietosuojakäytäntöihin ja näiden asioiden mediakäsittely oli erittäin tärkeää, jotta tietosuoja nousi tärkeäksi asiaksi kansalaisten mieleen (Rizk, Marx, Schepfer, Zimmerman, & Günther, 2009). Tästä ei kuitenkaan ollut havaintoja tässä tutkimuksessa. Toisaalta tämä saattaa johtua siitä, että tietosuojaa pidetään Euroopassa jo itsestään selvyytenä, sillä se on määritelty ihmisen perusoikeuksiin (Aalto-Setälä & Viitaila, 2018). Kuitenkin mediassa keskusteltiin ihmisten muuttuvista oikeuksista tietosuojan suhteen, ja erityisesti oikeuksien kasvamisesta, tietosuoja-asetuksen voimaantulon yhteydessä. Näiden uutisten voidaan katsoa korvaavan tietosuojan tärkeydestä uutisoinnin, sillä tietosuojan positiivisista vaikutuksista kertomalla, mielikuvaksi jää, että tietosuoja on tärkeä asia.

Ihmiset ovat enenevässä määrin huolissaan siitä, mitä heidän antamilleen tiedoilleen tapahtuu internetissä, kun ne syötetään sinne (Onik, Kim, & Yang, 2019) sekä miten yritykset profiloivat heitä tai heidän toimintaansa (Smith, Dinev, & Heng, 2011). Nämä huolenaiheet eivät kuitenkaan nousseet esiin mediakeskustelussa, mikä päiväjärjestysteorian mukaan tarkoittaisi sitä, että nämä huolenaiheet saisivat vähemmän tilaa ihmisten mielissä. (McCombs & Shaw, 1972) Median perusteella on havaittavissa jopa päinvastaista, kuin mitä tutkimukset huolenaiheista ehdottivat. MTV Uutisten (2019) artikkelin mukaan tietosuojarikkeisiin syyllistyneen Facebookin käyttäjämäärät ovat jopa nousseet niin Euroopassa kuin Yhdysvalloissakin, eikä huolenaiheet tietosuojasta ole saaneet ihmisiä muuttamaan käytöstään. Toisaalta tämä on linjassa Fieslerin ja Hallinanin (2018) tutkimuksen kanssa, sillä he argumentoivat, ettei ihmisten huolestuneisuus ilmene suoraa heidän käytöksessään. Ihmiset saattavat siis olla huolestuneita heidän tietojensa leviämisestä Facebookin kautta, mutta tämä ei saa heitä lopettamaan Facebookin käyttöä.

Dinevin ja Hartin (2006) mukaan havaittu tietosuojariski vaikuttaa niin alhaisempaan halukkuuteen jakaa tietoja kuin suurempiin tietosuojaongelmiinkin. Koettua tietosuojariskiä lisää Chengin, Houn ja Moun (2021) tutkimuksen mukaan yrityksen saama negatiivinen huomio mediassa, erityisesti liittyen tietosuojaan, mutta myös ylipäättään negatiivinen keskustelu vaikuttaa. Aiemmista tietosuojarikkeistä keskustelulla mediassa voi siis olla vaikutusta halukkuuteen jakaa tietoja yritykselle jatkossa. Tietosuojarikkeistä löytyi keskustelua mediassa ja artikkeleista muodostettiin kuuden artikkelin teema. Artikkeleissa käsiteltiin niin WhatsAppin, Facebookin, Googlen, Porin kaupungin kuin psykoterapiakeskus Vastaamonkin tietosuojarikkeitä. Chengin, Houn ja Moun (2021) tutkimuksen mukaan ihmiset saattavat jakaa tietojaan jatkossa haluttomammin näille yrityksille. He korostavat, että erityisesti negatiiviset uutiset jäävät mieleen, jonka vuoksi ihmiset saattavat muistaa yritykset juuri näistä negatiivista yhteyksistä. Toisaalta on huomattava, että luetelluista yrityksistä suurin osa on monikansallisia jättyhtiöitä, jotka ovat olleet viime vuosina useammissakin kohuissa ympäri maailmaa ja esimerkiksi juuri Facebookin käyttäjämäärät ovat silti nousseet, kuten aiemmin mainittu. Tietosuojarikkeistä uutisointi voi vaikuttaa pienempiin yrityksiin, kuten Vastaaan, paljon vakavammin, sillä ihmiset eivät välttämättä tunne yritystä muista yhteyksistä kuin mediassa olleesta kohusta, kun taas isot yritykset tunnetaan ensisijaisesti niiden toimialaltaan.

Kuten mainittu aiemmassa yhteydessä, erityisesti negatiivinen uutisointi jää mieliin. Myös Iyengar (2011) sekä Wu ja Coleman (2009) ovat samaa mieltä ja argumentoivat tutkimuksissaan, että negatiivinen uutisointi jää paremmin ihmisten mieleen kuin positiivinen tai neutraali. Suurin osa uutisaloilta löydetyistä uutisista olivat negatiivisia ja otettaessa huomioon, että tutkimusten mukaan negatiivinen uutisointi jää paremmin ihmisten mieleen, voidaan todeta, että ihmisille on todennäköisesti jäänyt negatiivinen mielikuva tietosuojasta. Toisaalta Fridkin ja Kenney (2011) ovat eri mieltä näiden tutkimusten kanssa ja argumentoivat, ettei negatiivisuus toimi positiivisuutta paremmin. Joka tapauksessa negatiivisia artikkeleita on kuitenkin positiivisia ja neutraaleja enemmän, mikä puoltaa sitä, että mediasta saa negatiivisen kuvan tietosuojasta. Erityisesti uutisoinnissa korostuivat tietosuojan negatiiviset vaikutukset. Päiväjärjestysteorian mukaan media pystyy merkittävästi vaikuttamaan siihen, minkä ihmiset kokevat ongelmaksi ja millaisiin asioihin he kaipaavat ratkaisuja (McCombs & Shaw, 1972). Median korostaessa tietosuojan negatiivisia vaikutuksia ihmiset saattavat alkaa pitää tietosuojan olemassaoloa ongelmana, joka pitää ratkaista. Tämän kaltaisen mediakeskustelun seurauksena ihmiset voivat pitää tietosuojakäytäntöjä ja -lainsäädäntöä liian tiukkana ja toivoa, että sitä höllennetään, mikä taas voi osaltaan vaikuttaa esimerkiksi ihmisten poliittisiin päätöksiin.

Schwartzin (2019) tutkimuksen mukaan media suorastaan täyttyi melulla ja meemeillä tietosuoja-asetuksen mukaan tuomista rangaistuksista, minkä lisäksi hän argumentoi, että media oli täynnä uhkailua suurista rangaistuksista, joita asetuksen rikkominen yrityksille aiheuttaa. Tämä ei kuitenkaan tämän tutkimuksen mukaan pidä kuin osaltaan paikkansa. Kovista rangaistuksista kyllä keskusteltiin mediassa, mutta näitä uutisia oli kaiken kaikkiaan kolme, joten mielestäni ei voida todeta median täyttyneen näistä. Sen sijaan meemejä oli julkaistu ainoastaan yhdessä uutisessa, jossa hyvän tahtoisesti naureskeltiin Euroopan tiukalle lainsäädännölle. Eroavaisuuksia voi kuitenkin selittää se, että esimerkiksi meemejä julkaistaan oman kokemukseni mukaan lähinnä sosiaalisen median puolella. Myös keskustelut rangaistuksista ovat saattaneet käydä kiivaana juuri sosiaalisen median puolella, jossa vuorovaikutus on vahvempaa kuin perinteisen median kanssa. Toisaalta Schwartzin (2019) tutkimus ei myöskään sijoittunut Suomeen, ja muissa mediakeskustelu on saattanut olla hyvin erikaltaista.

Mediassa on ennen tietosuoja-asetuksen voimaantuloa korostettu tietosuojan negatiivisena vaikutuksena esimerkiksi, että tietosuoja hidastavaa kaupan digitalisoitumista. Euroopan

Unionin virallisessa lehdessä (2016) korostetaan, että asetuksen tarkoituksena on parantaa tietosuojan toimintaa digitaalisessa maailmassa ja sen mitoissa, mistä voidaan päätellä, että osaan tietosuojan negatiivisista vaikutuksista on jo tartuttu ja näitä on pyritty korjaamaan. Vielä ei kuitenkaan ole tiedossa, miten uusi tietosuoja-asetus näihin ongelmiin on pystynyt vastaamaan. Kuitenkin sen perusteella, kuinka paljon media keskittyi uutisoimaan myös epäluottamuksesta tietosuoja-asetuksen toimintaa kohtaan, voidaan päätellä, ettei ainakaan kaikkia tietosuojan aiheuttamia vaikeuksia ole pystytty nujertamaan.

Tietosuoja on Sorvettulan (2015) mukaan aiheuttanut valtavia taloudellisia panoksia yrityksiltä jo vuonna 2015 ilmestyneen artikkelin mukaan ja varmasti taloudellisten panosten tarve tietosuojaan on vaan kasvanut esimerkiksi tietosuoja-asetuksen voimaan saaton yhteydessä. Analyysissä isoksi teemaksi muodostui tietosuojan noudattaminen, sillä monet median artikkeleista muistuttivat niin tavallisia kansalaisia kuin yrityksiäkin ottamaan tietosuojan huomioon toiminnassaan. Asetus vaikuttaakin merkittävästi kaikkiin yrityksiin niin Euroopassa kuin sen ulkopuolellakin, jos yritys mielii toimia Euroopan alueella (Ziegler, Evequoz, & Huamani, 2019). Sekä mediakeskustelussa, että aiemmissä tutkimuksissa tuli esiin kuin tietosuojan noudattaminen on haastavaa (Sorvettula, 2015). Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että tietosuojalakia tai -asetusta ei ole saatavalla yritykselle tai kansalaisille tarpeeksi selkokielisenä. Syynä voi olla myös esimerkiksi niin kutsuttu opitun avuttomuuden tunne (Shklovski, Mainwaring, Skuladottir, & Borgthorsson, 2014), mikä tarkoittaa, että ihmiset saattavat pitää asiaa vaikeana, joka lopulta johtaa siihen, että asia on vaikea.

Tietosuojaa koskevan lainsäädännön muuttuminen näkyy median uutisoinnissa hyvin merkittävästi. Asetuksen soveltaminen alkoi 25.05.2018 ja kyseisen päivän sekä myös koko vuoden ajalle sijoittuu valtava uutisryppäs liittyen tietosuojaan. Tästä uutisryppästä monet uutiset eritoten lisäävät tietoutta uudesta voimaantulleesta asetuksesta sekä, tietosujauutisoinnista poikkeuksellisesti, korostavat uuden tietosuoja-asetuksen mukanaan tuomia oikeuksia ja muita sen positiivisia vaikutuksia. On kuitenkin huomattava, että asetuksen voimaantulosta eteenpäin median uutisoinnissa korostuu myös epäluottamus tietosuoja-asetuksen toimintaa kohtaan. Näin ollen, vaikka tietosuoja-asetuksella on EU:n alueella pyritty saamaan aikaan monia parannuksia yhteisen, yhtäläisen, vahvan ja kattavan tietosuojan vuoksi (Yleinen tietosuoja-asetus 2016/679), ei tämä ainakaan kaikilta osin toimi halutulla tavalla, kuten ylläkin todettu. Negatiivisten vaikutusten jälkeen epäluottamuksesta tietosuoja-asetuksen toimintaa kohtaan löytyi toisiksi eniten artikkeleita. Näissä muun muassa korostuu, ettei

tietosuoja-asetuksen voimaantulon jälkeenkään yksilöllä ole mahdollista tietää keille kaikille hänen tietojaan jaetaan, eikä rekisteröity pysty hallitsemaan omia tietojaan siinä määrin kuin oli tarkoitus. Mainittujen epäkohtien lisäksi esimerkiksi Heikkinen (2017) korostaa, että tietosuoja-asetukseen sisältyy uusi oikeus saada informaatiota tietoturvaloukkauksesta, mutta analyysissä tuli esille, että tietomurron sattuessa uhri on jätetty aivan yksin eikä tietosuojaloukkauksesta ilmoitettu viipymättä (Anon, 2020).

Tietosuojaloukkauksiin liittyen Kessler ym. (2020) mainitsevatkin tutkimuksessaan, että median mukaan ulkopuoliset hakkerit olisivat suuri uhka tietosuojalle ja -turvallisuudelle, mutta tämä ei ole linjassa analyysin kanssa. Löysin ainoastaan yhden uutisartikkelin, jossa oli kyse tietomurrosta, kun taas yritysten omista tietosuojarikkeistä kertoi useampi artikkeli. Ainakaan suomalainen media ei siis maalaa kuvaa tietosuoja uhkaavista hakkereista, vaan tietojen leviäminen muille johtuu median mukaan ennemminkin yritysten omista virheistä, ja siitä etteivät ne ole noudattaneet tarvittavia tietosuojakäytäntöjä. Erilainen näkemys voi kuitenkin johtua siitä, ettei Kessler ym. (2020) tutkimus sijoitu Suomeen, ja heidän saamansa tieto mediasta voi olla hyvin erilaista. Kessler ym. (2020) toisaalta myös korostavat, etteivät ulkopuoliset hakkerit ole suurin uhka tiedoille vaan ennemminkin uhkana on ihmisen oma toiminta, mikä taas on linjassa myös tämän tutkimuksen kanssa, sillä mediasta tulee esille se, ettei lainsäädännöllä voida poistaa riskejä, joita ihmisen toiminta tietoturvalle aiheuttaa. Aiemmissä tutkimuksissa myös Taanila ja Jylhä (2022) sekä Onik, Kim ja Yang (2019) korostivat ihmisen vaikutusta tietosuojalle. Myös tässä tutkimuksessa on selvästi havaittavissa ihmisen merkitys tietosuojalle, sillä mediakeskustelussa tuli esiin paljon ohjeita tietosuojan noudattamiseen, joiden tarkoitus oletettavasti on parantaa ihmisen toimintaa tietojen käsittelyssä. Ohjeet tietosuojan noudattamiseen voivat lisätä tietosuojaan suhtautumista vakavammin tai tarkemmin, mikä taas vähentää huolimattomuusriskejä tietojen käsittelyssä (Kessler ym., 2020). Huolimattomuusriskejä taas voi Kesslerin ym. (2020) mukaan lisätä tietosuojaan suhtautuminen kevyesti, mikä voi olla seurausta tietosuojan pitämisestä negatiivisena ja elämää hankaloittavana asiana, mikä vähentää tunnetta siitä, että tietosuoja olisi tärkeä asia. Suoritetun analyysin mukaan myös jälkimmäinen mielikuva on mahdollista syntyä median vaikutuksesta.

6.2 Vastaukset tutkimusongelmiin

Tutkimuksessa selvitettiin vastausta kysymykseen:

Millaisen kuvan media antaa tietosuojasta?

Tähän kysymykseen pyritään vastaamaan kolmella alakysymyksellä:

1. *Millaiset ominaisuudet tietosuojauutisoinnissa korostuvat?*
2. *Miten tietosuojauutisointi mediassa vaihtelee eri aikoina?*
3. *Miten tietosuojasta saatu käsitys vaihtelee eri uutisalustoilla?*

Seuraavaksi käydään läpi kolmen alakysymyksen vastaukset, joista saadaan koottua yhtenäinen vastaus tutkimuksen pääkysymykseen.

Alakysymys 1 – Millaiset ominaisuudet tietosuojauutisoinnissa korostuvat?

Tietosuojauutisoinnissa korostuu erityisesti negatiivisuus, sillä näitä on enemmän kuin neutraaleja ja positiivisia uutisia yhteensä. Tarkemmin avattuna media korostaa tietosuojaan negatiivisia vaikutuksia ja ottaa kantaa asioihin mitä tiukka tietosuojalainsäädäntö hankaloittaa. Uutisoinnissa korostuu tietosuoja-asetus ja sen voimaantulo hyvin voimakkaasti. Asetus on ainoa tietosuojaan liittyvä asia, jossa on myös positiivisia puolia kansalaisoikeuksien muodossa median mukaan. Emmers-Sommerin ja Allenin (1999) tutkimuksen mukaan media voi vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen sekä mielipiteisiin. Näin ollen median uutisointi voi muovata ihmisten mielipiteitä tietosuojasta negatiiviseksi ja uutisia lukemalla heidän mieleensä voi muodostua kuva siitä, että tietosuojalla on elämää hankaloittavia vaikutuksia. Tietosuoja-asetuksesta uutisoitaessa ominaisuudet eivät kuitenkaan ole niin vahvasti pelkätään negatiivisia, joten vaikka ihmisten käsitys tietosuojasta yleisesti olisi kielteinen, voi kuva tietosuoja-asetuksesta olla huomattavasti neutraalimpi. Uutisointi luotettavista lähteistä vaikuttaa ihmisiin huomattavasti enemmän kuin muista lähteistä (Miller & Krosnick, 2000). Tässä tutkimuksessa hyödynnettiin suomalaisten luotetuimpia medioita, joka puoltaa sitä, että media on todennäköisemmin muovannut ihmisten mielipiteitä oman agendansa mukaisiksi. Lisäksi sitä, että ihmisten asenteet olisivat muokkautuneet median mukaan, puoltaa se,

että kielteisistä asioista uutisointi vaikuttaa merkittävämmiin julkiseen agendaan kuin positiivinen uutisointi (Wu & Coleman, 2009).

Alakysymys 2 – Miten tietosuojauutisointi mediassa vaihtelee eri aikoina?

Tutkitun aikavälin alussa ja lopussa tietosuojauutisointi oli hyvin samankaltaista, mutta aikavälin puolessa välissä, vuonna 2018, tietosuojauutisointi kääntyi päällelleen. Vuonna 2018 voimaan tullut GDPR lisäsi tietosuojauutisointia kyseisen vuoden, ja erityisesti kyseisen vuoden toukokuun, ajaksi merkittävästi. GDPR:n voimaantulo vuonna 2018 muutti hetkellisesti jonkin verran myös tietosuojauutisoinnin sävyä, sillä asetuksesta on uutisoitu myös positiiviseen sävyyn. Sen sijaan vuoden 2018 ulkopuolella uutisointi tietosuojasta on lähes kokonaan negatiivista. Uutisointi aikavälin alussa on siis negatiivista, keskellä monimuotoista ja lopussa negatiivista. Media korostaa aiheen tärkeyttä ihmisten mielissä ja tietosuojasta uutisointi vaikuttaa merkittävästi ihmisten tekemiin poliittisiin päätöksiin (Miller & Krosnick, 2000). Aiheesta ei ole uutisoitu merkittävästi vuosien 2018 ulkopuolella, mikä voi vähentää tietosuojan tärkeyttä ihmisten mielissä. Sen sijaan uutisointiryöpäs vuonna 2018 on nostattanut ilmiötä varmasti useammankin ihmisen huulille, jotka eivät tavallisesti ole olleet kiinnostuneet tietosuojasta. Erityisesti vuonna 2018, ihmiset ovat todennäköisemmin ottaneet tietosuoja-asiat ja niiden edistämisen huomioon poliittisia päätöksiä tehdessään. Kuitenkin myös vuonna 2018, eniten uutisia tietosuojaan liittyen julkaistiin kielteiseltä kannalta ja sen negatiivisista vaikutuksista. Tästä voidaan päätellä, että ihmiset ovat päätöksiä tehdessään saattaneet esimerkiksi äänestää ehdokasta, joka on tietosuoja-asetusta vastaan.

Alakysymys 3 – Miten tietosuojasta saatu käsitys vaihtelee eri uutisalustoilla?

Uutisointi tietosuojasta vaihtelee jonkin verran eri uutisalustojen välillä. Kaikista uutisalustoista tasaisimman ja samalla positiivisimman kuvan tietosuojasta saa Yle Uutisista. MTV Uutiset taas korostavat erityisesti negatiivisuutta tietosuojan ympärillä. Toisaalta myös Helsingin Sanomat korostavat negatiivisuutta ja erityisesti tietosuojan negatiivisia vaikutuksia, vaikka kokonaiskuva tietosuojasta ei olekaan Helsingin Sanomien kautta yhtä negatiivinen kuin MTV Uutisten kautta. Tämä tarkoittaa, että jos henkilö keskittyy uutisten seuraamisensa vain yhdelle sivustolle, voi tietosuojasta saatu käsitys vaihdella merkittävästi. MTV Uutisia seuraava henkilö saa todennäköisesti tietosuojasta erittäin kielteisen kuvan, kun taas Yle

Uutisia lukeva henkilö voi mieltää tietosuojan huomattavasti neutraalimmaksi asiaksi. Helsingin Sanomia eniten lukeva sen sijaan voi mieltää tietosuojan todennäköisimmin elämää hankaloittavaksi asiaksi, sillä kyseinen uutissivusto korostaa eniten tietosuojan kielteisiä vaikutuksia. Se, että eri uutisalustoilla on uutisoitu samasta ilmiöstä samalla alueella niin eri tavoin puoltaa sitä, että mediataloilla on oma erilainen agendansa. Mediatalot voivat valita mihin uutisiin ja ajankohtaisiin asioihin ne tarttuvat ja mitkä taas jätetään syrjempään. Valinnoilla mediatalot pystyvät vaikuttamaan ihmisiin ja muokkaamaan heidän ajatusmaailmaansa. (Fiske, 1987)

Päätutkimuskysymys – Millaisen kuvan media antaa tietosuojasta?

Mediasta saatu kuva tietosuojasta on negatiivinen. Median mukaan tietosuojalla on paljon erilaisia negatiivisia vaikutuksia ja tietosuoja hankaloittaa elämää. Ainoa positiivinen tietosuojaan liittyvä asia on tietosuoja-asetuksen mukanaan tuomat oikeudet kansalaisille. Toisaalta myös kyseissä asetuksessa on monia negatiivisia puolia eikä sen toiminnasta ole varmuutta, mikä myös tulee selkeästi esiin uutisoinnista ja jättää kansalaiselle kuvan, ettei kyseinen asetus ole vielä toimiva. Median uutisointi tietosuojasta kuitenkin vaihtelee rajusti sen mukaan, mitä tietosuojaan liittyen on meneillään. Merkittävät muutokset lisäävät ja monipuolistavat uutisointia laajasti, kun taas muina aikoina uutisointi on vähäistä ja lähes kokonaan kielteistä. Median antama kuva tietosuojasta vaihtelee myös sen mukaan mistä uutisensa lukee. MTV Uutisia seuraamalla tietosuojasta saa yleisesti hyvin kielteisen kuvan ja Helsingin Sanomat keskittyvät korostamaan, kuinka tietosuojasta on haittaa. Yle Uutisia lukiemalla tulevat esiin kielteisten puolien lisäksi myös positiiviset vaikutukset. Keskeiset tulokset ja näiden keskeisimmät vaikutukset on koottu kuvaan 12.

Tietosuojasta saa negatiivisen kuvan ja sitä pidetään elämää hankaloittavana

- Yleinen asenne tietosuojasta muokkautuu negatiiviseksi, mikä lisää tietoturvariskejä

Tietosuojauutisointi normaalisti negatiivista, GDPR:n voimaantullessa uutisointi monipuolisempaa

- Käsitukset tietosuoja-asetuksesta voivat vaihdella, mutta jos tietosuojasta yleisesti on jokin käsitys, se on todennäköisesti kielteinen

Lukuun ottamatta GDPR vuotta, tietosuojasta uutisointi on vähäistä

- Tietosuoja ei ole aktiivisesti kansalaisten mielessä ongelmana, johon he haluavat ratkaisua. GDPR vuonna uutisointi on kuitenkin ollut niin aktiivista, että se on voinut vaikuttaa ihmisten poliittisiin päätöksiin.

Ylen uutisointi monipuolista, MTV:n hyvin negatiivista, HS korostaa negatiivisia vaikutuksia

- Käsitys tietosuojasta voi vaihdella sen mukaan mitä uutisalustaa seuraa. Erityisesti, jos lukee uutisensa MTV:lta käsitys tietosuojasta voi olla todella kielteinen, ja jos seuraa eniten Helsingin Sanomia, tietosuojan voi mieltää elämää hankaloittavaksi. Yle Uutisia seuraava mieltää ilmiön todennäköisesti neutraalimmaksi.

Kuva 12: Keskeiset tulokset

Tutkimuksen tulokset ovat merkittäviä, sillä media voi muokata niin ihmisten käyttäytymistä kuin mielipiteitäkin (Emmers-Sommer & Allen, 1999), ja tämän tuloksen mukaan media muokkasi mielipiteitä kielteiseen suuntaan. Kielteinen asenne taas johtaa heikentyneeseen tietosuojakäyttämiseen, mikä lisää tietoturvariskejä. Tämä johtuu siitä, että jos tietosuojaan suhtaudutaan välinpitämättömästi, huolimattomuusvirheet lisääntyvät ja tietosuojakäytäntöjä jää helposti huomioimatta. (Taanila & Jylhä, 2022; Kessler ym., 2020) Kielteistä asennetta tietosuojaa kohtaan ei voida ratkaista kehittämällä lainsäädäntöä tai tekniikkaa (Kessler ym., 2020) vaan sitä varten yritysten on kehitettävä uudenlaisia ratkaisuja, jotta ne pystyvät varmistamaan asiakkailleen tarvittavan tietosuojan.

Tutkimuksen tuloksissa tuli esiin myös, kuinka ilmiöstä uutisointi on normaalitilassa vähäistä. McCombsin ja Shawin (1972) päiväjärjestysteorian mukaan tämä johtaa siihen, että

aihe saa vähemmän tilaa ihmisten mielissä ja ilmiötä ei pidetä yhtä tärkeänä. Tietosuojan pitäminen tärkeänä taas on suoraan yhteydessä tietosuojakäyttäytymiseen ja huolellisuuteen tietosuojan kanssa (Chai, Bagchi-Sen, Morrell, Rao, & Upadhyaya, 2009). Näin ollen median vähäinen uutisointi voi olla heikon tietosuojakäyttäytymisen taustalla. Samalla periaatteella kuitenkin voidaan olettaa, että tietosuojauutisoinnin lisääntyessä GDPR:n voimaantulon aikaan, tietosuojakäyttäytymisen pitäisi olla parantunut. Tästä ei kuitenkaan ole tutkimusta.

Tietosuojan käsittely mediassa johtaa siis aiheen pyörimiseen ihmisten päässä, ja kuten todettu se, miten media aiheesta uutisoi vaikuttaa siihen, miten tietosuoja kansalaisille esittyy, sillä media voi muokata todellisuutta valitsemalla mitä ääniä todellisuudesta käyttää. (Fiske, 1987) Yhteenvetona todettakoon, että media esittää tietosuojan kansalaisille kielteisenä ilmiönä ja kaikista ominaisuuksista erityisesti tietosuojan negatiiviset vaikutukset ovat vahvimmin esillä.

6.3 Toimenpide-ehdotukset

Tulokset ehdottavat median antavan negatiivisen kuvan tietosuojasta, minkä lisäksi uutisoinnin ominaisuuksissa korostuu erityisesti tietosuojan negatiiviset vaikutukset. Uutisalustat erottuvat uutisoinnissa toisistaan, joka vahvistaa kuvaa siitä, että kullakin medialla on oma agendansa. Tutkimuksen tuloksen perusteella tutkimuksessa hyödynnetyt uutisalustat saavat kuvan siitä, millaisen käsityksen ne antavat tietosuojasta, jos tämä ei aiemmin ollut tarkoituksella rakennettu. Uutisalustat pystyvät tulosten perusteella pohtimaan vastaako heidän antamansa kuva tietosuojasta, sitä millaisen kuvan ennen kaikkea yritys haluaa siitä antaa.

Tutkimus tuottaa uutisalustojen lisäksi myös muille yrityksille arvokasta tietoa. Yritykset saavat tutkimuksen käsityksen millainen julkinen kanta tietosuojaa kohtaan mahdollisesti on. Tämä on tärkeää, sillä kielteinen julkinen kuva tietosuojasta voi aiheuttaa ongelmia kaikissa yrityksissä. Kielteinen asenne tietosuojaa kohtaan lisää tietosuojariskejä, mikä voi pahimmassa tapauksessa aiheuttaa yritykselle vakaviakin ongelmia. Yritykset voisivat selvittää, että millainen kuva tietosuojasta juuri heidän yrityksessään vallitsee sekä pyrkiä neutralisoimaan tätä kuvaa, jos se on muotoutunut median antaman kuvan mukaan kielteiseksi. Lisäksi yrityksissä voitaisiin jopa korostaa tietosuojan tärkeyttä erilaisilla yrityksen sisäisillä uutisilla, jotta median kielteiset uutiset eivät ole päällimmäisenä työntekijöiden mielessä.

6.4 Tulosten uskottavuus ja läpinäkyvyys

Tulosten luotettavuuden kriteereinä tässä laadullisessa tutkimuksessa käytetään uskottavuuden ja läpinäkyvyyden mittareita. Tulosten uskottavuutta on syytä pohtia, sillä laadullisessa tutkimuksessa ja sisällönanalyysissä tutkijan oma persoonallisuus on aina läsnä. Tämä vaatii huomion kiinnittämistä siihen, miten hyvin tutkijan omat ennakko-oletukset on otettu huomioon tutkimuksessa (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Itselläni ei ollut suuria ennakkokäsityksiä aiheesta ennen tutkimuksen tekemistä ja analyysin aloittamista, sillä aihe ei ollut minulle entuudestaan tuttu. En myöskään tutustunut aineistoon ennen aiempiin tutkimuksiin tutustumista, jotta voi sen perusteella valikoida juuri omaa tutkimustulostani tukevia artikkeleita. Tuloksia on pyritty analysoimaan mahdollisimman puolueettomasti, enkä näin ollen ole analyysissä kiinnittänyt huomiota artikkelin julkaisualustaan tai kirjoittajaan vaan sen sijaan analysoinut pelkkää sisältöä artikkeleita luokitellessa. Kuten Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka (2016) toteavat, tällaisessa tutkimuksessa persoonallisuus on kuitenkin läsnä, ja on todettava, että toinen henkilö olisi voinut luokitella ja erityisesti teemoitella artikkelit eri tavalla. Pyrin kuitenkin lisäämään tulosten uskottavuutta ja luotettavuutta esittämällä tarkasti, miten näihin tuloksiin on päädytty, eli lisäämällä työn läpinäkyvyyttä.

Tulosten luotettavuutta lisää siis myös tutkimuksen läpinäkyvyys. Tämä tarkoittaa, että tutkimuksen vaiheet tulee raportoida mahdollisimman selkeästi ja avoimesti, jotta lukija voisi halutessaan jopa toistaa tutkimuksen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Tutkimuksen menetelmäluvussa on esitelty tarkat haut, jonka kautta tutkimukseen saadut artikkelit on saatu. Menetelmäluvussa on esitetty myös perusteet kaikista ilmenneistä hakutuloksista, jotka on jätetty pois tutkimuksesta, minkä avulla toinen henkilö pystyisi keräämään täsmälleen saman aineiston. Sen sijaan aineiston analysoinnissa ja tuloksissa voi ilmetä eroa edellä mainituitten persoonallisuuserojen takia. Luokittelun ja teemoittelun perusteet on kuitenkin pyritty esittämään mahdollisimman tarkasti, jotta lukija voi ymmärtää, miten olen päätenyt analyysini tuloksiin ja näin ollen pystyisi halutessaan toistamaan tutkimuksen.

6.5 Rajoitteet

Tutkimuksen suurin rajoite oli artikkeleiden hakumenetelmä ja hakuun liittyvät rajaukset. Hakumenetelmänä hyödynnettiin Google -hakua, jolla määriteltiin haettavan artikkeleita,

joiden otsikossa oli sana tietosuoja tai lyhenne GDPR. Tämä hakutapa jätti varmasti monia tietosuojaa käsitteleviä uutisartikkeleita pois, joiden otsikko oli muotoiltu niin, että hakukone ei tunnistanut artikkelin käsittelevän tietosuojaa. Tämä sisältää muun muassa kaikki artikkelit, joiden otsikossa sana tietosuoja on taivutettu tai sen perään on lisätty jokin toinen sana muuten kuin väliviivan avulla. Suomen kielessä taivutusmuotoja ja yhdyssanoja on kuitenkin niin paljon, että tätä hakumenetelmää käytettäessä kaikkien taivutusmuotojen ja mahdollisten yhdyssanojen luetteleminen hakuun ei ole järkevää. Ongelma voisi korjaantua erilaista hakukonetta käyttämällä, joka tunnistaa sanan sen taivutuksesta huolimatta. Tässä tutkimuksessa päätettiin kuitenkin käyttää tästä huolimatta Google -hakua, sillä se oli itselleni jo ennestään tuttu, ja muilta osin oivallinen hakuväline artikkelien etsintään. Artikkeleita löytyi hakumenetelmän rajoitteesta huolimatta sen verran, ettei hakumenetelmän uskota vaikuttavan varsinaiseen tutkimustulokseen. Edellä mainitun lisäksi tämä hakumenetelmä jättää tutkimuksesta pois kaikki artikkelit, joiden otsikossa ei mainita tietosuoja- sanaa ollenkaan, mutta joiden sisältö kertoo tietosuojasta. On kuitenkin todennäköistä, että jos tietosuojaa ei mainita otsikossa, uutinen ei muokkaa niin paljon mielipidettä juuri tietosuojasta, sillä tällöin tietosuoja tuskin on keskiössä uutisartikkelissa. Tämän vuoksi näiden uutisartikkelien jättäminen pois tutkimuksesta on perusteltua.

Toinen tutkimuksen rajoite liittyy siihen, että tutkimuksessa keskityttiin ainoastaan kolmeen uutisalustaan: MTV Uutisiin, Helsingin Sanomiin ja Yle Uutisiin. Matikaisen ym. (2020) tutkimuksen mukaan suomalaiset kuluttavat kaikista uutislähteistä eniten iltapäivälehtiä, mutta tässä tutkimuksessa niitä ei ollut huomioitu. Iltapäivälehtiin luottaminen on yleisesti vähäisempää kuin tässä tutkimuksessa hyödynnettyjen uutisalustojen kanssa (Müller, 2022), mutta luetuimpina uutisalustoina niillä on kuitenkin hyvä mahdollisuus vaikuttaa kansalaisten mielipiteisiin. Iltapäivälehdet eroavat monilta ominaisuuksiltaan tässä tutkimuksessa hyödynnetyistä uutisalustoista, jonka vuoksi voidaan uskoa, että tietosuojauutisointi näissä lähteissä voi erota merkittävästi. Lisäksi Suomessa on olemassa monia muita luettuja ja hyvin luotettujakin uutisalustoja, joita tässä tutkimuksessa ei ollut otettu huomioon. Näin ollen tämän tutkimuksen avulla on mahdotonta saada absoluuttista kokonaiskuvaa tietosuojauutisoinnista Suomessa.

6.6 Jatkotutkimusehdotukset

Tämä tutkimus on keskittynyt millaisen kuvan media antaa tietosuojasta, mikä herättää mielenkiinnon siitä, että millainen ihmisten mielikuva oikeasti on. Sekä tietosuoja, että media-tutkimuksen kannalta tämä olisi tärkeää selvittää. Tietosuojatutkimuksessa on tärkeää olla selvillä ihmisten mielipiteistä liittyen ilmiöön, sillä ihmisen toiminnalla on tietosuojaan ja sen toimintaan todella suuri vaikutus. Sen sijaan mediatutkimuksen kannalta jatkotutkimus auttaisi joko vahvistamaan tai muokkaamaan mediavaikutusteorioita. Tämän tutkimuksen perusteella on saatu peruskäsitys siitä, miten media käsittelee ilmiötä ja jos ihmisten mielipiteet olisivat linjassa tämän tutkimuksen tulosten kanssa, vahvistaisi tämä teorioita median vaikuttavuudesta. Sen sijaan, jos ihmisten tutkimukset taas eivät noudattaisi median luomaa kaavaa, tämä pakottaisi mediatutkimuskentän pohtimaan median vaikuttavuutta uudelleen nykymaailmassa, sillä monet mediavaikutusteorioista ovat jo vuosikymmeniä sitten luotuja.

Jatkotutkimuksena olisi kuitenkin myös mielenkiintoista nähdä pidemmän aikavälin tarkastelua tietosuojauutisoinnista, sillä valitulla aikavälillä artikkeleita oli loppujen lopuksi ilmestynyt sen verran vähän, ettei saumattomia johtopäätöksiä uutisoinnista voinut tehdä. Lisäksi kyseisellä aikavälillä voimaansaatu Euroopan tietosuoja-asetus vaikutti merkittävästi uutisointiin. Olisi mielenkiintoista nähdä millainen tietosuojauutisoinnin trendi on ilman tällaista suurempaa tapahtumaa, joka selkeästi ohjaa uutisointia.

Kolmas ehdotus jatkotutkimuksesta liittyy uutisalustoihin. Tässä tutkimuksessa hyödynnettiin yleisesti luotettuja uutislähteitä, mutta se ei poista sitä faktaa, että iltapäivälehdet ovat Suomessa todella kulutettu mediamuoto. Nämä eivät välttämättä ole luottamuksen osalta kärjessä, mutta niillä on kuitenkin suuri lukijakunta, joista varmasti ainakin osa pitävät iltapäivälehtiä merkittävänä uutislähteenä elämässään. Näin ollen tutkimus, jossa myös iltapäivälehdet olisivat mukana voisi antaa tarvittavaa lisätietoa tutkittavasta ilmiöstä ja johon esimerkiksi ihmisten mielipiteitä voisi peilata, jos ne eivät olisi linjassa tämän tutkimuksen kanssa.

Viimeisenä jatkotutkimusehdotuksena mainittakoon luottamuksen rooli mediavaikuttamisessa liittyen tietosuojauutisointiin. Luottamuksella on siinä iso rooli, sillä uutiset luotettavista lähteistä pystyvät vaikuttamaan ihmisiin huomattavasti enemmän (Miller & Krosnick, 2000). Tutkimusta voisi tehdä esimerkiksi verraten tietosuojauutisoinnin vaikuttavuutta yllä mainituissa iltapäivälehdissä sekä tässä tutkimuksessa hyödynnetyillä uutisalustoilla, jotta

voitaisiin selvittää, että onko luottamuksella merkitystä tietosuojautisoinnin vaikuttavuuteen.

Lähteet

- Aalto-Setälä, M., & Viitaila, M. (2018). *Tietosuoja pähkinänkuoressa: tietosuojaopas yrityksille*. Helsinki: Keskuskauppakamari.
- Acquisiti, A., & Gross, R. (2006). Imagined communities: awareness, information sharing, and privacy on the Facebook. *Proceedings of the International workshop on Privacy, 4258*, 36-58.
- Agozie, D., & Kaya, T. (2021). Discerning the effect of privacy information transparency on privacy fatigue in e-government. *Government Information Quarterly, 38*(4), 101601.
- Ajzen, I. (1991). The Theory of Planned Behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*(2), 179-211.
- Aljukhadar, M., Senecal, S., & Ouellette, D. (2010). Can the media richness of a privacy disclosure enhance outcome? A multifaceted view of trust in rich media environments. *Journal of Electronic Commerce, 14*(4), 103-126.
- Andreasson, A. (2020). *Miten tietosuojalla voidaan edistää etiikkaa?* Haettu 5. Syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.sytyke.org/tietoturva/miten-tietosuojalla-voidaan-edistaa-etiikkaa/>
- Arias, E. (2019). How Does Media Influence Social Norms? Experimental Evidence on the Role of Common Knowledge. *Political Science Research and Methods, 7*(3), 561-578.
- Awad, N. F., & Krishnan, M. S. (2006). The Personalization Privacy Parados: An empirical evaluation of Information Transparency and the Willingness to Be Profiled Online for Personalization. *MIS Quarterly, 30*(1), 13-28.
- BBC News. (2011). *Sony faces legal action over attack on Playstation network*. Haettu 24. heinäkuuta 2022 osoitteesta <http://www.bbc.co.uk/news/technology-13192359>
- Belanger, F., & Crossler, R. E. (2011). Privacy in the Digital Age: A Review of Information Privacy Research in Information Systems. *MIS Quarterly, 35*(4), 1017-1041.

- Belanger, F., & Hiller, J. (2006). A Framework for E-Government: Privacy Implications. *Business Process Management Journal*, 12(1), 48-60.
- Bentotahewa, V., Hewage, C., & Williams, J. (2022). The Normative Power of the GDPR: A Case Study of Data Protection Laws of South Asian Countries. *SN Computer Science*, 3(183), 1-18.
- Berger, A. (1995). *Essentials of Mass Communication Theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Biocca, F., & Chad, B. (2003). Toward a More Robust Theory and Measure of Social Presence: Review and Suggested Criteria. *Presence: Teleoperators and Virtual Environments*, 12(5), 456-480.
- Blencowe, A. (2018). *Katoavatko nimitaulut porraskäytävistä uuden tietosuoja-asetuksen takia? Tietosuojavaltuutettu tyrmää tulkinnan*. Haettu 29. toukokuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10076507>
- Borah, P. (2015). Media effects theory. *The international encyclopedia of political communication*, 1-12.
- Bornschein, R., Schmidt, L., & Maier, E. (2020). The Effect of Consumers' Perceived Power and Risk in Digital Information Privacy: The Example of Cookie Notices. *Journal of Public Policy & Marketing*, 39(2), 135-154.
- Burke, J. (2022). Do boards take environmental, social, and governance issues seriously? evidence from media coverage and CEO dismissals: JBE. *Journal of Business Ethics*, 176(4), 647-671.
- Capurro, R. (2005). Privacy. An intercultural perspective. *Ethics and information technology*, 7(1), 37-47.
- Chaffee, S., & Metzger, M. (2001). The end of mass communication? *Mass Communication and Society*, 4(4), 365-379.
- Chai, S., Bagchi-Sen, S., Morrell, C., Rao, H., & Upadhyaya, S. (2009). Internet and Online Information Privacy: An Exploratory Study of Preteens and Early Teens. *IEEE Transactions on Professional Communication*, 52(2), 167-182.

- Chellappa, R. K., & Sin, R. G. (2005). Personalization versus Privacy: An empirical Examination of the Online Consumer's Dilemma. *Inf Technol Manage*, 6, 181-202.
- Cheng, Z., Hou, T., & Mou, J. (2021). Investigating perceived risks and benefits of information privacy disclosure in IT-enabled ride-sharing. *Information & Management*, 58(6), 103450.
- Clarke, R. (1999). Internet Privacy Concerns Confirm the Case for Intervention. *Communications of the ACM*, 42(2), 60-67.
- Cohen, B. C. (1963). *The press and foreign policy*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Compano, R., & Lusoli, W. (2010). The Policy Maker's Anguish: Regulating Personal Data Behavior Between Paradoxes and Dilemmas. In T. Moore, D. Pym, & C. Ioannidis, *Economics of Information Security and Privacy* (pp. 169-185). Lontoo: Springer International Publishing.
- Culnan, M. J., & Armstrong, P. K. (1999). Information Privacy Concerns, Procedural Fairness, and Impersonal Trust: An Empirical Investigation. *Organization science*, 10(1), 104-115.
- Culnan, M. J., & Bies, R. J. (2003). Consumer privacy: Balancing economic and justice considerations. *Journal of social issues*, 59(2), 323-342.
- Dörr, D., & Weaver, R. L. (2012). *The right to privacy in the light of media convergence perspectives from three continents*. Berliini: De Gruyter.
- De Fleur, M. L. (1998). Where have all the milestones gone? The decline of significant research on the process and effects of mass communication. *Mass communication and Society*, 1(1-2), 85-98.
- Dearing, J. W., & Rogers, E. M. (1996). *Agenda-setting*. Thousand Oaks: Sage.
- Diney, T., & Hart, P. (2006). An Extended Privacy Calculus Model for e-Commerce Transactions. *Information Systems Research*, 17(1), 61-80.
- EFF. (2014). *NSA Spying on Americans*. Haettu 24. heinäkuuta 2022 osoitteesta <https://www.eff.org/nsa-spying>

- Emmers-Sommer, T., & Allen, M. (1999). Surveying the Effect of Media Effects: A Meta-Analytic Summary of the Media Effects Research in Human Communication Research. *Human Communication Research*, 25(4), 478-497.
- Eskola, J., & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Jyväskylä: Vastapaino.
- EU. (2021). *Yleinen tietosuoja-asetus*. Haettu 28. toukokuuta 2022 osoitteesta https://europa.eu/youreurope/business/dealing-with-customers/data-protection/data-protection-gdpr/index_fi.htm
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY (24. lokakuuta 1995).
- Euroopan Unionin virallinen lehti. (2016). *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679*. Haettu 7. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=FI>
- Faja, S., & Trimi, S. (2006). Influence of the Web Vendor's Interventions on Privacy-related Behaviors in E-commerce. *Communications of the Association for Information Systems*, 17(27), 593-634.
- Fiesler, C., & Hallinan, B. (2018). "We Are the Product" Public Reactions to Online Data Sharing and Privacy Controversies in the Media. *Proceedings of the 2018 CHI conference on human factors in computing systems*, (pp. 1-13).
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1980). Predicting and understanding consumer behavior: Attitude-behavior correspondence. In I. Ajzen, & M. Fishbein, *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior* (pp. 148-172). Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Fiske, J. (1987). *Television culture*. New York: Routledge.
- Fonecta. (2022). *MTV Oy*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.finder.fi/Televisiokanavat+digikanavat/MTV+Oy/Helsinki/yhteystiedot/797582>
- Fridkin, K. L., & Kenney, P. (2011). Variability in citizens' reactions to different types of negative campaigns. *American Journal of Political Science*, 55(2), 307-325.
- Fried, C. (1968). Privacy. *The Yale Law Journal*, 77(3), 475-493.

- Furnell, S., & Rajendran, A. (2012). Understanding the influences on information security behaviour. *Computer fraud & security*(3), 12-15.
- Gürsoy, G., Li, T., Liu, S., Ni, E., Brannon, C. M., & Gerstein, M. B. (2022). Functional genomics data: privacy risk assesment and technological mitigation. *Nature Reviews Genetics*, 23(4), 245-258.
- Goldberg, S., Johnson, G., & Shriver, S. (2019). Regulating privacy online: The early impact of the GDPR on European web traffic & e-commerce outcomes. *SSRN Electronic Journal*, 1-31.
- Gomez, J., Pinnick, T., & Soltani, A. (2009). KnowPrivacy. *UC Berkeley*, 1-41.
- Gough, J. W. (1939). *The Social Contract*. Oxford: Clarendon Press.
- Graf-Vlachy, L., Oliver, A. G., Banfield, R., König, A., & Bundy, J. (2020). Media Coverage of Firms: Background, Integration, and Directions for Future Research. *Journal of Management*, 46(1), 36-69.
- Halminen, L. (2018). *Raportti julki: Näin internetin jättiyhtiöt Facebook, Google ja Microsoft painostivat ihmisiä jakamaan tietojaan kun EU:n tietosuoja-asetus tuli voimaan*. Haettu 12. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/teknologia/art-2000005736650.html>
- Hann, I., Hui, K., Lee, S., & Png, I. (2007). Overcoming Online Information Privacy Concerns: An Information-Processing Theory Approach. *Journal of Management Information Systems*, 24(2), 13-42.
- Hanson, R. (2019). *Mass communication: living in a media world*. Los Angeles: Sage.
- Heikkinen, P. (2017). Varautuminen EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen. *Signum*, 49(3), 5-7.
- Helsingin Sanomat. (2021). *HS:n paikallisuutiset siirtyvät yhä vahvemmin digikanaviin*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000008279634.html>
- Herath, T., & Rao, H. R. (2009). Encouraging information security behaviors in organizations: Role of penalties, pressures and perceived effectiveness. *Desicion Support Systems*, 47(2), 154-165.

- Hinkula, E. (2017). *Tietosuoja ruuhkautti toimeentulotuen, olisi voitu estää*. Haettu 29. toukokuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9516045>
- Hobbes, T. (1985). *Leviathan*. London: Penguin.
- Hodge, R. (2019). *It's not that hard to unmask real people in anonymous data, researchers warn*. Haettu 24. heinäkuuta 2022 osoitteesta <https://www.cnet.com/news/privacy/its-not-that-hard-to-unmask-real-people-in-anonymous-data-researchers-warn/>
- Honkonen, M. (2022). *Suomalaiset luottavat uutisiin aina vain enemmän, eivätkä juuri kiinnitä huomiota toimittajabrändeihin*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://journalisti.fi/uutiset/2022/06/suomalaiset-luottavat-uutisiin-aina-vain-enemman-eivatka-juuri-kiinnita-huomiota-toimittajabrändeihin/>
- Huang, T., & Liang, Y. (2022). Influence of corporate social responsibility considering dual-channel recycling competition and privacy information protection. *Journal of Cleaner Production*(373), 133850.
- Ikäheimo, H., & Vahti, J. (2021). *Mediavälitteinen yhteiskunnallinen vaikuttaminen – murros ja tulevaisuus. Sitran selvityksiä -sarja*. Helsinki: PunaMusta.
- Isaak, J., & Hanna, M. J. (2018). User data privacy: Facebook, Cambridge Analytica, and privacy protection. *Computer*, 51(8), 56-59.
- Ives, W., Torrey, B., & Gordon, C. (1997). Knowledge management: An Emerging Discipline with a Long History. *Journal of Knowledge Management*, 1(4), 269-274.
- Iyengar, S. (2011). Laboratory experiments in political science. In J. Druckman, D. Greene, J. Kuklinski, & A. Lupia, *Cambridge Handbook of Experimental Political Science* (pp. 73-88). Cambridge: Cambridge University Press.
- Jain, P., Gyanchandani, M., & Khare, N. (2016). Big data privacy: a technological perspective and review. *Journal of Big Data*, 3(1), 1-25.
- Jalonen, H., Laihonon, H., & Lönnqvist, A. (2012). Tietojohtaminen osaksi kunnan strategista johtamista. *Hallinnon tutkimus*, 2, 138-147.
- Juhila, K. (2022). Teemoittelu. In J. Vuori, *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.

- Kabir, S., Ripon, S., Rahman, M., & Rahman, T. (2014). Knowledge-Based Data Mining Using Semantic Web. *IERI Procedia*, 7, 113-119.
- Kang, R., Dabbish, L., Fruchter, N., & Kiesler, S. (2015). "My data just goes everywhere": user mental models of the internet and implications for privacy and security. *Symposium on Usable Privacy and Security (SOUPS)* (pp. 39-52). Ottawa: Usenix.
- Katz, E., & Lazarsfeld, P. F. (1955). *Personal influence: The part played by people in the flow of mass communication*. Glencoe: Free Press.
- Kaufman, J. H., Edlund, S., Ford, D. A., & Powers, C. (2002). The Social Contract Core. *Proceedings of the 11th International Conference on World Wide Web* (pp. 210-220). Honolulu: ACM.
- Kessler, R., Kleinman, G., Andel, S., Spector, P., Modave, F., & Bian, J. (2020). Information security climate and the assesment of information security risk among healthcare employees. *Health informatics journal*, 26(1), 461-473.
- Kim, Y., Kim, Y., & Zhou, S. (2017). Theoretical and methodological trends of agenda-setting theory: A thematic analysis of the last four decades of research. *The agenda setting journal*, 1(1), 5-22.
- Klapper, J. (1960). *The effects of mass communication*. New York: Free Press.
- Laki Yleisradio Oy:stä, 1380 (22. joulukuuta 1993).
- Lang, K., & Lang, G. E. (1993). Perspectives on communication. *Journal of Communication*, 43(3), 92-99.
- Lasswell, H. D. (1927). *Propaganda technique in the world war*. Lontoo: Paul.
- Latvala, J. (2022). *Suomalaiset luottavat uutismedioista eniten Yleen*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-12338380>
- Leskelä, R.-L., Haavisto, I., Jääskeläinen, A., Helander, N., Sillanpää, V., Laasonen, V., . . . Torkki, P. (2019). Tietojohtaminen ja sen kehittäminen: tietojohtamisen arviointimalli ja suosituksia maakuntavalmistelun pohjalta. *Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja*, 42, 1-73.

- Li, Y. (2012). Theories in online information privacy research: A critical review and an integrated framework. *Decision Support Systems*, 54(1), 471-481.
- Lind, A., & Taylor, T. (1988). *The Origins and Consequences of Procedural Fairness*. New York: Plenum.
- Lippmann, W. (1922). *Public Opinion*. New York: Macmillan.
- Müller, J. (2022). *Uutisarvotukset*. Haettu 28. toukokuuta 2022 osoitteesta https://drive.google.com/file/d/1qKyhUERnE8K2_HpovMsuhWgSvnCG6OYF/view
- Malhotra, N. K., Kim, S. S., & Agarwal, J. (2004). Internet Users' Information Privacy Concerns (IUIPC): The Construct, the Scale, and a Causal Model. *Information Systems Research*, 15(4), 336-355.
- Mantila, H. (1996). *Mitä viestivät media, viestin ja tiedotusväline*. Haettu 5. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.kielikello.fi/-/mita-viestivat-media-viestin-ja-tiedotusvaline->
- Matikainen, J., Ojala, M., Aslama, M., & Jääsaari, J. (2020). *Media ja yleisön luottamuksen ulottuvuudet: instituutiot, journalismi ja mediasuhde*. Helsinki: Helsingin Yliopisto, Valtiotieteellinen tiedekunta.
- McCombs, M. (2004). *Setting the agenda: The mass media and the public opinion*. Cambridge: Polity Press.
- McCombs, M., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public opinion quarterly*, 36(2), 176-187.
- McCombs, M., & Weaver, D. H. (1973). *Voters' Need for Orientation and Use of Mass Communication*. Montreal: International Communication Association.
- McCombs, M., Shaw, D., & Weaver, D. H. (2014). New Directions in Agenda-Setting Theory and Research. *Mass communication and Society*, 17, 781-802.
- McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication theory*. Lontoo: Sage.

- Media Audit Finland. (2021). *KMT 2021 Lukijamäärät*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2021/10/KMT-2021-lukijamaarat-liite.pdf>
- Media-alan tutkimussäätiö. (2022). *Utismedia verkossa 2022*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/Raportti_Reuters-Uutismedia-verkossa_2022.pdf
- Melis, R. (2019). Anonymity Versus Privacy in a Control Society. *Journal of Critical Library and Information Studies*, 2(2), 1-26.
- Metsämuuronen, J. (2011). *Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä*. Helsinki: International Methelp, Booky.fi.
- Milberg, S. J., Burke, S. J., Smith, H. J., & Kallman, E. A. (1995). Values, personal information privacy, and regulatory approaches. *Communications of the ACM*, 38(12), 65-74.
- Milberg, S. J., Smith, J., & Burke, S. (2000). Information Privacy: Corporate Management and National Regulation. *Organizational Science*, 11(1), 35-57.
- Miller, J. M., & Krosnick, J. A. (2000). News Media Impact on the Ingredients of Presidential Evaluations: Politically Knowledgeable Citizens Are Guided by a Trusted Source. *American Journal of political science*, 44(2), 301-315.
- Milne, G. R., & Gordon, M. E. (1993). Direct Mail Privacy–Efficiency Trade-offs with an Implied Social Contract Framework. *Journal of Public Policy and Marketing*, 12(2), 206-215.
- MTV. (2021). *MTV nimitti uuden johtoryhmän vauhdittamaan uutta strategiaa*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvspotti.fi/artikkelit/mtv-nimitti-uuden-johtoryhman-vauhdittamaan-uutta-strategiaa>
- MTV. (2022a). *MTV:n historia*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvyritys.fi/mtv/historia>
- MTV. (2022b). *MTV Oy - Suomen johtava kaupallinen tv-yhtiö*. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvyritys.fi>

- MTV Uutiset. (2018). *Tomi Einonen nimitetty MTV:n uutistoiminnan johtoon*. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tomi-einonen-nimitetty-mtv-n-uutistoiminnan-johtoon/6957868>
- Muukka, A. (2013). *Kauis Niemi Helsingin Sanomien vastaavaksi päätoimittajaksi*. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002671628.html>
- Navarro-Arribas, G., & Torra, V. (2015). *Advanced Research in Data Privacy*. Cham: Springer International Publishing.
- Neuman, Guggenheim, L., Jang, S. M., & Bae, S. Y. (2014). The Dynamics of Public Attention: Agenda-Setting Theory Meets Big Data. *Journal of Communication*, 64, 193-214.
- Neuman, W. R., & Guggenheim, L. (2011). The evolution of media effects theory: A six-stage model of cumulative research. *Communication theory*, 21(2), 169-196.
- Onik, M. H., Kim, C. S., & Yang, J. (2019). Personal Data Privacy Challenges of the Fourth Industrial Revolution. *International Conference on Advanced Communication Technology* (pp. 635-638). Gimhae: Global IT Research Institute.
- Parsons, K., McCormac, A., Butavicius, M., Pattinson, M., & Jerram, C. (2014). Determining employee awareness using the Human Aspects of Information Security Questionnaire (HAIS-Q). *Computers & Security*, 42, 165-176.
- Pavlou, H. L., & Xue, Y. (2007). Understanding and Mitigating Uncertainty in Online Exchange Relationships: A Principal-Agent Perspective. *MIS Quarterly*, 31(1), 105-136.
- Perse, E. M. (2001). *Media effects and society*. Mahwah: Erlbaum.
- Pollach, I. (2011). Online privacy as a corporate social responsibility: an empirical study. *Business Ethics: A European review*, 20(1), 88-102.
- Prudencio, T. (2021). *Facebookin suuri tietovuoto: näin tarkistat, onko sähköpostiosoitteesi vuodettu*. Haettu 24. heinäkuuta 2022 osoitteesta <https://www.mikrobitti.fi/uutiset/facebookin-suuri-tietovuoto-nain-tarkistat-onko-sahkopostiosoitteesi-vuodettu/f95f90a6-bc7d-4b66-b1b7-9717d8fa696a>

- Purvis, T. (2022). *Get Set for Media and Cultural Studies*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Rajendran, L., & Thesinghara, P. (2014). The impact of new media on traditional media. *Journal of Scientific Research*, 22(4), 609-616.
- Rensel, A. D., Abbas, J. M., & Rao, H. R. (2006). Rensel, A. D., Abbas, J. M., & Rao, H. R. (2006). Private transactions in public places: an exploration of the impact of the computer environment on public transactional web site use. *Journal of the Association for Information Systems*, 7(1), 19-51.
- Rizk, R., Marx, D., Schepfer, M., Zimmerman, J., & Günther, O. (2009). Media Coverage of Online Social Network Privacy Issues in Germany: A Thematic Analysis. *Americas Conference on Information Systems 2009 Proceedings* (pp. 1-9). Berliini: Association for Information Systems.
- Rogers, R. W. (1975). A Protection Motivation Theory of Fear Appeals and Attitude Change. *The journal of Psychology*, 1(91), 93-114.
- Saaranen-Kauppinen, A., & Puusniekka, A. (2006). *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovarasto*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
- Sandel, M. (2020). Great promise but potential for peril. (C. Pazzanese, Interviewer)
- Sanoma. (2022a). *Hallitus*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.sanoma.com/fi/sijoittajat/hallinnointi/hallitus/>
- Sanoma. (2022b). *Johtoryhmä*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://www.sanoma.com/fi/sijoittajat/hallinnointi/johtoryhma/>
- Schoeman, F. (1984). *Philosophical Dimensions of Privacy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schroder, K. C. (2019). *What do News Readers Really Want to Read about*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2019-03/Schroder_How_relevance_works_for_news_audiences_FINAL.pdf
- Schwartz, P. M. (2019). Global data privacy: The EU Way. *New York University Law Review*(94), 771-881.

- Seuri, O., Era, R., Koivunen, A., Janicki, M., Toivanen, P., Hokkanen, J., & Mäkelä, E. (2021). Uutisvuon hallitsija: Uutismedia kiky-kamppailussa 2015-2016. *Politiikka*, 63(3), 233-259.
- Shklovski, I., Mainwaring, S. D., Skuladottir, H. H., & Borgthorsson, H. (2014). Leakiness and creepiness in app space: perceptions of privacy and mobile app use. *Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 2347-2356). New York: Association for Computing Machinery.
- Short, J. A., Williams, E., & Thomas, A. (1976). *The social psychology of telecommunications*. Lontoo: Wiley.
- Sirich, S. (2020). *Data Transparency In The Age Of Privacy Protection*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.forbes.com/sites/forbescommunicationscouncil/2020/03/25/data-transparency-in-the-age-of-privacy-protection/?sh=1566ea3146b2>
- Skinner, G., Han, S., & Chang, E. (2006). An information privacy taxonomy for collaborative environments. *Information management & computer security*, 1-15.
- Sloot, B., & Groot, A. (2018). *The handbook of privacy studies: an interdisciplinary introduction*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Smith, H. J., Dinev, T., & Heng, X. (2011). Information Privacy Research: An Interdisciplinary Review. *MIS quarterly*, 35(4), 989-1015.
- Smith, H., Milberg, A., & Burke, S. (1996). Information Privacy: Measuring Individuals' concerns about Organizational Practices. *MIS quarterly*, 20(2), 167-196.
- Solja, P. (2022). *Suomalaisten luottamus uutisiin jatkaa yhä kasvuaan - tutkija: "Pitkässä juoksussa suunta ei välttämättä pysy samana"*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-12492562>
- Solove, D. J. (2008). *Understanding Privacy*. Cambridge: Harvard University Press.
- Son, J.-Y., & Kim, S. S. (2008). Internet users' information privacy-protective responses: A taxonomy and a nomological model. *MIS quarterly*, 32(3), 503-529.
- Sorvettula, J. (2015). Tietosuoja. *Finnish Journal of eHealth and eWelfare*, 7(1), 36-45.

- Suomen Asiakastieto. (2022). *Sanoma Media Finland Oy*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://www.asiakastieto.fi/yritykset/fi/sanoma-media-finland-oy/15159014/taloustiedot>
- Taanila, A., & Jylhä, V. (2022). Vankiterveydenhuollon ammattilaisten tietosuoja- ja turvaosaaminen: kansallinen kyselytutkimus. *Finnish Journal of eHealth and eWelfare*, 14(2), 179-190.
- Tietosuojalaki, 1050 (5. joulukuuta 2018).
- Tietosuojavaalautetun toimisto. (2022). *Tietosuoja*. Haettu 5. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://tietosuoja.fi/tietosuoja>
- Triandis, H. C. (1980). Values, Attitudes and Interpersonal Behavior. In H. E. Howe, *Nebraska Symposium on Motivation Beliefs, Attitudes and Values* (pp. 192-259). Lincoln: University of Nebraska Press.
- Tsfati, Y., & Cohen, J. (2012). Perceptions of media and media effects: The third person effect, trust in media and hostile media perceptions. In E. S. Blackwell, *International Companion to Media Studies: Media Effects / Media Psychology* (pp. 128-146). New York: Wiley-Blackwell.
- Tu, C. H. (2002). The relationship between social presence and online privacy. *The Internet and Higher Education*, 5(4), 293-318.
- Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2002). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Wachter, S. (2018). Normative challenges of identification in the Internet of Things: Privacy, profiling, discrimination, and the GDPR. *Computer Law & Security review*, 34, 436-449.
- Vainio-Korhonen, K. (2018). Historiantutkimus, vastuullisuus ja tietosuoja. *Tieteessä tapahtuu*, 4, 3-7.
- Waldo, J., Lin, H., & Miller, L. I. (2007). *Engaging privacy and information technology in a digital age*. Washington D.C.: National Academics Press.
- Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2013). Five challenges for the future of media-effects research. *International Journal of Communication*, 7, 197-215.

- Valkenburg, P. M., Peter, J., & Walther, J. B. (2016). Media effects: Theory and Research. *Annual Review of Psychology*, 67, 1-50.
- Velte, P. (2021). Meta-analyses on Corporate Social Responsibility (CSR): a literature review. *Management Review Quarterly*, 1-49.
- Wiig, K. (1997). Knowledge management: an introduction and a perspective. *Journal of Knowledge Management*, 1(1), 6-14.
- Wolford, B. (2022). *What is GDPR, the EU's new data protection law?* Haettu 21. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://gdpr.eu/what-is-gdpr/?cn-reloaded=1>
- Vonbun, R., Königslöw, K. K., & Schoenbach, K. (2016). Intermedia agenda-setting in a multimedia news environment. *Journalism*, 17(8), 1054-1073.
- Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. New York: Wiley and Sons.
- Wu, H. D., & Coleman, R. (2009). Advancing Agenda-setting theory: The Comparative Strength and New Contingent Conditions of the Two Levels of Agenda-setting Effects. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 86(4), 775-789.
- Vuori, J. (2022). Sisällönanalyysi. In J. Vuori, *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
- Xu, H., Teo, H.-H., Tan, B., & Agarwal, R. (2010). The Role of Push–Pull Technology in Privacy Calculus: The Case of Location-Based Services. *Journal of Management Information Systems*, 26(3), 135-173.
- Xu, T. (2021). *AI Makes Decisions We Don't Understand. That's a Problem*. Haettu 10. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://builtin.com/artificial-intelligence/ai-right-explanation>
- Yle. (2014a). *Yle pähkinäkuoressa*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/yleisradio/yle-pahkinankuoressa>
- Yle. (2014b). *Yle-vero - miksi maksan sitä?* Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/11/28/yle-vero-miksi-maksan-sita>
- Yle. (2020). *Yle lisää koronätietoutta arabiaksi, somaliksi ja persiaksi*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-11268770>

- Yle. (2021). *Ylen vuosi 2021*. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/ylen-vuosi-2021>
- Yle. (2022a). *Yle on uutistoimijoiden ykkönen*. Haettu 28. kesäkuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/a/20-10002319>
- Yle. (2022b). *Ylen hallitus*. Haettu 6. syyskuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/s/yleisradio/ylen-hallitus>
- Yle. (2022c). *Ylen vastaavat toimittajat*. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/s/yleisradio/ylen-vastaavat-toimittajat>
- Yleinen tietosuojasetus, 679 (EU 27. huhtikuuta 2016).
- Zhang, L., & McDowell, W. C. (2009). Am I Really at Risk? Determinants of Online Users' Intentions to Use Strong Passwords. *Journal of Internet Commerce*, 8(3-4), 180-197.
- Ziegler, S., Evequoz, E., & Huamani, A. M. (2019). The Impact of the European General Data Protection Regulation (GDPR) on Future Data Business Models: Toward a New Paradigm and Business Opportunities. In A. Aagaard, *Digital Business Models* (pp. 201-226). Risskov: Springer International Publishing AG.

Aineiston lähteet

- Anon (2020) Miksi psykoterapiakeskuksen tietomurrosta ei ilmoitettu minulle viivytyksettä kuten tietosuoja-asetus edellyttää? Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000006697195.html>
- Blencowe, A. (2018) Katoavatko nimitaulut porraskäytävistä uuden tietosuoja-asetuksen takia? Tietosuojavaaluttettu tyrmää tulkinnan. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10076507>
- Eklund, V. (2018) Mikä ihme on GDPR-asetus? Viisi asiaa, jotka sinun on pakko tietää uudesta laista. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/mika-ihme-on-gdpr-asetus-viisi-asiaa-jotka-sinun-on-pakko-tietaa-uudesta-laista/6923280>
- Forsman, T. (2018) Uusi tietosuoja-asetus hämmentää taloyhtiöitä – tässä lakimiehen vastaukset yleisimpiin kysymyksiin. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/uusi-tietosuoja-asetus-hammentaa-taloyhtioita-tassa-lakimiehen-vastaukset-yleisimpiin-kysymyksiin/6924932>
- Fröman, F. (2018) GDPR suojaa meidän tietojamme. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/lastenuutiset/art-2000005630369.html>
- Hallamaa, T. (2018) Tietosuoja-asetus kiristää datan käyttöä – Tuleeko Euroopasta tekoälyn takapajula? Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10222442>
- Halminen, L. (2018a) EU:n tietosuoja-asetuksella on jo yllättävä sivuvaikutus: Useat amerikkalais-yritykset estävät eurooppalaisia pääsemästä verkkosivuilleen. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/talous/art-2000005669220.html>
- Halminen, L. (2018b) Tietosuoja-asetus velvoittaa jopa palkan-maksajan kertomaan työntekijälle, mitä tietoja hänestä on kerätty – sakon uhalla. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/talous/art-2000005660555.html>
- Halonen, M. & Tolvanen, M. (2015) Tietosuoja ei saisi estää lapsen tai nuoren parasta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000002816307.html>

- Hietikko, M. (2018) Tietosuoja-asetus astuu voimaan - kansalle lisää oikeuksia, yrityksille lisävastuuta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/04/30/tietosuoja-asetus-astuu-voimaan-kansalle-lisaa-oikeuksia-yrityksille>
- Hinkula, E. (2017) Tietosuoja ruuhkautti toimeentulotuen, olisi voitu estää – Kela: "Jälkivii-
sas ajattelutapa". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9516045>
- HS Nyt (2018) Euroopan uusi tietosuoja-asetus astui voimaan, ja some täyttyi gdpr-mee-
meistä – Kokosimme niistä parhaimmat. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta
<https://www.hs.fi/nyt/art-2000005695073.html>
- Huotari, P. (2018) Vasta kaksi kolmesta isännöidystä taloyhtiöstä toimii uuden tietosuoja-
asetuksen mukaan – laiminlyönnistä voi seurata varoitus tai rahallinen sanktio. Ha-
ettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/koti/art-2000005702693.html>
- Jansson, K. (2018) Paljon polemiikkia aiheuttaneen tietosuoja-asetuksen soveltaminen alkaa
tänään – Onko se uhka vai mahdollisuus? Keräsimme 9 kohtaa. Haettu 31. lokakuuta
2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10220248>
- Järvinen, P. (2020) Koronavirusseuranta voidaan toteuttaa tietosuoja säilyttäen. Haettu 31.
lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000006480143.html>
- Kempas, K. (2018a) EU:n tietosuoja-asetuksen piti parantaa tietosuojaa, mutta ilman uutta
tietosuojalakia tietosuojaviranomaiset kärsivät ”toimivaltavajeesta”. Haettu 31. lo-
kakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/paivanlehti/04082018/art-2000005779598.html>
- Kempas, K. (2018b) Luomuviljelijä laati A4-paperiarkin laajuisen selosteen, ohjelmisto-yri-
tys käytti selvitykseen kuukauden – näin tietosuoja-asetus vaikuttaa yrityksiin. Ha-
ettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/talous/art-2000005692252.html>
- Kerkelä, L. (2018) Kieltäkö EU:n uusi tietosuoja-asetus todella rappukäytävien nimitaulut
Suomessa? Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005567915.html>

- Konttinen, M. (2018) 6 väärää käsitystä kohutusta tietosuoja-asetuksesta: Verotietojen julkaiseminen lopetetaan, saunavuorolistoja ei saa enää pitää ja rappukäytävien nimittaulut häviävät. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10219486>
- Koponen, J. (2017) Ikuisesti vai määräajaksi: Sosiaali- ja terveysministeriössä selvitetään, miten EU:n tietosuoja-asetus vaikuttaa potilas- ja asiakastietojen säilyttämiseen. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9810573>
- Korhonen, A. (2018) EU:n tietosuoja-asetus voimaan huomenna – "Yrityksillä ei välttämättä riittävää osaamista". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/eu-n-tietosuoja-asetus-voimaan-huomenna-yrityksilla-ei-valttamatta-riittavaa-osaamista/6923328>
- Lassheikki, P. (2018) Uusi tietosuoja-asetus huolettaa yrittäjiä – Kauppakamarin toimitusjohtaja: "Kannattaa rauhoittua ja käyttää maalaisjärkeä" Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10131244>
- Lehtola, J. (2018a) Leena pyysi tiliotteita kuuden vuoden ajan turhaan – EU:n tietosuoja-asetus rohkaisi kysymään vielä kerran: "Eniten huolestuttaa se, jos en olekaan yksittäistapaus?" Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/leena-pyysi-tiliotteita-kuuden-vuoden-ajan-turhaan-eu-n-tietosuoja-asetus-rohkaisi-kysymaan-viela-kerran-eniten-huolestuttaa-se-jos-en-olekaan-yksitaista-paus/7014826>
- Lehtola, J. (2018b) Tietosuojavaltuutetun toimisto ruuhkautui – työmäärä tuplaantui EU:n tietosuoja-asetuksesta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tietosuojavaltuutetun-toimisto-ruuhkautui-tyomaara-tuplaantui-eu-n-tietosuoja-asetuksesta/7014982>
- Majasaari, P. (2015) Tiukka tietosuoja on vienyt kouluilta keinoja tukea lasta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000002817621.html>
- MTV Uutiset & STT (2015) EU-tietosuoja: Yrityksille tulossa suursakkoja yksityisyyden rikkomisesta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/eu-tietosuoja-yrityksille-tulossa-suursakkoja-yksityisyyden-rikkomisesta/5612310>

- MTV Uutiset & STT (2018a) Europol huolissaan – EU:n tietosuoja-asetus on vaikeuttanut nettirikosten tutkintaa. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/europol-huolissaan-eu-n-tietosuoja-asetus-on-vaikeuttanut-nettirikosten-tutkintaa/6973282>
- MTV Uutiset & STT (2018b) Suomalaistenkin varauduttava muutoksiin – EU:n tiukentunut tietosuoja-asetus voimaan huomenna. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suomalaistenkin-varauduttava-muutoksiin-eu-n-tiukentunut-tietosuoja-asetus-voimaan-huomenna/6922284>
- MTV Uutiset & STT (2018c) EU:n tietosuoja-asetus astuu voimaan tänään – rikkeistä voi saada tuntuvat sakot. Haettu 1. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/eu-n-tietosuoja-asetus-astuu-voimaan-tanaan-rikkeista-voi-saadatuntuvat-sakot/6923612>
- MTV Uutiset & STT (2019) Vaikka tietosuoja kuohuttaa, ero Facebookista tuntuu monesta ylitsepääsemättömältä: "Kuin jättäisi oman sosiaalisen ympyränsä taakseen". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/vaikka-tietosuoja-kuohuttaa-ero-facebookista-tuntuu-monesta-ylitsepaaemattomalta-kuin-jattaisi-oman-sosiaalisen-ympyransa-taakseen/7263470>
- MTV Uutiset & STT (2020) Sitra: EU:n tietosuoja-asetuksen toimivuus yhä iso kysymysmerkki – yksilöstä saadut tiedot ovat arvokas kauppatavara kolmansille osapuolille. Haettu 31. lokakuuta osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/sitra-eu-n-tietosuoja-asetuksen-toimivuus-yha-iso-kysymysmerkki-yksilosta-saadut-tiedot-ovat-arvokas-kauppatavara-kolmansille-osapuolille/7704948>
- MTV Uutiset (2017) Kaupan digitalisointia hidastaa vahva tietosuoja. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kaupan-digitalisointia-hidastaa-vahva-tietosuoja/6305714>
- MTV Uutiset (2018a) Suuria muutoksia tiedossa: Uusi tietosuoja-asetus helpottaa palveluiden kilpailuttamista ja tuo ihmisille oikeuden "tulla unohdetuksi". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suuria-muutoksia-tiedossa-uusi-tietosuoja-asetus-helpottaa-palveluiden-kilpailuttamista-ja-tuo-ihmisille-oikeuden-tulla-unohdetuksi/6805570>

- MTV Uutiset (2018b) "EU:n uusi tietosuoja-asetus ei estä uusia skandaaleja" – Sosiaalisen median jättien suitsiminen vasta alussa. Haettu 3. marraskuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/eu-n-uusi-tietosuoja-asetus-ei-esta-uusia-skandaaleja-sosiaalisen-median-jattien-suitsiminen-vasta-alussa/6876176>
- Niiranen, P. (2018) Sotaveteraaneja haluttaisiin auttaa – tietosuoja yhteystietojen tulppana. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10530958>
- Palomaa, A. (2016) Ehtivätkö rauhanturvaajien veteraanikortit perille ennen juhlaa? Tietosuoja aiheuttaa pulmia. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9044006>
- Pantsu, P. (2015) Tietosuojavaltuutettu ihmettelee: tietosuoja murroksessa – puolueita ei kiinnosta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-8421455>
- Partanen, P. (2018) Saako taloyhtiön seinällä lukea, milloin naapuri saunoo? Tietosuoja-asetus koskee taloyhtiöitäkin. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/05/25/saako-taloyhtion-seinalla-lukea-milloin-naapuri-saunoo-tietosuoja-asetus-koskee>
- Pukkila, T. (2020) Tietosuoja vaarassa – iso joukko kaupungin työntekijöitä pääsi katsomaan salaisia tietoja Porin nettisivuilla. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-11179466>
- Pulkinen, S. (2018) Konsultit ratsastivat EU:n tietosuoja-asetuksen uhkakuvilla – Tietosuojavaltuutetun mukaan jättimäisillä viranomaissanktioilla uhkailu oli täysin väärin. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005730671.html>
- Pölkki, M. (2019) Ruotsissa koulukuvauksia lopetetaan, syynä EU:n tietosuoja-asetus – Suomessa ihmetellään, mikä ongelma on. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/paivanlehti/24082019/art-2000006213642.html>
- Raeste, J.-P. (2016) Uudet tietosuoja-asetukset panevat tietovuodot kohta kuriin. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/talous/art-2000002881648.html>

- Rissanen, V. (2018) HS Aamusaunassa käydään läpi, miten gdpr-viikkoon tulisi suhtautua – ”Ilon kautta, syvään hengittäen”. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/teknologia/art-2000005692441.html>
- Rönnebacka, C. (2018) Christian Rönnebackan kolumni: GDPR parantaa tietoturvaa – mutta kuka parantaisi tietoturvan vaarantavat löpöttelijät. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/christian-ronnebackan-kolumni-gdpr-parantaa-tietoturvaa-mutta-kuka-parantaisi-tietoturvan-vaarantavat-lorpottelijat/6927906#gs.gr2ecz>
- Salmela, J. (2018) Isännöintitoimistot ovat keksineet keinon hyödyntää uutta tietosuoja-asetusta: taloyhtiöiltä pyydetään maksua henkilötietojen ylläpidosta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005678791.html>
- Sarkiola, P. (2016) Netin sukututkimuspalveluissa pitää muistaa tietosuoja ja lähdekritiikki. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-8677348>
- Savolainen, P. (2018) "Facebookinkin noudatettava uutta tietosuoja-asetusta" – säännöt voimaan huomenna. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/facebookinkin-noudatettava-uutta-tietosuoja-asetusta-uudet-saannot-voimaan-huomenna/6922338>
- Soini, S. (2018) Tietosuoja on biopankkien elinehto. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/paivanlehti/28052018/art-2000005696873.html>
- STT (2019) Suomalaiset tuntevat oikeutensa ja ilmoittavat tietosuoja-asioista ennätystahtia. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-10743139>
- STT (2020a) Sitran selvitys kyseenalaistaa EU:n tietosuoja-asetuksen toimivuuden. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-11178456>
- STT (2020b) Sitran selvitys kyseenalaistaa EU:n tietosuoja-asetuksen toimivuuden. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006386827.html>
- Sundell, P. (2018a) Kyberturvallisuuskeskus varoittaa kalasteluyrityksistä GDPR:n alla – älä tee näin, jos sait sähköpostia tietosuojapäivityksistä. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kyberturvallisuuskeskus-varoittaa->

kalasteluyrityksistä-gdpr-n-alla-ala-tee-nain-jos-sait-sahkopostia-tietosuojaivaiv-
tyksista/6923876

- Sundell, P. (2018b) Facebookia ja Googlea syytetään jo nyt GDPR-asetuksen rikkomisesta – edessä voi olla jopa 7,6 miljardin sakot. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta [https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/facebookia-ja-googlea-syytetaan-jo-nyt-gdpr-asetuksen-rikkomisesta-edessa-voi-olla-jopa-7-6-miljardin-sa-
kot/6927206#gs.gr258z](https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/facebookia-ja-googlea-syytetaan-jo-nyt-gdpr-asetuksen-rikkomisesta-edessa-voi-olla-jopa-7-6-miljardin-sa-
kot/6927206#gs.gr258z)
- Sundell, P. (2018c) Euroopan ensimmäinen GDPR-päätös annettiin Saksassa – yhdysvaltalaisjärjestö ei saanut tahtoaan läpi. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/euroopan-ensimmainen-gdpr-paatos-annettiin-saksassa-yhdysvaltalaisjarjesto-ei-saanut-tahtoaan-lapi/6991306#gs.gr057v>
- Sundell, P. (2018d) Nainen kadotti laukkunsa – ruokakauppa otti GDPR:n hiukan liian tosissaan: "Täysin järjetöntä". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/nainen-kadotti-laukkunsa-ruokakauppa-otti-gdpr-n-hiukan-liian-tosissaan-taysin-jarjetonta/7000480#gs.gr9s5s>
- Sutinen, T. (2018) Moitteet viranomaisille avoimuuden puutteesta: Julkisuuslakia ei tunneta ja tietosuoja-asetus jyrää sen yli, oikeusasiamies sanoo. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005721130.html>
- Takala, A. (2015) Henkilötiedoissa pyörivät iso rahat – "Tietosuoja on hyvin tärkeä". Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-7894740>
- Uusitorppa, H. (2016) Sveitsiläisohjaajan vetävä dokumentti kertoo – tietosuoja-asetuksesta. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/radiotelevisio/art-2000002929459.html>
- Varpe, R. & Kasvi, J. (2017) Hyvä tietosuoja on yrityksen kilpailuvaltti. Haettu 31. lokakuuta osoitteesta <https://www.hs.fi/paivanlehti/16082017/art-2000005327096.html>
- Vuoripuro, V. (2015) Whatsappin tietosuoja sai moitteita kansalaisjärjestöltä. Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000002832899.html>
- Wallius, A. (2018) Laitoitko rastin kohtaan "Hyväksyn käyttöehdot"? – EU:n tietosuoja-asetus on täällä, mutta pystytkö hallitsemaan sen myötä tietojasi tai kenties

katoamaan verkosta kokonaan? Haettu 31. lokakuuta 2022 osoitteesta
<https://yle.fi/uutiset/3-10218864>

Liitteet:

Liite 1: Aineisto

	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö
	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö	Yhteisö
Artikkelit	25.5.2018 Katri Laitinen	Pöytäkirja poliittisista keskusteluista Euroopan parlamentin kokouksissa 25.5.2018						
Artikkelit	24.5.2018 Matti Komppanen	6 viikkoa kestävää kokousta teosopijaseurassa: Vertailu julkaisemalla korjaamalla viikkokäytäntöä						
Artikkelit	16.4.2019 STT	Suomalaiset tukevat oikeutensa ja ilmoittavat teosopijaseuran emilyshyväksyttyä teosopijatekijätoimintaa						
Artikkelit	30.4.2018 Marko Hietikko	Teosopijaseura astuu voimaan - kansallisehtä ohjauksella teosopijaseuran muuttamista						
Artikkelit	25.5.2018 Teemu Halonen	Teosopijaseuran kirjallista diana kädessä - Tuleeko Eurooppa tekoälyä? Teosopijaseuran toiminta						
Artikkelit	28.1.2020 sit	Shira selvitys yleisöselvityksestä EU:n teosopijaseuran toiminnasta						
Artikkelit	23.5.2018 Anniina Wallius	Lahtiin tekoälyä: Teosopijaseuran tekoälykäsittely - EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	15.2.2018 Annele Biero	Teosopijaseuran tekoälykäsittely: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	28.1.2020 Tapio Pukkila	Teosopijaseuran tekoälykäsittely: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	27.3.2015 Anna Takala	Henkilötiedot pyörivät iso näyt - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	29.11.2018 Pekka Niemen	Sovateerit ja tekoäly: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	17.2.2017 Emma Hiltola	Teosopijaseuran tekoälykäsittely: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	30.10.2015 Pekka Pantis	Teosopijaseuran tekoälykäsittely: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	3.9.2017 Arno Koponen	Käytännön tekoälykäsittely: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	30.7.2016 Antti Palomaa	Henkilötiedot ja tekoäly: Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 Ville Eklund	Mikä ihme on GDPR-asetus? Vähän asiaa, joka sinun on pakko tietää uudesta laista GDPR-laista						
Artikkelit	3.7.2018 STT	Europoli huolestuu - EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 STT	Suomalaisittain varoittavaa muutoksia - EU:n tekoälyteknologian tekoälykäsittely						
Artikkelit	3.8.2018 Johanna Lehto	Läsnä EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	25.5.2018 Toimittaja Forssan	Uusi teosopijaseura hahmotetaan - tässä luvun vaiheissa Teosopijaseuran hahmotusta						
Artikkelit	25.5.2018 Pekka Sundell	Kyber turvallisuuskeskus varoittaa kalastelu- ja tekoälykäsittelyä - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	5.8.2018 Johanna Lehto	Teosopijaseuran tekoälykäsittely - yleistä tekoälykäsittelyä						
Artikkelit	28.5.2018 Pekka Sundell	Facebookin ja Googlen syytetään jo nyt GDPR-asetuksen rikkomisesta - edespari rikkomus						
Artikkelit	12.7.2018 Pekka Sundell	Europoli esittämässä GDPR-päätös asianmukaisesti - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 Anu Korhonen	EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	28.1.2020 STT	Shira: EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	12.3.2018 Et tiedot	Suomen maadollista tekoälyä - Uusi teosopijaseura hahmotetaan - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	20.7.2018 Pekka Sundell	Näin nähdään tekoälyä - tekoälykäsittely - tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 Pekka Sundell	Facebookin tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	31.1.2019 STT	Vaikka teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	16.12.2015 STT	EU-teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	25.5.2018 HS NY	Kaupungin tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 Ville Rissanen	HS: Ammusutus käynnissä läpi, miten gdpr-virkkojen olisi saatava - TeoGDPR virkkojen siltä						
Artikkelit	5.5.2018 Laina Hahnen	EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	28.4.2018 Laina Hahnen	Teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	13.5.2018 Jussi Salminen	Isäntötoimistot ovat keksineet keinon hyödyntää uutta teosopijaseurasta - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	23.10.2020 Anonyymi	Miksi psykologian tutkimusta ei ilmoiteta muille viiväytykseksi? Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	15.2.2018 Lasse Kerkkälä	Keskustella EU:n teosopijaseurasta - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	6.4.2018 Pami Forssan	GDPR suojaa meidän tietojamme						
Artikkelit	28.1.2020 STT	Shira selvitys yleisöselvityksestä EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittelyä						
Artikkelit	4.8.2018 Katri Komppan	EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.6.2018 Samuli Pulkkinen	Konsultit ratasivat EU:n teosopijaseurasta - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	16.8.2017 Riitta Varpe	ja J Hyvä teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	15.6.2018 Teija Suinen	Muutokset viranomaisille avoimien puolesta: Julkisuuslaki ei tunne ja Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	28.5.2018 Sira Kompi	Teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	24.5.2018 Ville Rissanen	Luomuviljelijä näkee A4-pöytäkirjan julkaisun selosteen, ohjeistamis-työnsä tekoälykäsittelyä						
Artikkelit	1.6.2018 Pami Forssan	Vasta kaksi kuukautta istuntoja aloitettiin uuden teosopijaseuran tekoälykäsittelyä						
Artikkelit	20.4.2020 Pekari Järven	Korona-aikana teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	23.8.2019 Minna Polkki	Ruotsissa kohtuullisuuksien toteuttaminen, syytä EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittelyä						
Artikkelit	23.5.2018 Jukka Huusko	"Välittömästi selvittämistä ei ole tällä hetkellä käytävissä uudemmissa E.Amerikkalaiset syytävät ei keksineet keinon hyödyntää uutta teosopijaseurasta - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	23.1.2016 Juhana-Pekka Rae	Uudet teosopijaseurasta parveet tekoälykäsittelyä - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	15.4.2015 Miia Haanpää	Teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	18.6.2015 Verna Vuorinen	Whatsappin teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	20.4.2015 Pasi Majasaari	Tikka teosopijaseuran tekoälykäsittelyä - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	10.11.2016 Hanni Uusio	Sveitsiläisohjelmien välistä dokumenttien keräily - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	25.5.2018 STT	EU:n teosopijaseuran tekoälykäsittely - Teosopijaseuran tekoälykäsittely						
Artikkelit	23.4.2018 Et tiedot	"EU:n uusi teosopijaseura ei esitä uusia skandaaleja" - Sosiaalisen median gdpr ei riitä vastustamaan tekoälykäsittelyä						